ԳԻՐՔ ԱՂՕԹԻՑ
ՈՐ ԿՈՉԻ ԶԲՕՍԱՐԱՆ

Արարեալ տն Սիմէոնի Երեւանցւոյ Հայոց
կայս Կաթուղիկոսին սրբոյ Աթո-
ռոյն Էջմիածնի.

Եւ վերստին Տպագրեցաւ ՚ի Հայրապետութեան
Լուսաւորչի Սուրբ սրբոյ Ս. Աթոռոյն
Էջմիածնի Տն ՂՈՒԿԱՍՈՒ Ամե-
նայն Կաթուղիկոսին ամ՝ Հայոց.

Հրամանաւ Սբ Աթոռոյն Էջմիածնի Ծայրագոյն
Նուիրակ՝ Ռուսաց երկրին ամ՝ ազգին Հայոց՝ Առա-
ջնորդի Առաջնորդ Տն Յովսէփայ Սրբազան
Արղ. Երկայնաբազուկ Մանուչարեանց.

Յամի Տն 1792. Իսկ ՚ի Թուին Հայոց
ՌՄԽԱ Օգոստոսի 9.

Աշխատասիրութեամբ եւ ծախիւք՝ Բարեպաշտօն եւ Ազ-
նուականաց՝ Ընդ Մարտիրոսեան Մակարեան
Յովհաննէս Բէհէնց.

՚Ի տպարանի նորին Բարձր Սրբազնութեան.

Ընդ հովանեաւ Երկնահանգստեան Սբ
Խաչ Վանքին որ ՚ի Նորն

ՆԱԽԻՋԵՒԱՆ

Յառաջնորդութեան Տն Պ[illegible] Մխիթարայ
Հայրապետի՝ և հեղինակին Գրոցս այս [illegible]
[illegible]

ԵՒԳԻՏԵԼԻ:

Զի քո ո՛չ յայլ ինչ գործ
այնպէս սովորել պէտք որպէս յա
ղօթս. ուստի և պատուիրէ մեզ
անձանձրական ժամանակեան առնել
զաղօթս. ըստ այնմ, Արթուն կա Ղուկաս
ցէք՝ և յամ ժամ աղօթս արա- 21. 36.
րէք. և թէ՝ Պարտ է յամ ժամ Ղուկաս
կալ յաղօթս. և թէ՝ Յաղօթս 18. 1.
կացէք՝ զի մի մտանիցէք 'ի փորձու- Մարկոս
թիւն. և բան պօղոսի թէ, Ան- 14. 38.
դադար աղօթս արարէք. և բան Ա Թեսաղ 5. 17.
Երեմիայի թէ, Կարդա առ իս և Երեմ
տաց քեզ պատասխանի և բա 33. 3.
սի

1374
Ա/795

Մարկ սիրողաց, Մի՛ արգելցիս միշտ ա-
18․ 22․ ղօթել ։ Մի՛ լինիր անկարօտ այլ
որ ոչ ունիք կարօտի՝ այլ ի՛ն տա-
լոյ մեզ օրինակ՝ ամենեքեան աղօթս իւր-
Ղուկաս այնմ թէ, Որ՛ ի տագնապի․ և
22․ 43․ մաղթելութեամբ կայր յաղօթս և
Ղուկաս թէ, 'Ի տանէ 'ի տաճարին ուսուցա-
2․ 37․ նէր․ և զգիշերն հանէր 'ի գլուխ
Ղուկաս
6․ 12 յաղօթս այ, Որդ մի առաւել օգ-
տակարութեան աղօթից՝ յորդորէ
զմեզ ի՛նքն աղօթել միշտ ։ Որովք
աղօթքն փրկեն զմեզ 'ի հիւանդու-
Յակոբ թեանց․ ըստ յակոբայ․ աղօթքն հաւա-
5․ 15․ տոյ՝ փրկեսցեն զհիւանդն․ Մի՛
ամենին երկայնամտեցուս․ ըստ եսայեայ
Եսայ Լուայ բարբառոյ աղօթից քոց․
38․ 5․ և տեսի զարտասուս քո․ ահաւա-
սիկ յաւելում 'ի ժամանակս քո
Մարկ հնգետասան ամ ։ Այլև ազատէն
1․ 35․ 'ի վշտաց․ ըստ պղուշան առ դանիէ-
Գործ լին․ Մի՛ 'ի բանտէ․ ըստ զպետրոս
12․ 5․ փան

մէջ առնել աղօթելոյ եկեղեցւոյն։
Այլև Թովմասն գեթդու. իւր այսմ,
Սրբասյեն աղօթս. և եթէ մե- Յակ.
ղս լինի գործեալ, եղէ թողցի 5. 14.
նմա։ Այլև առնեն յաղթօղ Ելից
'ի մարտի. զի յորժամ տարածէր 17. 11.
մովսէս զձեռսն յաղօթս՝ յաղ-
թէին զամաղէկ։ Եւ զի առնել
արժէ մի այլ աղօթելն, քան զն
թիւ մեծաւորաց պատերազմին
առնէ փորձանք։ Այլև փախու-
ցանեն զդևս. ըստ այսմ, Այս Մատ.
ազգ՝ ոչ իւիք ելանէ եթէ ոչ 17. 20.
աղօթիւք և պահօք։ Այլև լու-
սաւորեն զմիտս. իւր փորձառաց
եկեղեցւոյ թէ, Աղօթիւք լու-
ծանին տարակուսանք՝ քան որով
մամբ։ Այլև հեշտացուցանեն
զերկնային արքայութիւն ող զանու-
շահաւոռութիւ իմն։ Սենեկին առնէ Տէ.
անօսին՝ իւրաքանչիւր ոք բուռ- 5. 8.
վառ

փոր ոսկի՝ լի խնկօք. որք են ա-
ղօթք սրբոց: Եւ զի ոչ ոք զօրէ այլ
ձայնել բաւականանայցէ մի առ
մի զզօրութիւն աղօթից՝ որ 'ի վեր
է քան զհասողութիւն մտաց մերոց :
Արդ՝ ժամ է մեզ զարթնանալ
ներքնագործութեան աղօթից թօթափել,
և ըստ չափու կարողութեան մերում
զհամառօտն խօսել : Վասնզի
երկու են աղօթք՝ ըստ որոյ . ըս
պատշաճք և անպատշաճք : Եւ վա
անպատշաճն ասէ ած մարգարէ
Եսայի 1. 15. իւն. Յորժամ յաճախիցէք յա-
ղօթս՝ ոչ լուայց ձեզ . զի ձեռք
ձեր լի են արեամբ: Եւ սաղմոս.
Սաղմոս Եթէ տեսանէի անէ 'ի
65. 17. սրտի իմում, մի թէ լուիցէ ինձ Տէր:
Յոհան Եւ ի յոհաննու . Գիտեմք զի
9. 13. ած մեղաւորաց ոչ լսէ: Եւ յա
Յակոբ կոբոս, Խնդրեսցէ հաւատով
1. 6. ամէ և մի երկմտեսցէ: Եւ զկնի
այն

ռաւէ, զի որ երկիւղած է՝ նման է
հողմակոծելոյ, և տատանելոց ալ-
եաց ծովու. և մի երբեք ակն-
կալցի մարդն այն առնուլ ինչ
յՏէ: Իսկ՝ Պօղոսէս աղօթք է
սրտին և ոչ շրթանց. և ոչ հայի
նա 'ի բանս աղաչողին՝ այլ 'ի սիր-
տին. որպ ասէ առՋին թագաւորու-
թեանց: Պատրաստեցէք զսիրտս 1 Թագ. 7. 3
ձեր առ Տր. և ծառայեցէք նմա
միայնոյ: Ուրեմն պարտիմք մեք՝
'ի բաց դնել զերկրաւոր ախոր-
ժակս. և ապա զգենուլ զինծայն
խոնարհութիւն: Յէ այս օրինակի 'ի
սաղմոսն: Նախ շինեաց զտա-
ճարն՝ և զարդարեաց. և ապա
աղօթեաց 'ի նմա Ս. յոյժ պար- Սիր.
տի խոստովանելի աղօթող, նախ 18. 13
մաքրել զանձն սրտի իւրոյ՝ յա-
մենայն խղճէ չարեաց՝ և ապա
աղօթել խոնարհական դիմօք.

որ

Ղուկ. 14. 3. որպէս մաքսաւորին. Ո՛վ մաքուր
փոփոխմամբ՝ որպէս և աւթերայնի.
Ղուկ. Ո՛վ լի արձակ բաղձանօք՝ որպէս
14. 25. մոլեկոսին և Մարգարէից. և
Գործք Առաքելոցն սրբոց. որք աղօթիւք
3. 1. զմեռեալս յարուցանէին. և զ՚ի
9. 40. ծնէ կաղն գնացուցանէին. և այլ
նշանս և զօրութիւնս բազումս առ-
նէին. ո՛չ յայտ է ՚ի վերայ սրբոց
իւրաքանչիւրոյն. Ո՛վ զի աղօթս
այս պատուական՝ կրկին են. Հա-
ւատով. և Սամձին Յոկ հա-
ստալ՝ որ ՚ի սահմանել մեղքին
կատարի. այսինքն յեկեղեցիս.
Ո՛վ զի շինեալ եկեղեցեաց ՚ի
բազում մասանց՝ նշանակէ զմիա-
բանութիւն և զհամակամութիւն
աղօթողաց. Ո՛վ ասէ զայսմանէ.
Մատթ. Տուն իմ տուն աղօթից կոչեսցի.
21. 13. Ո՛վ զի և յեկեղեցւոջն դիւ-
րաւ լսելի լինին աղօթքն. ո՛չ

ասի

տան Թագաւորաց. Ա՛չք իմ եղի- 2 Մնաց.
ցին ՚ի բաց և ականջք իմ ՚ի լուր 7. 15.
զաղօթս այսմ, որ աղօթեսցէ ՚ի
տեղւոջ յայսմիկ. Ե՛ւ զինչ տան,
ահա բնակեցի զաւանս զայս. և
սրբեցի զսա առ ՚ի լինել անուան
իմոյ աստ մինչ յաւուրս. այսպիսին
՚ի լուր զաղաչանս աղօթից։
Ե՛ւ ասացեալ է, Ա՛հա օրհնե- Սաղմոս
ցէք զՏէր ծառայք նորա։ Ե՛ւ 133. 1.
թէ, Տան քում վայելէ սրբու- Սաղմոս
թիւն Տէր յերկայն աւուրս։ Ե՛ւ թէ 92. 6.
Յեկեղեցիս օրհնեցէք զնա. և Սաղմոս 67. 26.
թէ՝ ՚Ի մէջ եկեղեցւոյ օրհնե- Սաղմոս
ցից։ Ե՛ւ վասն զի տան զուխտ. 22. 21.
Ե՛ւ ուսուցանէր զօր հանապազ Ղուկաս
՚ի տաճարին։ Ա՛յլ և մանուկն 19. 47.
եղև ՚ի մօրէն. բան այսմ, Ո՛չ Ղուկաս
գիտէք՝ թէ ՚ի տան Հօր իմոյ 2. 49.
պարտ է ինձ լինել. Ո՛ր աստ ա-
կներեւեան Յատուկ է որդւոյն

այ

ոյ հարազատի, զի ընդ մտանել ՚ի քաղաքն՝ երթայր ՚ի տուն հօր իւրոյ: Այսպէս եւ մեք հետեւօղք սորին • ընդ մտանելն ՚ի քաղաք ուրուք • պարտիմք գնալ յեկեղեցին եւ կատարել զաղօթս հասարակաց • Իսկ յայլ ուրեք որ ոչ լիցի եկեղեցի • զի ուր եւ լիցեմք՝ պարտիմք զհասարակաց աղօթս կատարել անյապաղ: Այլ՝ առանձնականն աղօթք, կարէ լինել յեկեղեցիս եւ յամ ուրեք: Բայց ուր եւ իցէ զառանձնականն առնես պարտիս ընտրել • ըստ տեառն պատուիրանի:

Մատթ. Զ. Զ. Յորժամ յաղօթս կայցես՝ մուտ ՚ի սենեակ քո • եւ փակեա՛ զդրունս քո • մտանել ՚ի սենեակն՝ է զգուշումն արտաքին • եւ փակումն զդրանն՝ է փակումն զգայութեանց • Եւ Տէրն Քս̃ յառանձին տեղւոջ կատարէր զաղօթս իւր • զի եւ մեք

ուս

ուսեալք ՚ի նմանէ՝ առանձին աղօ
թից սովոր լինիւք. ըստ այնմ՝ թէ,
Ընդ այգն ընդ առաւօտն ել և Մարկ.
գնաց յանապատ տեղի՝ և անդ 1. 39.
կայր յաղօթս. Եւ թէ. Ել ՚ի Մատթ.
լեառն առանձին կայր յաղօթս. 14. 23.
Եւ թէ, Նստարուք աստ՝ մին Մատթ.
չև երթայց կացից յաղօթս. Յա 26. 33.
ղագս որոյ՝ արարի դասս աղօթա-
րանս մշտամատոյց. որ կոչի Ժամա
գիրք. համառօտաբանելով յեկեղե
ցականաց՝ և յիմաստնոց այլ աղօթից.
այսինքն ՚ի սաղմոսացն դաւթի. ՚ի
շարականացն մերոց. և ՚ի խօսից մաղ
թանաց սրբոյն Գրիգորի նարեկա
ցւոյն. և զանձն յայլուստ. փո
անձին կատարեալ խորհրդածիւ իմ
ու քուք աղօթասիրի ՚ի մխիթարանս
հոգւոյ. Եւ այդ գիտելի է, զի
դասանքն ՚ի սմա ութեքն ութեք յեղա
փոխումք տառից. բառից. և բա-
նից

նեցի. նա և զխելաց և հնոյս. այլ
ոչ էին այնքան շարադրելոյ [illegible] ասա
ռից [illegible] ՚ի բնաւորեալս [illegible] ի բերանս. այլ
ամենայն [illegible]. ամենայն բարձ֊
եալք. և ամենայն փոխադրեցին [illegible]
վասն երից հայկականաց պատմու֊
թեանց. Այսպէս զի ՚ի պատշաճի առա֊
ջինս [illegible] Հաւաքեցաք
[illegible] ՚ի գրոց [illegible] և [illegible] և
կարգադրեցաք. Ասացի ՚ի [illegible]
[illegible] ոչ [illegible] բան [illegible]
ղականի արհեստի և յարմարու֊
[illegible]
նոցին. Այլոց [illegible]
[illegible] և [illegible] առա
ջարկեցաք ընդ այլոցն. որ ար֊
ժանաւոր՝ և [illegible]
Մեսրոպ՝ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Հա

հարութե առնելոյն. և մանաւանդ
զանց՝ և գիտնականքն մեր այնք էին՝
համառօտ առնել գայս գիրս. առա-
ւելեթ և ըղղագոյն ըստ կիրթ ... կրթ-
րոց՝ և նոյնն մասց զխըրխմայ ըն-
նելոյ. Երրորդ՝ զեռմք և թերթ-
մոխութէնցէ յառաջինն՝ 'ի գի-
մաց աղօթային և գաղափարայս. և
երկրորդն՝ 'ի գեմս ոյ. և զի որոց
պատճառ է աղօթողին՝ վասն միոյ
նոյ անձին խորոյ աղօթել ուշէ առ-
ամ յառաջայս Աստուծոյ զատանէ
եւ զմեռս 'ի յաղօթամատոյցն.
յազգաց հասարակաց աղօթել 'ի
գեմս որդոց. և երրորդն 'ի գեմս
ծաղկեցրոց խոստովան. Նոյ առ
ոչ այսպէս. այլ միայն 'ի գեմս ոյ
խօսի. և զոյն առ նա բարեխօս
ունելով նորին զխնամօրութիւն.
Ոչ պատճառք յերգախառնութեանց
'ի սմա գանեցելոց՝ այսք էին գլխա

բա

բաւական լինի ընթ երգողաց զզօ-
րութեան եւ ոչ այլ ինչ. որ թէ
դայս ամենայն բանաւոր ըզ
շարադրութիւն սոցին բանից՝ եւ գամե-
նի գիրս պատմութեանց. որպէս քաւ մի
լինի. Սոյն սա պատկերն անձնաւոր
փոխադրութեամբ. այսպէս շարադրեցաւ
ի բանս Մարգարէից. Յաղագս
Թարգմանչաց. Մեկնչաց. եւ
Սրբազան այլոց բազումք գան.
որք հրաման եւ խորախորհուրդ ըն-
թերցողաց յայտնիք են. Որ
օրինակ Մովսէսի. Մեծաւ[illegible].
եւ այլոց Մարգարէից բանքն.
որք են ուղղութեան գործք
ի սուրբ գիրս. Ասկ որճոր
թիւնք ի բոյց մանկանց. եւ ապա
եւս, այնքանապէս շարադրեցել
գան. եւ յանձնաշունչն պատգամաց.
Յայց՝ յերկրաւ նոյն են գիտ-
մանք. Թէպէտ գան յերկա-
խաւ.

խութիւնք ՚ի բանս և ՚ի անստու-
թիւնս. և այս քաջայայտ իսկ է
ընթերցողաց: Աւասի՝ ժամ ամ
՚ի քարեպաշտութեանց. անձեռա
դրօշելի և գծեալ պաշտել: Իսկ զայս
վերջինս ես դիւրին է՝ որ պար-
տիմք մեք զինի վասն մեր աղօ-
թելոյն՝ յօժարութեամբ խնդ-
րել զօժանդակութիւն ոչ վասն
երախտաւորաց մերոց. և վասն
ամ՝ աշխարհաց օգնել. բայց բա-
նի առաքելոյն: Իսկ արդ՝ աղա- 1 Տիմ.
չեմ նախ քան զամ՝ առնել ա- 2. 1.
ղօթս. խնդրուածս. պաղատանս.
գոհութիւնս՝ վասն ամ՝ մարդ-
կան: Մանաւանդ՝ վասն թագա-
ւորաց և ամ՝ իշխանաց. զի խա-
ղաղութբ և հանդարտութբ վա-
րեսցուք զկեանս մեր. ամ՝ ած-
պաշտութբ՝ և սրբութբ: Իսկ
թէ՝ արդ՝ հասուցէք ամենե- Հռոմ.
ցուն 13. 7.

Մարկ 13․7․ ցուցէ զպատրաստ և այլն ։ Եւ՛ լսել
սիրտքդ , զի ձեռնաւոր զսպառ-
կամք չեն ՚ի ձեռաց քոց․ և յիշես
ցես զնա ՚ի գործս քո․ այսինքն
յաղօթս ։ Արդ ՚ի քո՛ ընդունող
ի բանական , որպէս և դօշա-
նալ զնեռ բանականութեան ։ Յաղագս
որոյ հաստատելոյ և անձանց ան-
խարհայ աղօթականս օրհնու-
թիւնս երգք յանձին դըրդու․
մանն երախտաւորաց և հաստա-
կաց պարապանցն հաստ ցման ։
Եւ դու սիրով հօրս ոչ ընդ
մայր ակեդ ․ պատկառանք եղեր
թարգմանիչ [illegible] յօրինութիւն
երկնից ․ խառնելով զօրհնութիւն
ձեր յօրհնութիւն Հրեշտակաց․
Յորժամ և ինձ ի դեղ [illegible] սի-
րելոյ ձերում ի դասս Ամէն ․

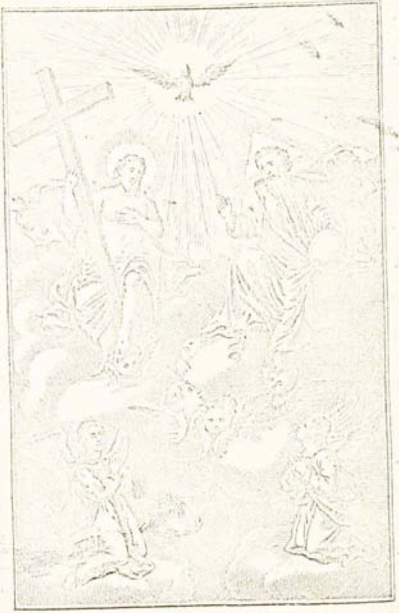

Աշտահրաժարութիւն 'ի սատանայէ.

Հրաժարիմ 'ի սատանայէ. և յամ̃ն խաբէութենէ նր̃. 'ի պատրանաց նր̃. 'ի խորհրդոց նր̃. 'ի գնացից նր̃. 'ի չար կամաց նր̃. 'ի չար հրեշտակաց նր̃. 'ի չար պաշտօնէից նր̃. 'ի չար կամարարաց նր̃. և յամ̃ն չար զօրութենէ նր̃ հրաժարելով հրաժարիմ.

Աշտադաւանութիւն և խոստովանութիւն առ ԱԾ̃.

Գլուխ. Ա.

ԽՈՍՏՈՎԱՆԻՄ և հաւատամ ամենակատար սրտիւ զՀայր ԱԾ̃ անեղ անծին և անսկիզբն։ Ա̃յ և ծնօղ որդւոյ և բղխօղ հոգւոյն սրբոյ։ Հաւատամ զԲանն ԱԾ̃. անեղ ծնեալ և սկսեալ 'ի Հօրէ նախ

795

ՀԱՅԿ.ՍՍՌ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ... ՖՈՒՆԴԱՄԵՆՏԱԼ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

քան զյաւիտեանս: Ո՛չ յեղաց և ոչ կրեաց: Ա՛յլ որքան հայրըն հայր, ընդ նմին և ուղիղ որդի: Հաւատամ զի Հոգին Ա՟Ծ՝ անեղ անժամանակ. ոչ ծնեալ, այլ բղխեալ ՚ի Հօրէ, էակից Հօր՝ և փառակից Որդւոյ: Հաւատամ զերրորդութիւն որ՝ մի բնութիւն. մի Ա՟ծութիւն. ոչ երեք ա՟ծք՝ այլ մի Ա՟Ծ. մի կամք. մի թագաւորութիւն. մի իշխանութիւն. արարիչ երևելեաց և աներևութից: Հաւատամ յեկեղեցի ս՟բ զթողութիւն մեղաց հաղորդութիւն սրբոց: Հաւատամ զմինն ՚ի յերից անձանց ըզբանն Ա՟Ծ՝ ծնեալ ՚ի Հօրէ նախ քան զյաւիտեանս. ՚ի ժամանակի իջեալ յա՟ծածին կուսին Մարիամ: Առեալ յարենէ նորա և միաւորեցեր ընդ ա՟ծութե քում

ենն

ճշմարտութեայ ժուժկալել յորդան
գի անապատ կուսին. և եղեր
Տէր կատարեալ մարդ կատա-
րեալ. հոգւով և մարմ. և մար-
մնով. մի անձն մի դէմ. և միաւո-
րեալ մի բնութիւն: Տէր մարդա-
ցեալ առանց փոփոխմանն առանց
այլայլութեան: Բանն յղու-
թիւն և անապականն ծնունդ:
Որ ոչ է սկիզբն Տէրութեան
քոյ. և ոչ վախճան մարդկութե-
քոյ: Օհ յո քո եղէկ և այսօր`
նոյն և յաւիտեան: Համառօտ
գՏէրդ իմ յո քո շրջելով ի մի
երկրի. յետ երեսուն ամաց եկիր
ի մկրտութիւն. Հայր ի վերուստ
վկայեալ դա է որդի իմ սիրելի.
և Հոգին որ աղաւնակերպ իջեալ
ի վերայ քո. և դու փորձեալ ի
սատանայէ. և յաղթեցեր նմա.
քարոզեցեր մարդկան զփրկութի.

Տ.Հ

Խառնեցար մարմնով· փառաւո-
րեալ բազմեալ և ծառայեալ:
Յետոյ եկիր կամաւ 'ի չարչա-
րանս· խաչեցար մեռար մարմնով·
և կենդանի ածութեամբդ:
Մարմնով եդեալ 'ի գերեզմանի
մնացեալ ածութեամբդ· և հոգ-
ւովդ իջեալ 'ի դժոխս անբաւա-
նելի Ածութեամբդ· քակեալ զհո-
գւոցն աւերեալ զդժոխս և ապա-
կանեցեր զհոգիսն: Յետ երից
աւուրց յարեար 'ի մեռելոց· և
երևեցար աշակերտաց քոց:
Հաւատամ զՏէրդ իմ յա՛ քո-
նովին մարմնովն համբարձար յեր-
կինս և նստար ընդ աջմէ հօր:
Նոյն գալոց ես նովին մարմնով
և փառօք հօր 'ի դատել զկենդա-
նիս և զմեռեալս: Որև յարու-
թիւն ամ մարդկան·
Հաւատամ և զհատուցումն գոր-
ծոց

ծոց. արդարոցն կեանք յաւիտե-
նականն. և մեղաւորացն տանջանք
յաւիտենականն:

[illegible]

Հայրդ որ Ա[ստուա]ծ ճշմարիտ սըր-
բեա՛ զմիտս իմ:
Որդիդ որ Ա[ստուա]ծ ճշմարիտ սըր-
բեա՛ զմարմինս իմ:
Հոգիդ որ Ա[ստուա]ծ ճշմարիտ սըր-
բեա՛ զհոգիս իմ:
Ամենօրհնեալ Սբ Երրորդու-
թի սրբեա՛ զզգայարանս իմ և
Շնորհեա՛ ինձ ի հաճոյս քեզ
Աղօթել.

[illegible]

Ալէլուիա Ալէլուիա·

Գլուխ Ը.

ԲԱՆԻՑ ԻՄՈՑ ունկնդիր լեր · և 'ի միտ առ զաղաղակ իմ:

Նայեաց 'ի ձայն աղօթից իմոց· թագաւոր իմ և ած իմ:

Ես զքեզ աղաչեմ տէր, ընդ առաւօտս լուիցես ձայնի իմում, ընդ առաւօտս պատրաստ եղէց՝ յանդիման լինել առ քեզ ած:

Տէր առաջնորդեա ինձ յարդարութեան քում · վասն թշնամեաց իմոց՝ ուղիղ արա առաջի իմ զճանապարհս քո:

Հաստատեա զգնացս իմ 'ի ճանապարհի քում · զի մի գայթակղեսցին գնացք իմ:

Ես

Ես առ քեզ տէր կարդացի. զի լուար ինձ ած. խոնարհեցո այժմ առ իս զունկն քո եւ լուր բանից իմոց:

Դարձ տէր՝ եւ փրկեա զանձն իմ. կեցո զիս՝ վասն ողորմութեան քում.

Եւ ողորմեա ինձ տէր՝ զի հիւանդ եմ ես. բժշկեա զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ:

Ես յողորմութիւն քո տէր յուսացայ. զի ցնծասցէ սիրտ իմ 'ի փրկութեան քում, եւ օրհնեցից զտէր՝ զբարերարն իմ:

Եւ դու մի՛ սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս. եւ մի՛ բարկութեամբ քով խրատեր զիս:

Լամ՝ լուր տէր արդարութեան. եւ նայեաց 'ի խնդրուածս իմ. ունկնդիր աղօթից իմոց. զի ոչ շր թամբք նենգաւորօք:

Յերեսաց քոց իրաւունք ինձ ելցեն.

ցեն. և աչք իմ՝ տեսցեն զուղ֊
ղութիւն.

Լոյս տուր Տէր՝ աչաց իմոց. զի
մի՛ երբեք ննջեցից ՚ի մահ.

Զի դու ես որ լուսաւոր առնես
զճրագ իմ. Տէր Աստուած իմ՝ լոյս արա
ինձ ՚ի խաւարի.

Զճանապարհս քո Տէր ցոյց ինձ,
և զշաւիղս քո՝ ուսո ինձ։

Օրէնադէտ արա զիս Տէր ՚ի ճա֊
նապարհի քում. և առաջնորդեա
ինձ ՚ի շաւիղս քո ուղիղս.

Ի թշնամեաց իմոց. մի՛ մատ֊
ներ զիս՝ ՚ի ձեռս նեղչաց իմոց.

Արդ՝ առ քեզ Տէր համբարձի
զանձն իմ. Աստուած իմ ՚ի քեզ յու֊
սացայ. մի ամաչեցից և մի՛ ծիծա
ղեսցին զինև թշնամիք իմ.

Տէր փրկեա զիս՝ ՚ի թշնամեաց
իմոց հզօրաց. և յատելեաց իմոց,
զի հզօրք եղեն քան զիս.

Լէ

Տէ՛ր պահեա՛ զիս որպէս բիբ ական․ ընդ հովանեաւ թեւոց քոց ծածկեսցես զիս․ յերեսաց ամբարշտաց՝ որք տառապեցուցին զիս։

Քանզի ես ի քեզ Տէ՛ր յուսացայ՝ փրկեա՛ զիս․ և յամենայն հալածչաց իմոց՝ ազատեա՛ զիս։

Արի՛ Տէր բարձր եղիցի ձեռն քո․ և մի՛ մոռանար՝ զտնանկս։

Տէ՛ր յիշեա՛ զգթութիւնս՝ և զողորմութիւնս քո․ որք են յաւիտենից։

Զմեղս մանկութեան իմոյ՝ և զանգիտութեան իմոյ մի՛ յիշեր․ այլ յիշեա՛ զիս ըստ ողորմութեան քում՝ վասն քաղցրութեան քո, զի քաղցր և ուղիղ ես։

Տէ՛ր դու Տէր՝ որ հաներ զիս յարգանդէ․ յոյս իմ՝ ի ստեանց մօր իմոյ։

Ի քեզ անկեայ ես յորովայնէ՝ դու ես Աստուած իմ։

Մի

Մի՛ 'ի բացեայ առներ զիս յե-նէն տէր՝ զի նեղութիւնք մերձեալ են. և ոչ ոք է որ օգնէ ինձ։

Ուրեմն մի՛ հեռի առներ զօգ-նութիւն քո յինէն տէր, այլ օգնել ինձ նայեաց։

Եւ փրկեա՛ 'ի սրոյ զանձն իմ. և 'ի ձեռաց շանց՝ զմիամօրութիւն իմ։

Արդ այժմ պատմեցից զա-նուն քո՝ եղբարց իմոց. և 'ի մէջ եկեղեցւոյ՝ օրհնեցից զքեզ։

Փառք հօր և որդւոյ և՛՛։

Աղօթք Առաւօտու և [illegible] 'ի [illegible]

[illegible]

Գլուխ. Դ.

ՈՂՈՐՄՈՒ-թի քո տէր զհետ իմ եկեսցէ, զամ աւուրս կենաց իմոց. բնակել ինձ 'ի տան տեառն ընդ եր-կայն աւուրս։

Յաւդ

Ցուպ քո և գաւազան՝ նքա մխիթարեսցեն զիս։

Պահեա զանձն իմ, և փրկեա զիս՝ և մի՛ ամօթ եղէց, զի յուսացայ ՚ի քեզ։

Լուր Տր ձայնի իմում՝ զի կարդացի առ քեզ. ողորմեա ինձ և լուր ինձ. զի քեզ բաղձացաւ սիրտ իմ, և խնդրեցին երեսք իմ. զերեսս քո Տր խնդրեսցեն։

Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն. և մի՛ խոտորիր բարկութեամբ ՚ի ծառայէս քումմէ։

Մի՛ կորուսաներ ընդ ամբարշտաց զանձն իմ. և մի՛ ընդ արս արիւնահեղս՝ զկեանս իմ։

Տր օգնական իմ լեր դու. մի՛ մերժեր զիս՝ և մի՛ թողուր զիս Ած փրկիչ իմ։

Լուր Տր ձայնի խնդրուածոց իմոց՝ յաղաչել իմ առ քեզ. ՚ի

համ

համբառնում ձեռաց իմոց՝ 'ի տա
ճար սուրբ քո։

Եղիցին քեզ հաճոյք բանք
բերանոյ իմոյ. և խորհուրդ սրտի
իմոյ առաջի քո յամ ժամ. Տէր
օգնական իմ՝ և փրկիչ իմ։

Եւ սիրեցից զՔեզ Տէր զօրութի՛ւն
իմ, Տէր հաստատիչ իմ՝ ապաւէն
իմ՝ և փրկիչ իմ։

Եւ 'ի քեզ Տէր յուսացայ՝ մի
ամաչեցից յաւիտեան, յարդարու
թեան քում՝ փրկեա՛ և ապրեցո՛ զիս։

Խոնարհեցո առ իս զունկն քո.
փութացեա կեցուցանել զիս։

Լեր իմ Ած պաշտպան. և տուն
ապաւինի. ապրեցուցանել զիս,
զի հզօրիչ իմ՝ և ապաւէն իմ
դու ես։

Վասն անուան քո առաջնորդես
ցես ինձ, և սնուսցես զիս՝ և հան
ցես զիս յորոգայթէ յայսմանէ՝
զոր թաքուցին ինձ. Դու

Դուն ես պաշտպան իմ տէր. և 'ի ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ.

Նայեա՝ ողորմեաց ինձ տէր՝ զի նեղեալ եմ ես, խռովեցաւ 'ի սրտմտութենէ ակն իմ՝ անձն իմ՝ և փոր իմ:

Եղիցի ողորմութիւն քո տէր 'ի վերայ իմ՝ որպէս յուսացայ 'ի քեզ.

Եւ փրկեա՛ զիս 'ի ձեռաց թշնամեաց իմոց. և 'ի հալածչաց իմոց:

Երևեցո՛ զերեսս քո 'ի ծառայս քո. ապրեցո՛ զիս որ ըստ ողորմութեան քում. և մի յամօթ եղէց՝ զի կարդացի առ քեզ.

'Ի քեզն է որ աղբիւր կենաց. և լուսով երեսաց քոց տեսանեմ զլոյս.

Ձգեա՛ զողորմութիւնս քո յիս, զի ճանաչեմ զքեզ. և զարդարութիւնս քո՝ զի ուղիղ եղէց սրտիւք.

Մի

Մի՛ եկեսցեն 'ի վերայ իմ ոտք ամբարտաւանից. և ձեռք մեղաւորաց մի՛ դողացուսցեն զիս։

Մի՛ թողուր զիս տ̃ր ա̃ծ իմ. և մի՛ 'ի բացեայ առներ յինէն. հայեաց յօգնել ինձ տէր փրկութեան իմոյ։

Քանզի 'ի քեզ յուսացայ, և դու լուիցես ինձ տ̃ր ա̃ծ իմ։

Անօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան զգլուխ իմ. և ո̃պ բեռն ծանր՝ ծանրացան 'ի վ̃ր իմ։

Նեխեցան և փտեցան վէրք իմ, յերեսաց անզգամութե̃ իմոյ։

Խոնարհ եղև մինչև 'ի հող անձն իմ. և յերկիր կցեցաւ մէջ իմ։

Ուրեմն դու տէր մի՛ հեռի առնէր զգթութի̃ քո յինէն. զի ողորմութի̃ քո՝ և ճշմարտութիւն քո յա̃մ ժամ ընկալցին զիս։

Առաքեա տ̃ր զլոյս քո և ըզճշմար

տու.

տութիւն քո. զի առաջնորդեսցեն ինձ. և հանցեն զիս ի լեառն սբ̃՝ և ի յարկս քո

Ու՛ր ես խոստովան եղեց քեզ գոհութբ̃ ած̃ ած̃ իմ։

Փառք հօր և որդւոյ և հո՛՛։

Աղօթք Աստուածայինս և հրամանացն ի սաղմոսացն դաւթի։ Ալէլուիայ Ալէլուիայ։

Գլուխ. Է.

ԱԾ̃ ԻՄ ՆԱՅ

եաց առ իս. ընդէ՞ր թողեր զիս. հեռի եղէ ի փրկութենէ իմմէ՝ վս̃ բանից յանցանաց իմոց։

Ողորմութի̃ քո տր̃՝ առաջի աչաց իմոց. և հաճոյ եղեց ճշմարտութե̃ քում։

Զարթիր ընդէ՞ր ննջես տր̃. արի և մի մերժեր զիս իսպառ։

Արի տր̃, օգնեա ինձ. և փրկեա զիս վս̃ անուան քո։ Ողոր

Ողորմեա՛ ինձ ած ըստ մեծի ո-
ղորմութե քում. ըստ բազում
գթութե քում, քաւեա՛ զանօ-
րէնութիւնս իմ։
Առաւել լուա՛ զիս յանօրէնութենէ
իմմէ. եւ ՚ի մեղաց իմոց սբ արա
զիս։
Զանօրէնութիւն իմ ես ինքնին
գիտեմ. եւ մեղք իմ առաջի իմ
են յամենայն ժամ։
Քեզ միայն մեղայ տր. եւ զչար
առաջի քո արարի։
Ոպ արդար եղիցիս ՚ի բանս քո.
եւ յաղթեսցես ՚ի դատել քո։
Անօրէնութբ յղացայ. եւ ՚ի մեղս
ծնաւ զիս մայր իմ։
Դու որ զճշմարտութի սիրեցեր.
զանյայտս եւ զծածկեալս, իմաս-
տութբ քով յայտնեցեր ինձ։
Ցօղեա՛ յիս մշտկաւ, եւ սբ եղէց.
լուա՛, եւ քան զձիւն սպիտակ եղէց.

Ձայն լսելի արա ինձ ո՛ր ցնծութիւն
եւ ուրախութիւն. զի ցնծասցեն
ոսկերք իմ տառապեալք:
Դարձո՛ զիս ո̄ր ՚ի մեղաց իմոց .
եւ զամ անօրէնութիւնս իմ քաւեա
յինէն:
Սիրտ ո̄ր հաստատեա յիս ա̄ծ,
եւ զհոգի ուղիղ նորոգեա ՚ի փո-
րի իմում:
Մի՛ ընկենուր զիս ո̄ր յերեսաց
քոց . եւ զհոգի ո̄ր քո մի՛ հաներ
յինէն:
Տուր ինձ ցնծութիւն փրկու-
թեան քո . եւ հոգւով իշխանութեան
քո հաստատեա զիս .
Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո .
եւ ամբարիշտք առ քեզ դարձցին:
Փրկեա՛ զիս յարենէ ա̄ծ՝ ա̄ծ
փրկութեան իմոյ . զի ցնծասցէ լե-
զու իմ յարդարութեան քում .
Ած յանուան քում կեցո՛ զիս, եւ

 ՚Ի

'ի դրան քում խրատ արա ինձ:
Ա՛ծ լուր աղօթից իմոց• ունկն
դիր բանից բերանոյ իմոյ:
Յամ՛ նեղութենէ իմմէ փրկե֊
սցես զիս• և 'ի թշնամեաց իմ՛ նեղե֊
ալին իմ՛:
Ողորմեա՛ց ինձ Տ՛ր ողորմեա՛ց
ինձ• զի 'ի քեզ յուսացաւ անձն իմ՛:
'Ի հովանի թեւոց քոց յուսա֊
ցայց• մինչև անցցէ անօրէնութի:
Փրկեա՛ զիս 'ի թշնամեաց իմոց
Ա՛ծ, յայնցանէ որք յարուցեալք
են 'ի վերայ իմ՛:
Փրկեա՛ զիս յայնցանէ, որք գոր
ծեն զանօրէնութի• և յարանց
արիւնահեղաց փրկեա՛ զիս:
Որք որսան զանձն իմ՛ կամեցան•
և հասին 'ի վերայ իմ՛ հզօրանք:
Տո՛ւր ուրեմն ծառայիս քո վեր
ջան• զի ապրեցայց յերեսաց ա֊
ներգան:

Որ

Որպէս փրկեցեր զսիրելիս քո. նոյնպէս կեցո զիս աջով քով, և լուր ինձ։

Դու տուր ինձ օգնութիւն 'ի նեղութենէ. զի ընդունայն է փրկութիւն մարդոյ.

Փառք Հօր և Որդւոյ և՛՛.

Աղօթք [illegible] և ժողովածոյ 'ի սաղմոսացն Դաւթի. [illegible]

Գլուխ. Է.

ԼՈՒՐ ԱՂՕթից իմոց. և նայեա՛ց 'ի յաղօթս իմ։

Բնակեցայց ես 'ի յարկս քո յաւիտեան. և ծածկեցայց ընդ հովանեաւ թևոց քոց.

Իսկ արդ ո՞վ է համբերութիւն իմ, թէ ոչ դու Տէր. կամ կար զօրութիւն իմ՝ թէ ոչ 'ի քէն.

Պանդուխտ եմ ես առաջի քո,

նժդ

նժդեհ և անցաւոր, որպէս ամե-նայն հարքն իմ:

Լուր Տէր աղօթից իմոց. ունկն դիր խնդրուածոց իմոց՝ արտասուաց իմոց մի՛ լռեր:

Ած ած իմ, ես առ քեզ առաւ-օտ առնեմ. ծարաւեցաւ առ քեզ հոգի իմ. քանի՜ պապակի և մարմին իմ:

Ունկնդիր լեր աղօթից իմոց. և մի՛ անտես առներ խնդրուածս իմ:

Ած իմ, մի՛ հեռի առներ զիս յի-նէն. և ած յօգնել ինձ նայեաց:

Լուր Տէր աղօթից իմոց. զի առ-քեզ ամ մարմին եկեսցէ:

Բանք անօրինաց զօրացան ՚ի վե-րայ իմ. և զամբարշտութիւն իմ՝ դու քաւեսցես:

Ած ողորմեաց ինձ՝ և օրհնեա՛ զիս. երևեցո՛ զերեսս քո յիս՝ և ողորմեաց ինձ:

Աե

Կեցո́ զիս ած, զի հասին ջուրք յանձն իմ. ընկլայ 'ի խորս անդնդոց. ուր ոչ գոյ ինձ հանգիստ: Եկի ես 'ի խորս ծովու. և շրջանք ընկղմեցին զիս:

Ած դու ծանեար զանզգամուի իմ և յանցանք իմ 'ի քէն ոչ ծածկեցան:

Ած 'ի բազում ողորմութե քում լուր ինձ. 'ի ճշմարտութեան փրկութեան քո.

Ապրեցո́ զիս 'ի կաւո́յ՝ զի մի ընկլայց. ապրեցայց ես յատելեաց իմոց. և 'ի խորոց ջուրց բազմաց:

Մի ընկլուցէ զիս պտոյտք ջուրց. և մի ընկղմեսցեն զիս անդունդք խորոց. և ջրհոր մի կափուսցէ զբերան իւր 'ի վերայ իմ:

Լուր ինձ տր, զի քաղցր է ողորմութիւն քո. ըստ բազում գթ-թութե քում հայեա́ց յիս, և մի

դար

դարձուցանել զերեսս քո ՚ի ծա
ռայէ քումմէ, զինուորեալ եմ
ես, փաղփաղեի յոյր իմ։

Լուացեա՛ց յանձն իմ, և փրկեա՛
զիս. և մի՛ թշնամեաց իմոց ալ-
րեցո՛ զիս։

Աղքատ և ցաւած եմ ես. փր
կութիւն քո ած ընկալցի զիս։

Ած յօգնել ինձ նայեա՛ց. և տէր
յօգնել ինձ փութա՛։

Եւ աղքատ և տնանկ եմ, ած
օգնեա՛ ինձ. դու օգնական և փր-
կիչ իմ ես դու. տէր մի՛ յամեններ։

Տէր իմ ած ապաւէն, և տէր զի
ամօթ կեցուցանել զիս. զի հաս
տատութիւն իմ և ապաւէն իմ
դու ես

Ած իմ, փրկեա՛ զիս ՚ի ձեռաց
մեղաւորի. ՚ի ձեռաց անօրինի և
անիրաւի։

Դու ես համբերութիւն իմ տէր՝

տ̄ր յոյս իմ՝ 'ի մանկութենէ իմմէ:
'Ի քեզ հաստատեցայ ես յար-գանդէ. յորովայնէ մօր իմոյ դու ես ապաւէն իմ. և առ 'ի քէն է օրհնութ̄ի իմ յա̄մ ժամ:
Ո̄ղ զի նշանակ եղէ ես բազմաց. և դու օգնական իմ և հզօրիչ իմ:
Լցցի բերան իմ գոհութ̄բ, և օրհնեցից զփառս քո. զօրհանա-պազ զմեծ վայելչութիւն քո:
Մի՛ դու մի՛ ընկենուր զիս տէր 'ի ժամանակս ծերութ̄ե. 'ի պա-կասել զօրութեան իմոյ մի՛ թո-ղուր զիս:
Մինչև յալեւորել և 'ի ծերանալ իմում. ա̄ծ իմ մի՛ թողուր զիս:
Փառք հօր և որդւոյ և հո՛՛:

Աղօթք Աղջկանց և ժամանակաց ՚ի սաղմո-
սացն քաղեալ. Աղջկունս Աղջկունս.

Գլուխ. Դ.

ՊԱՏՐԱՍՏԵԱ.

սիրտ իմ ած. պատրաստ
է սիրտ իմ, յօրհնել և սաղ
մոս ասել քեզ փառօք իմովք:
Այսպէս սաղմոս տաղեցից ան-
ուան քում յաւիտեանս յաւիտե-
նից. և տաց քեզ գոհութիւն իմ
օր ըստ օրէ:
Խոստովան եղէց առ քեզ ած.
խոստովան եղէց և կարդացից զա
նուն սուրբ քո:
Յիշեմ զմխիթարութիւն քո, զոր ըն
տայր ՚ի սկզբանէ. և միշտեցի ը
զ մեծամեծ մասնաւորութիւն քո:
Ձայնեսցի յաւետ քո. զի յայն
տանք միշտ յերկրի անկեալ
ութեանն:
Ընդ միայն չև թանուք ՚ի ժառան

դու

դուռն քո․ և պղծեցին զանձն իմ․ քո։
Եղէ ես նախատինք դրացեաց
իմոց․ ծաղր և այպն կատականաց
այնոցիկ որք շուրջ էին զինև ։
Մի՛ յիշեր զմեղս իմ՛ զառաջինս․
վաղվաղեսցէ առ իս ողորմութիւն
քո Տէր, զի աղքատացայ յոյժ ։
Օգնեա՛ ինձ Տէր փրկիչ իմ․ վս
փառաց անուան քոյ ։
Տէր փրկեա՛ զիս՛ և քաւեա՛ զմ
եղս իմ վասն անուան քոյ ։
Մի՛ երբեք ասասցեն հեթա-
նոսք․ թէ ո՞ւր է Տէր նոցա։
Ըստ ողորմութեանց, դարձո՛ զիս, ե-
րեւեցո՛ զերեսս քո յիս՝ և կեցից։
Ըստ ողորմութեանց՝ դարձ՛ հայեաց
յերկինից՝ և տես․ այց արա այգ-
ւոյս այսմիկ․ և զարդարեա՛ զսա զ
սա, զոր տնկեաց աջ քո։
Դարձ առ իս Տէր փրկիչ իմ․ և
դարձո՛ զբարկութիւն քո յինէն
Մի

Մի՛ յա՛ւիտեան բարկանար ինձ տ՟ր. և մի՛ ձգեր զբարկութիւն քո յազգէ մինչև յազգ:

Ցոյց ինձ տ՟ր զողորմութիւն քո. և զփրկութիւն քո տուր ինձ:

Խոնարհեցո՛ տէր զունկն քո, և լո՛ւր ինձ. զի աղքատ և տնանկ եմ ես:

Պահեա՛ զանձն իմ, ո՛վ տ՟ր. և փրկեա՛ զծառայս քո, ա՟ծ իմ՝ որ 'ի քեզ յուսացայ:

Ողորմեա՛ ինձ տ՟ր, զի առ քեզ աղաղակեցից զօրհանապազ. ուրախ արա զանձն ծառայի քո. զի առ քեզ տ՟ր համբարձի զանձն իմ:

Զի դու տ՟ր քաղցր և ուղիղ ես. բազմողորմ առ ա՟մն, որք կարդան առ քեզ:

Ունկն դիր տ՟ր աղօթից իմոց. և նայեա՛ց 'ի ձայն խնդրուածոյ իմոյ:

Յաւուր նեղութեան իմոյ կարդացի առ քեզ՝ և լուա՛ր ինձ.

Ոչ

Մեծ ես դու Տէր և առնես սքանչելիս. և դու միայն ես Ած.

Խոստովան եղէց առ քեզ Տէր Ած իմ բոլորով սրտիւ իմով. և փառաւոր արարից զանուն քո յաւիտեան:

Եւ դու Տէր Ած իմ, գթած ես և ողորմած, երկայնամիտ՝ բազումողորմ՝ և ճշմարիտ. նայեա՛ց առ իս և ողորմեա՛ց ինձ:

Տուր զզօրութիւն ծառայիս քո. կեցո զորդի աղախնոյ քո. և արա առ իս նշան բարութեան:

Տեսցեն ատելիք իմ՝ և ամաչեսցեն. զի դու Տէր օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս:

Ի քեզ Տէր յուսացայ, մի ամաչեցից յաւիտեան. յարդարութեան քում փրկեա և ապրեցո զիս:

Օրհնեալ Տէր Ած յաւիտեանս յաւիտենից՝ և եղիցի եղիցի:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն:

Աղօթք Աշխարհի [illegible] [illegible]. Ալէլուիայ Ալէլուիայ.

Գլուխ Է.

Ա [illegible]

[illegible] ղօթք իմ առաջի քո որպէս խունկ [illegible] [illegible] [illegible]

Տէր լուր աղօթից իմոց. և աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ. մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն:

Յաւուր նեղութեան իմոյ խոնարհեցո առ իս զունկն քո. յորում աւուր կարդամ առ քեզ վաղվաղակի լուր ինձ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

Քաղցր ես դու տէր. և քաղց-րութեամբ քով ուսո ինձ զարդա-րութիւնս քո:

Ձեռք քո արարին՝ և ստեղծին զիս. իմաստուն արա զիս՝ և ու-սայց զպատուիրանս քո:

Բևեռեա ընդ երկիւղ քո ըզ մարմին իմ. զի ՚ի դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ:

Մերձեցաւ անձն իմ ՚ի հող. որ կեցո զիս ըստ բանի քում:

Ընկալ զծառայս քո ՚ի բարի. զի մի ամբարտաւանք զզուեսցեն զիս:

Արա ընդ ծառայիս քում տէր՝ ըստ ողորմութեան քում. զարդա-րութիւնս քո ուսո ինձ:

Ծառայ քո եմ ես, իմաստուն արա զիս, և ծանեայց զվկայու-թիւնս քո:

Երևեցո զերեսս քո ՚ի ծառայս քո, և ուսո ինձ զարդարութիւնս քո:

Ելց

Մի՛ ըստ անձին իմ, ողորմեա ըստ գթոյ քո. և իրաւամբք քո օգնեսցեն ինձ։

Մոլորեցայ ես որպէս ոչխար կորուսեալ, խնդրեա զծառայ քո, զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։

Առ քեզ տէր համբարձի զաչս իմ. որ բնակեալդ ես 'ի յերկինս։

Որպէս աչք ծառայի 'ի ձեռն տեառն իւրոյ. և որպէս աչք աղախնոյ, 'ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ։

Նոյնպէս են աչք իմ առ քեզ տէր Աստուած իմ. մինչև ողորմեսցիս 'ի վերայ իմ։

Ողորմեա՛ց ինձ տէր ողորմեա՛ ինձ. զի բազում լցաք արհամարհանօք։

Ի խորոց կարդացի առ քեզ տէր. տէր՝ լուր ձայնի իմում։

Եղիցին ականջք քո 'ի լսել ձայնի աղօթից իմոց։

Եթէ զանօրէնութիւնս իմ քննես տէր. տէր՝ իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի

քո

քո․ զի ՚ի քէնն է քաղցրութիւն

Խոստովան եղէց քեզ Տր, բոլո-
րով սրտիւ իմով․ առաջի հրեշտա-
կաց սաղմոս ասացից քեզ։

Զի լուար զբանս բերանոյ իմոյ․
երկիրպագից ՚ի տաճար սուրբ
քո․ և խոստովան եղէց անուան
քում վս ողորմութեան և ճշմար-
տութեան քո։

Մեծ արարեր յամ զանուն սբ
քո․ յորում աւուր կարդամ առ
քեզ, փաղփաղակէ լուր իմ․ և
բազում արասցես զզօրութիւնս
յանձն իմ։

Տր ողորմութիւն քո յաւիտեան․
զգործս ձեռաց քոց մի անտես-
առներ։

Ապրեցո՛ զիս Տէր ՚ի մարդոյ չա-
րէ․ յառնէ անիրաւէ փրկեա՛ զիս։
Պահեա՛ զիս Տէր ՚ի ձեռաց մե-
ղաւորի․ և ՚ի մարդոյ չարէ փըր-
կեա՛ զիս։

Մի

Մի՛ մատներ զիս տր 'ի ցանկութեան մեղաւորաց, որք խորհեցան վասն իմ. և մի՛ ը վայր հարկաներ զիս.

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հո՛՛:

Աղօթք Աղաչանաց և Խոստովանութեան 'ի սաղմոսաց Դաւթի։ Աղաչանօք Աղաչանօք։

Գլուխ. Ը.

ԽՈՆԱՐՀԵՑՈ զսիրտ իմ ի վկայութիւնս քո տր. և մի՛ յագահութի:

Դարձո՛ զաչս իմ, զի մի՛ տեսից զնանրութիւն. 'ի ճանապարհս քո կեցո՛ զիս:

Հաստատեա՛ ծառայի քում զբան քո յերկիւղ քո:

Եւ մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո տր. ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո

տր· և բանիւ քով փրկեա զիս։

Լուր տէր աղօթից իմոց յաղաչել իմ առ քեզ· յերկիւղէ թշնամեացն փրկեա զանձն իմ։

Խոնարհեցո՛ առ իս զունկն քո՛ և կեցո զիս։

Տէր կարդացի առ քեզ՝ և լուր ինձ, նայեա՛ց 'ի ձայն աղօթից իմոց՝ 'ի կարդալ իմում առ քեզ։

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ առաջի քո տր· համբարձումն ձեռաց իմոց՝ պատարագ երեկոյին ։

Դիր տէր՝ պահապան բերանոյ իմոյ· և դուռն ամուր՝ շրթանց իմոց· զի մի խոտորեսցի սիրտ իմ բանիւ չարութեան։

Պահեա զիս յորոգայթէ, որ թաքուցին ինձ. 'ի գայթակղուէ գործողացն անօրէնութեան։

Աղաղակեցի առ քեզ տէր՝ և

տացէ, դու ես յոյս և բաժին
իմ յերկրի կենդանեաց:

Տէր հան ՚ի բանտէ զանձն իմ.
գոհանալ զանուանէ քումմէ:

Տէր լուր աղօթից իմոց. ունկն
դիր խնդրուածոց իմոց ճշմար-
տութեամբ քով:

Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո
յինէն. նմանեցայց այնոցիկ, որք
իջանեն ՚ի գուբ:

Լսելի արա ինձ յառաւօ-
տու զողորմութիւն քո. զի ես ՚ի
քեզ տէր յուսացայ:

Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և
գնացից. զի առ քեզ տէր համ-
բարձի զանձն իմ:

Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց իմոց
տէր. զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ուսո ինձ առնել զկամս քո. զի
դու ես Աստուած իմ:

Հոգի քո որ է բարի՝ առաջ-
նոր

Նորոգեա ոգի ինձ յերկինս ուղիղ ։

Օրհնեալ ես դու Տէր․ ուսո ինձ զարդարութիւնս քո

Շրթամբք իմովք պատմեցից զամ՝ իրաւունս բերանոյ քո

Հատո ծառայի քում՝ կեցո զիս և պահեցից զբանս քո

Զարթո զաչս իմ, և հայեցայց ՚ի սքանչելիս յօրինաց քոց։

Պանդուխտ եմ ես յերկրի․ մի թագուցաներ յինէն զպատուիրանս քո

Զճանապարհս մեղաց ՚ի բաց արա յինէն․ և յօրէնս քո ողորմեաց ինձ։

Սայլ ՚ի բաց արա յինէն զնախատինս և զարհամարհանս․ զի զվկայութիւնս քո խնդրեցի

Յիշեա զբան ծառայի քո, յոր և յուսացուցեր զիս։

Սէ փրկեա զանձն իմ ՚ի մահ-
ուանէ

ուանէ. զաչս իմ յարտասուաց, և
զոտս իմ ՚ի գայթագղութենէ.
Հաճոյ եղէց առաջի տեառն յերկրին
կենդանեաց:

Փառք Հօր և որդւոյ և Հոգ՚:

Աղօթք Ամենակալի և Ճշմարտութեան Մանասէի
Արքային Յուդայ.

Գլուխ. Թ.

ՏԷՐ ԱՄԵՆԱԿԱԼ:

ած աբրահամու՝ իսահակայ՝ և յակոբայ՝ և զաւակի նոցա արդարոց. ամենակալ տէր՝ լո՛ւր ըզ ձայն իմ:

Որ արարեր զերկինս՝ և զերկիր, և զամ՝ զարդ նոցա. ամենակալ: Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քո. փակեցեր զանդունդս, և կնքեցեր ահաւոր և փառաւորեալ անուամբ քով. ամենակալ:

Որ

Որ ամենայն ինչ սարսի և դողայ յերեսաց ահի զօրութեան քո. ամենակալ տէր՝ թող:

Ահաւոր է մեծ վայելչութիւն փառ- ւաց որբան քո. և սաստիկ է բարկութիւն սպառնալեաց քոց՝ ՚ի վերայ մեղաւորաց. անչափ և ան- քննելի են ողորմութիւնք աւետ- եաց քոց. ամենակալ:

Դու տէր՝ բարձրեալ՝ գթած, երկայնամիտ, բազմագութ. և զղջանաս ՚ի վերայ չարեաց մարդկան. ամենակալ:

Դու տէր՝ ոչ եդիր ապաշխա- րութիւն արդարոց, աբրա- համու, իսահակայ՝ և յակոբայ. որք ոչ մեղան քեզ. ամենակալ:

Այլ եդեր ապաշխարութիւն ինձ մեղաւորիս. զի մեղայ աւելի քան զաւազ ծովու. և բազմացան անօրէնութիւնք իմ. ամենակալ:

Յեր

Զեմ արժանի հայիլ՝ և տեսա-
նել զբարձրութիւնս երկնից, 'ի
բազմութենէ անօրէնութեան իմոյ.
ամենակալ:

Կորացեալ եմ ես 'ի բռնութէ
կապանաց երկաթից. և ոչ գոյ
ինձ հանգիստ. ամենակալ:

Բարկացուցի զքաղցրութիւն. և
զչար առաջի քո արարի. կանգնե-
ցի զպատկերս մեղաց՝ և բազմացու-
ցի զգարշութիւնս. ամենակալ:

Եւ արդ տէր՝ խոնարհեցուցա-
նեմ զծունկս սրտի իմոյ՝ և հայ-
ցեմ 'ի քաղցրութենէ քումմէ.
ամենակալ:

Մեղայ՝ տէր, մեղայ, և զանօրէ-
նութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ.
ամենակալ:

Աղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն՝
թող ինձ տէր, թող ինձ. և մի
կորուսաներ զիս ընդ անօրէնու-

թեան

թեան խնդ. ամենակալ։

Մ՛ի յանխնայ բարկանար ինձ տէր, և մի յիշեր զչարիս իմ. և մի պարտաւորեր զիս ընդ մեղաւորս 'ի խորս երկրի չարեաց. ամէն։

Ո՛վ դու տէր՝ տէր աստուածապաշտաց եւ. և յի՛ս ցոյց զաստուածութիւնդ քո, որ անմարմնական ամէն։

Մեղուցեալս զիս բարի բարեգութ ողորմութեամբ քում. և օրհնեսցեն քեզ զօրք անմարմին կենդանի խմբ. ամենակալ։

Օրհնեմ տէր՝ օրհնեն տէր զօրութեանց երկնից. և քո են փառք յաւիտեանս ամէն։

Փառք հօր, և որդւոյ, և հոգւոյ"։

Խոստովանիմ և խնդրեմ 'ի քէն տէր թող ինձ զմեղս իմ։

Աղաչեմ զքեզ տէր, ողորմեաց ինձ։

Ես բարեաւ զքեզ զմեծ զօրութ։

Ըստ

Սրբարիչ իմ և յոյս իմ, գթա՛ յիս 'ի մեղուցելոյ ծառայս. և ողորմեա՛ ինձ բազմամեղիս:

Բարերար ողորմութեամբ քո ընկալ զաղաչանս իմ. զի 'ի քեզ է ապաւինեալ անձն իմ.

Յաղթեա՛ զօրութեամբ քո՝ որ և կենդանարար՝ և պատուականն խաչի՛ քում, որ՝ պաշտպանեա՛ զիս:

Սրբեա՛ որ զհոգի շատ խառնակութեան քոյ. քեզ ... պաշտպանեսցէ զմեղաւորս իմ ... և 'ի դիւէ չարէ:

Եւ մաքրագործեա՛ քով յիշեա՛ զիս որ, յիշեա՛ զիս. յարժան ... առաջնորդութեամբ քով, և ողորմեա՛ց ինձ:

Աղօթք:

Տէր ամենակալ զօրութեան իմոյ՝ որ ամենեցուն ես և գթած. եր կայսերն բազմամեղաց և զգթա 'ի մի չարեաց մարդկան: Որ ոչ կա

կամիս զմահ մեղաւորին․ այլ ըզ-դառնալ նորա ՚ի չար ճանապար-հէն և կեցցէ։ Դու տէր տուր ողորմութեամբ քով մխիթարութեան ըզ-ծառայս քո՛ և տուր ինձ ան զի ա-պաշխարութեամբ․ հաշտեա մարդա-սիրութեամբ քով․ և այժմ զիս անարժան և կեցուսցես քում մեծ անուն։ Զի դու ես ա-ռողջացեալ հոգւոյ խոստովա-նողիք և ապաշխարութեամբ մերձեցեալ յե-կեղեցւոյ քո։ Եւ քեզ ծառայե-ցեան քում՝ ընդ հանեցց գոհու-նութի և զփառս Հօր և Որդ-ւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ. Այժմ, և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե-նից Ամէն։

Մաղթանք։

Մաղթանօք և օրհնութեամբ՝ և երգօք հոգևորօք․ անդադար փառաւորեմ՝ զՀայրն և զՈրդի

և

և քո Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն.

Ցերգս օրհնութեան և ՚ի ձայն սաղմոսաց՝ անդադար փառաւորեմ զՀայրդ և զՈրդիդ և զՍբ. Հոգիդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Հայր մեր՝ որ յերկինս ես:

Աղօթք Աշխարհական և հիւանդաց ՚ի մեծ Գրոցն
Գրիգորի Նարեկացւոյն.
Համառօտեալ յօրս առեալ Տեառն Գ.
զօրոն յանձինս Հաշտութեան.
Յաղագս ներողութեան անձանց աղէտեալց.

Գլուխ. Ժ.

ԵՒ ԱՐԴ ԴՈՒ

միայն անեղդ բարերար՝ զթութիւն անճառ՝ որով բարձրե-
Ղուկ. լոյն նոյն հօր. Համայն մարմնով
15. 4 աշխարհի. Տէր ամենեցուն ծա-
ռայից. Գիտես անաստւածն մեծ տառ

մե

մեղցելոյ: Սեպանեալ դեղ Դե- Դ որ 10. 3
րահարեցելոյ: Եղատունի մեղոց
դրամեցելոյ: Օրհնութիւն բա-
րեաց՝ մերժեցելոյ: Անձք հոր
հաց՝ խառնեցելոյ: Ծնունդ կոյ-
սի՝ հալածեցելոյ: Անձինքն մի
մի բանին՝ կործանեցելոյ: Պա-
տարագին հոգւոյ՝ սպառեցելոյ:
Օծանելի դէն՝ դաւթազնեցե-
լոյ: Խոստանն բաղձութեան՝ տա- Ղու 8.
րակուսեցելոյ: Անձնուխք երանու-
թեան՝ եղծելոյ: Ճառագայթն շա- Յով 14. 6
րաց՝ մոլորեցելոյ: Թագաւոր-
նեքոց՝ սպառնեցելոյ: Խոստով
յուսադրութիւն՝ լքեցելոյ: Զե-
ւ րինեալ կենաց՝ հերքեցելոյ:
Սոնծղ մեայն և ամենատուր
Ազնուութեան բարեաց առհմա- Եփ 3. 2
նեալ, ... յանձնախա-
թի՝ քան զոր խնդրեմք և խնա-
կանց, ... գոհացուցանէն:
Ո՞հա

Ո՜վ առ չարութեան գերբոյն,
բարութի քո: Ո՜վ մեծահամարձակո
դատաւորութեան, քաղցրութի քո
Ո՜վ կարողութեան յարատութեան,
Ճառագայթ քո: Ո՜վ յաւիտենն
բայց մարութի, ողորմութեան քո
Ո՜վ խաղաղութի մխարկութեան, հե
զութի քո Ո՜վ կործանելեաց
Մարկ. 4. 30. աջակցութի, աջ քո: Ո՜վ բժշկութ-
եանց մեր ընդէտութեան ձեռն քո:
Մարկ. 7. 33. Ո՜վ բժշկել անդ մնանդնանդի խաղ-
աղաբոյս, մասն քո: Ո՜վ պահպանե
լոյս պաշտպանութեան, հովի քո:
Ո՜վ օծումն անձնադիմեկին, գո-
Ղուկ. · 48. րութեան քո Ո՜վ մեծագործոյն քա
ղութեան, հրաման քո: Ո՜վ մա
խացելոյ ապաւինութեան, սար
քո: Ո՜վ փրկելոյս առաջնորդու-
թեան, լոյս քո: Ո՜վ առաջնորդ
լոյս հաստատութի, հանդերձ քո:
Ո՜վ ամենեցուն կենդանարար մի

ո՜չ

օրհնութիւն ես: Որ վհատանեցե-
լոյս քաղցրալուսութիւն ես, խոր խորոց ես:
Որ վշտացելոյս մխիթարութիւն,
բաժակ ես: Որ նեղելոցս լոյս ընդ-
արձակման կամ ես: Որ ատեցե-
լոյս կոչումն, սէր ես: Որ հա-
լածոյ վիրաւորեցելոյս, կաթ ուծած
արեան ես: Որ անհրեթ մի-
թե լոյ ցանկոց, ամենակալութիւն ես:
Որ յուսահատեցելոյս անդրէն
բնութութիւն, ելքանութիւն ես:
Որ պատուհասատուութեան կարեցելոյս,
կցորդութիւն ես: Որ խաւարա-
մահու ծածկեցելոյս, նշոյլ կենաց
ես: Որ խոտորեցելոյս իմ հան-
գարտութիւն, խաղաղութիւն ես:
Որ մոլորեցելոյս դարձուցու-
թիւն, ճանապարհ ես: Օ՜ի դու ամենս Յօհ.
համ գթութեան, և չէք 'ի քեզ 10. Յ
մանն ինչ խաւարի: Ե՛ս ով է Յ:4
բարութիւն որ անց քեզ: Ե՛ս քեզ 1.
վայել է փառք յաւիտեանս ամէն: Նոէ·

Նորին Աղօթք Ապաշխարութեան եւ զղջամտութեան.

Գլուխ. ԺԱ

ԵՒ ԱՐԴ ՆՍ
երկրպագեմ մարդ՝ կենդա
զաւակաւս ամենայնիւ. զայն զգա-
ցեալ. եւ յիմարութիւք պատրաստ
Նաւ 9. 9. կանաւ զննաւ թմրեալ: Որ ա-
մենայնիւ սուրբ, եւ ոչ մնալ
ի լեր ձշմարտ.
Նաւ . 12. Քանզի որովք զինօք յաղթնե-
ցայց յանդիման լինել քեզ դա-
տաստանաւ դատաստանի: Ով
երամապատ. ահաւոր. անձառ.
անպատում հզօր. Ո՛վ բարերար.
Քանզի՝ դատեմ 'ի սոյն՝ զապաշ-
խարութիւն մեղուցելոյ անձին՝
առ քումդ երախայիս. ցուցանե-
լով զերանութիւնս քո միշտ զօրացեալ.
եւ զանկրաւորութիւնդ յաւէտ պար-
տաւորեցեալ: Որ արարեր զիս 'ի
պատկեր քո պանծալի. 'ի ձեռն ըն-
մե

մեհեկ. սպասաւորութիւն զօրէկոր
օծանելով. Զծառայացեր Փիլ.
քանզի: Փայլեցուցեր փչմամբ: 2. 7:
Սաստ ձայնացուցեր. Իմաստնի՛ք Յովհ.
աճեցուցեր. Հանճարով հաս- 20. 22:
տատեցեր. Ի շնչաւորացն որո- Մատ.
շեցեր. Հողով խմորեալ 17. 5:
խառնեցեր. Իմաստակութեան դաշն
պնդեցուցեր. Օրհնաբանեալ: Պետ.
Սնուցեր զայն կաթին Տածե- 1. 5.
ցեր ստուգապէս: Տնկեցեր զգամ
բարձրաց ի քաղաք գաւթի. Պտ- Սաղմ.
ղոյն կենաց տնկեցեր. Աւազա- 91. 13.
նին ցօղով մաքրեցեր. Կենաց
փառականն արմատացուցեր. Հա- Մատ.
ցիւք երկնայնով ջամբեցեր. 28. 19.
Ընծայիւն արեամբ արբուցեր. Մատ.
Ընդհանուր և անհատանելի լոյսն՝ բն- 26. 26.
ակեցուցեր. Զայս երկրեղէն
'ի քեզ համարձակեցեր. Լու-
սովք փառաց՝ վերածածկեցեր.
Զհա

Օ՛ Հզօրին թէ մատուցանս անմիջապէս
ձեռագործ՝ ի քեզ մատուցեմ: Ես
Ծննդ. 18. 27. մոխիր անարգ. և մահացու՝ ելեր
Մատթ. 6. 9. զհայր բարեայ յարդեցեր: Օ՛ Հայր
քո նշոյլ աչաւոր ողջունեալ՝ մար-
դասիրապէս անարժանիս ան-
Մատթ. 6. 5. ձին կոչեցեր. Ու՛ ժտոյ զքե-
րանս լսել նախանձ՝ ի ժա-
ռանգական հարուստ դերեզ Ու՛
կշտամբեցեր զմեղս զնեալս՝ ի
քում կցորդութենէ: Ու՛ սատա-
րացուցեր զառանձ աչաց՝ ի
քո մի անկարելութենէ Ու՛ արդե
րանս կապանացն՝ ընդ մահապար
Ղուկ. 18. 11. տացն տարակեցեր: Ու՛ երր-
տակեցեր զնաստակ բարկեն՝
որ անմիջապէս ու քեզ հանդստ
Յովհ. 20. 27. նայր: Ու՛ մատուցեր զատու խոց
մասանց՝ ի շօշափելին զքանց կե-
նաց: Ու՛ պատուեցան չեւ մա...
խուզք՝ ի ձեռնն զքեզ անհամոյ:

Ո՛չ փրկեցեր զորս առատանեալ՝
'ի ծառայելն զքեզ անհաճանանելի.
Ո՛չ գնացեր բարեկաւթեամբ խառու- Ղուկ.
նակ. խառնումնակն ընդ քեզ հե- 26. 41.
տևողին՝ եթէ ընդ վիճակ առ- 24. 18.
նոյն խոյակէին. Ո՛չ խոյատաս- Մատթ.
հեցեր 'ի հարանապատկեր զամա- 22. 12.
ժանս բաժնէ պարեկութեան. Ո՛չ
'ի գծած հանդերձին անօսկ զա- Մատթ.
նօրէնեալս յանդիմանեցեր. Ո՛չ 22. 11.
կաղ մօր ձեռացս և ոտիցս՝ յար
տարին խաւարին հարածեցեր.

Զայս ամ՝ մատոնս բարեաց և Յովհ.
վնասրեբութ և բնութեամբն ընդա 2. 4.
եաւ 'ի քեզ բարեբար՝ օրհնեալ
և յամենայնի մեծա և բնութեամբս,
ընդ արարեալ բարեաց փոխա-
րինելի ։ Զայս քեզ խնձեն հա- 2 Օրէ.
տուցի չարեա զի մոլոխեան յամ- 32. 6.
գիմանութեան որ առ յօկօք. մա-
տուցեալ գխմաստութեան սիրօղ

Գաղատ. 15. 13. յիմարութեան։ Ո՛վ այսց բարեաց
երախտեաց կամեցան՝ ընդունայ-
նութեան զգեցիք չարաչար ու-
նայնացուցիք։ Ո՛վ այս յուսահատու-
թիւն չարչարաց անձանց է՛ց՝ ի բարձ-
րն լոյդ. խնամոց բարերարութեան՝ մեր
կամն խնդրապետ թեան ցուցեալ։
Սա՛րդ՝ քո՛ է ընծայել կենաց՝
հոգւոյ մարմնոյս, և անխափա-
լութը մաղթել առ այլեղութեան
դատապարտեալքս. որպէս ով բարձ-
րեալս։ Ո՛վ քեզ փառք յաւէտ յա-
ւիտեանս ամէն։

Նորին Աղօթք Աշխարհի և ժողովրդոց.
Գլուխ. Ժբ.

ԵՒ ՍԻՐՈ ՕՐՀՆ

զգուշեացես անձն իմ կա-
Մատթ. րաւորել. կամ ոչ թագչիցես.
18. 34. կամ զերծեր այլեւըցես. կամ զի
այժմ նմանիցես ի մեղաց բանակէ։

Քան

Բանակի բարում են պարարեալ՝
և անխիթ են հաստատութեանքն: Սա
ակի կշտամբանօքն, և անխէթ խնամ
նա խրատիւքն: Ննջեալ են չէ Հ
տեղեօք, և անխաչա դատաստանի:
Ողջոյն է ատեանն, և անպաշտ
ելեմն: Բանասիրէն են բարոյակա-
նեալքն, և անարգելի հաստատութեան:
Հարկու հրամանին, և մերժեն սա
րանոց յանդիմանութեանցն: Ողջոյն են Գործ
են զեալք, և անանցանելի են 7. 1
վտանգէն: Ամենաչափած խոտորքն,
և արտաքոյ աշխարհն՝ մեն խոցին
Աղախնութեան է գուքն, և մերժ- Ղուկ
ջենուում է տանջանացն: Ամենա 24. 17
զբաւ տարրացն՝ և անդէնքն սու-
նանալեացն: Արդարև քեզ են Մատթ
դանձեալ գանձերս այսպիսի մն 25. 4
դակէք, և առանձնացի օծ հանգ,
անդամեալ բերդ պատուհանիս:
Ով անարժան անձն իմ՝ մերտ- ԺԹ
եաբ

Մատթ. 13. 36. Հոր՝ չարագործ՝ պատնիչ՝ բազմա-
բիծ, և ամենաանարգասուտ ի բնա
ւին անմաքրութեան։ Ահա զոր
գինու գործոց ձեռաց քոց մատ-
Սաղմոս նեցայ. առ Թշնամին ի յաղթու-
9. 17. թեց, և զառածեալ ի մեղս ինեց։
Ովսէ 6. 12. Տարապարեալ յարդարութեանց, և
՚ի կարգէց արտաքսեցայ։ Ունայնեց
՚ի լուսոյ՝ հոգւոյ և հաւատո-
Յոբ. թեց. նախանձաւորն բարեբարին
1. 6. և ամենայն թշնամին։ Նա քանզի
կատուցիր քեզ զանձս արդեան՝
և զանձախուծ ի սրտագոյթ. խոստա-
վանիմ քեզ զանձս շնորհաց քո
մեր. և զանօրինութիւնս քո գծագործ
մեղուցի. ամենայն քաղաքին մաճու-
զարդանամ ես, կամք։ Ով չար
՚ի բարեաց։ Ով զառանցող՝ ի
բարեացն։ Ով խառնեալ՝ ի լու-
Ես. սաւորէ։ Ով կորուսելոց՝ ի
18. 34 սրբոյ։ Ով զարմոլորեալ՝ ի
գանձոց։ Ով

Ո՜վ ամբարիշտդ՝ ի բարեպաշտից։
Ո՜վ չարաչարդ՝ ի բանականաց։
Ո՜վ անմարմինդ՝ ի մարմնաւորաց։
Ո՜վ անհանճարդ՝ յիմաստնոց։
Ո՜վ անմաքուրդ՝ յանարատից։
Ո՜վ մահացեալդ՝ ի կենդանեաց։
Ո՜վ խոտելականդ՝ ի Սրբոց։
Ո՜վ աղտեղիդ՝ ի պարկեշտաց։
Ո՜վ կեղծաւորդ՝ ի ճշմարտից։
Ո՜վ անպիտանդ՝ ի պիտանեաց։
Ո՜վ անարգդ՝ ի փառաւորաց։
Ո՜վ նուաստդ՝ յառաւելութեանց։
Ո՜վ դժնիդ՝ յարդարոց։
Ո՜վ նուաստագոյնդ՝ ի մեծաց։
Ո՜վ աղքատդ՝ յընչեղաց։
Ո՜վ անարժանդ՝ յարժանաւորաց։
Ո՜վ անմիտդ՝ ի բարձրութեանց,
և ի հողեղէն հարստութեանց.
և անիծեալդ յօրհնելեաց։
Եւ արդ՝ զի՞նչ արժանաւոր յի
քեզ բանաստեղծաւ շարադրեցից ի
կար

կատակ մաղթանաց մատենիս այսր
սրբերգութեան․

Ո՛վ անձն իմ թշուառական․
ամենապարտական․ և առ պատաս-
խանելն բանից անբարբառ․

Ողորմած ոք՝ և մեծն մարդասի-
րութեանց: Օ՛ն թէ զգիւծն
ծածկոյ 'ի յարտաքին դերդոյ յեղ
յեղեցից․ և զգործոյն տառապելոց
բարձող առաջնորդ ով՝ 'ի տառապա-
կեն լայնուն բարձանց չարեցից․
և զգործս յաղանց անտառալ՝
չարեաց եղեգանց 'ի հառաչանս
ողբովթեց դառնաց կարծեցից․ ոչ
զիթէ մի կապեցելոցն անօրէ-
նութեանց զօրեցին է զրոյ առ
մեծի փակեալ: Այլ թէ զմ ցու
յիշատակու 'ի մի բազմ կարեաց զօր և
ցից, կամ զերանն արդարութեան 'ի
կէտ ամբարշտաց հեծաղի մեծ ար-
18․ 34 դարութեան մեծ զօրդ կացո ցից․
դա․ ոչ

ոչ համառօտի այնր համբերութեն
համայապահելցն ալ ։ Ոստաս ամ֊
բարձ ազէ՛ց սատանայոսն զնա ան֊
բերալից՝ ունայն ՚ի սորանց՝ նմանա
նից յանձն համբաստ՝ այնր թե
զենով՝ զոր անէին զօսաց ։

Բանից՝ սաղարթիւք փարոց՝ Մատ
այսինքն է արտաքին դիմօք բարե 21. 1
շուք կերպից՝ ևր պատկառ իմլք Մար
պատճառանայ՝ բազմախնամն զըլ 11. 1
բաղձանի ։ Իսկ նթէ մերձեալ
անկօղն՝ խուզէ ընտրելին, զայն է
զըեդ ունայն ՚ի բարեաց, և զար
շեյե ՚ի դեղն ցիսութեն ։ Ոսպ
նեսաց՝ և նշանակութի նախա
ատորց ։ Ես ահա կայծ դալա֊
նեաց մասց խորհրդոց՝ էրր բդ
զրկանաց հորհրդութեն
զարթուցանն պարծող խոստովա֊
նեալ քեզ արտածեցից ած իմ
և տէր ։ Այսն ոչ քն է փոխումն

է

և ՚ի քէն է բարութիւն. և աջով քով նորոգութիւն. և ձեռամբ քով զօրութիւն. և ՚ի հրամա֊նաց քոց առաջնորդութիւն:

Եւ յողորմութեանց քոց ազա֊տութիւն. և յերկնայց քոց լու֊սաւորութիւն: Եւ ՚ի գթեաց քոց զուարճութիւն: Եւ հոգւովդ քով բարութիւն: Եւ օծմամբ իւղոց քոց սփոփութիւն. և յորդոյ ջերմեանց քոց զուարճութիւն: Եւ զոր ասա մխիթարութիւն՝ և մտաց ցա֊նկալի զփրկութիւն. և բարեացդ խոնարհ վհատաց: Եւ դեղ՚ածութիւն ողոց՝ ՚ի ծառը մեղաց:

Եւ քեզ վայել է օրհնութիւն գովութեամբ հանդերձ յերկինս յերկիրս, և յազգս ազգաց՝ և ՚ի ծննդոց ծնունդս, յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Նորին Սրբոյ Եփրեմի և Հայրապետացս։

Գլուխ. ԺԴ։

ԵՍ ՆՆ ՋԵՐԻԹ

Եարն՝ մաշու զկերակուրն՝ զժախտաբերն ծառոյն զառնել պտուղք · բնածին ժեհանք, ժեռանն հարազատք՝ հարսնաժողովք։ Եւ որ դէք զաւանձնեալք։ Աստուածացեալք մասամբք նշանակեցից՝ զբերել յանձանձն, որոց նորոգեալք Աշխարհ հանգուցանեն դայ · Ներսա նոր շարախօս։ Ահա արարածն ու Ահաւոր վերնագոյնք։ Ջեռոն մահահայք։ Երկնաւորն սուտ։ Որդի մարդատծեն։ Իմն այ.քրանն բերել։ Ճեռ ոչ խոստովանեալ Ռանեչու ծնողական։ Կենաց քր խոստովանք։ Կրել նաւսի լի բերել մեկնակի։ Իսրայէլ ծարկ ու։ Վանքն ոնկցնս։ Զարս ստին մոխ։ Անձն աստուածեն։ Ամեն

դրու

դըս փառաւորեալ ։ Տապանակ վկայա-
նաց ։ Ոսկեղէն նոր տաճար ։ Փա-
խըստականաց ապաւէն ։ Ընտրեալ
ցեալ ամենապատուական ։ Սրբազան մա-
նանայից ։ Օրհնեալ ի կանայս ։ Մի-
այն անարատ ։ Աստուածածին
անմահ ։ Մայր հօր որդւոյ ։
Անճառական անկարծելի ։ Նե-
ցուկ աղօթից ։ Բարեխօս
ամենեցուն ։ Օրհնեալ անուամբ ։
Բարձր կուսական ։ Խորհուրդ
խաղաղութեան ։ Դուռն անմահի ։
Սուրբ անապական ։ Դուռն ան-
ձկութ ։ Տուն աստուծոյ ։ Գեղեցիկ
ծաղիկ ։ Կոյսն բարձրեալ ։
Երգ. 5. 4. Դուռն հարսանեաց ։ Յոյժ սիր-
ուհի ։ Սուրբ ողորմութեան ։ Վառ-
եալ լապտեր ։ Ճրագ սո-
ւրբ ։ Մայր խնդութեան ։ Մեր
ապաւէն յուսոյ ։ Արփի ա-
րեւ շողալից ։ Մայր որդւոյ Բանին
ան

անեղծ։ Երկնագործ տաճարա֊
ցան։ Երջանկացելի եղկելիս։ Մե֊
ծութիւն փառաց արժանաւ։ Ապեղ֊
չութիւն անշքեաւ։ Կարողութիւն
տկարացեալ։ Բարձրութիւն խո֊
նարհեալ։ Փառաւորութիւն ընդ֊
ունեալ։ Պատուիրանապահեցաւ ի
յարտաքսյ։ Մխիթարիչ ինքնակամ։
Սատակարար կամակորաց։ Խորհրդ
գանկից նենգաւորաց։ Բարեկամ
հատանեալ։ Հովանաւորեալ գո֊
գանձիս։ Բաշխող ժամու։ Մեր֊
ձաւոր կարկամ։ Մեծ անխա֊
փին։ Իմաց անսպառ։ Բարձր տանե֊
ցող։ Բացել անդ թափանցեալ։ Մա֊
ճառական փառիքն։ Պաշտօնեայ
արքեցող։ Պատուական օրհնութ
կաւ։ Խոնարհ ընդ։ Անքոյն
հարցող։ Ընծայեն անսպառ։
Պահոցն մարմին։ Հնազանդ
ջարախոսի։ Սուրբ հանդէպ անմա֊
ման

մամբ ։ Թագաւորել պարապանոր։ Սուրբէլ խաղաղութեան ։ Մենաւոր անեխմաստ ։ Թագաւոր թարմա_ տար։ Կայր ալ էկրծանաց։ Իշխան անիրաւաց ։ Զօրաւոր պղնձոց ։ Պատարագ կոչմանց ։ Սուրբ պայծառ անմեղաց միթեսածոյն կերպարանի հաւաքաց խաղաղութ. արդարութեան ամէն լուսոյ քոյ տասանեակն քո ամ խնդ. լուսաւոր. ... . լուսաւոր. ... . և ... . փառք յաւիտեանս. ամէն ։

Ընթերցի Աղօթք Աղաչանաց և հրամանաւոր. Ընդ աղօթել ի Վերափոխութեան՝ և յաղագս աստուածութեան պատուիրի ։

Գլուխ. Ժդ.

ՍՐԲՈՅ ԱՍՏՈՒԱԾ ընտանեկանեալ պատմութեա_ նայ. տասանէից կոյս թագաւո_ րեց հաւատոց պատմութեան։

Ամ

Ո՞վ յաւէլուր՝ հեծուելոյ ցաւ։
Ո՞վ լուացն՝ զմեղաւորն այս։
Ո՞վ զատատապարտն՝ զդատաւորն այս։
Ո՞վ տանջն՝ զչարչարեալ այս։
Ո՞վ գանն՝ զհարուածեալ այս։
Ո՞վ գլուխն՝ զանկեալ այս։
Ո՞վ կործանեն՝ զգայթագղեալ այս։
Ո՞վ մեծ էր՝ զհեռացեալ այս։
Ո՞վ ապաշխարն՝ զհալածեալ այս։
Ո՞վ առաջնորդութիւնն՝ զմոլորեալ այս։ Ո՞վ կշտամբեն՝ զհպարթուլացեալ այս։ Ո՞վ խորտակեն՝ ըղբնկեալ այս։ Ո՞վ լուսաւորութիւնն՝ զխաւարեալ այս։ Ո՞վ այցելուն՝ զհիւանդացեալ այս։ Ո՞վ սատանայութիւնն՝ զգրգռեալ այս։ Ո՞վ շնորհքն՝ զմերժեալ այս։ Ո՞վ կենդանին՝ զմեռեալ այս։ Ո՞վ ջախջախն՝ զմեռեալ այս։ Ո՞վ դուռն՝ զմոլորեալ այս։ Ո՞վ կուրութիւնն՝ զկաղեալ այս։ Ո՞վ զօրհնութիւնն՝ զ
պատ

դատապարտեալս։ Մի՛ խառնեսցիր ընդ չարա-
ձայնեալս։ Մի՛ մահապարտացն ը՛
գեհենադատեալս։ Մի՛ ընդ բեռանց
ծանրութե մատնեսցես կորստեան։
Մի՛ ատեաց յանձնեսցես կորնչել-
եաց թշնամեաց։ Մի՛ սուր կոխել-
ոյ արուեստ զատեալ հեծութեան։
Մի՛ ուժգնակի փարելցն ար-
հաւրս։ Մի՛ սատանայական ար մե-
ռելոց։ Մի՛ անօրինական ար
առեղծուածս։ Մի՛ աշխարհէ
ար փախիր։ Մի՛ ընդ հարկանել
խառնեթե մեծն՝ ընդ փարուս։
Այլ՝ ընդ ապաշխարողսն։ Ընդ
նուաճեալսն բարեաց՝ ընդ 'ի բնէ
չարեաց։ Ողջոյն օրհնութե՝ ընդ
դասս յօ անմեղաց։ Խաղաղութե
խոկալեօ՝ ընդ համայն դաւանու-
թեանս։ Փառաւորեալ անփո-
փոխ՝ ընդ ամենեքեան անարատս։
Ընդ նոցին և զիս՝ ը կամօք զանդ-
ուա

ուժանօղ · Տէրդ ամենեցուն՝ ընդ ամենայն երկրաւորս · Անուանեալ լինելութիւն՝ ընդ չարանալ անպիտան Անիրաւութեան ձախողութիւն՝ ընդ ան պատուական առատութեան մահուամբ Աղքատութիւն՝ ի մեծութեան հասարակ ազգաց · Ահա թե որ մանուկ յաւուր, և ի յաւերժականն բարոյն՝ խիղճ մի թողեալ: Աւաղ ընթեռնլեաց կենաց՝ և մահուանն ·

Աւաղ ուրախութիւն՝ և տրտմութիւն:

Աւաղ ճոխութիւն՝ և աղքատութիւն ·

Աւաղ փափկանքն՝ և մահանալն:

Աւաղ նորոգումն՝ և հնանալն ·

Աւաղ օրհնութիւն՝ և անարգելն ·

Աւաղ բժշկութիւն՝ և վերանորոգել ·

Աւաղ լինելութեան՝ և նուաղել ·

Աւաղ յաճախութիւն հացի և բազմ նաւ · Աւաղ գեղոյ հատանիլ՝ և պատրել Աւաղ ծնողաց գթայ՝ և մեռեալ · Աւաղ խնամոց ընկերաց

աշխարհ

անձանց՝ և զմիմեանս։ Մեզ այդ՝ ընդ-
ախտացելոյն ապականացն մարմ-
նոյն բարութեան հոգւոյս վտան-
գաւ՝ և ես պարտաւոր։ Տէր՝ ե-
Մատթ. 8. 2. թէ կամիս, կարող ես զիս սրբել։
Մարկ. 1. 40. Որ աչացուցեր նե զերկոյ ճշմա-
գեհենին կարեկանաց։ մի ծածկե-
կան ձայնից համաշխ.
Մատթ. 20. 30. Ո՛չ զերկս զ որդի անուանեն զ դա-
ւթի. այլ ծնունդ եմ. ով դաւա-
Ղուկ. 10. 51. նեմ։ Ո՛չ միայն ս արբել կոչեմ՝
որ վարդապետ ասացեր պատուէ. կոյր
ծառայիդ զաչն զխորոց. այլ՝ որ
երկինք և երկիր հաւատամ։
Մատթ. 8. 8. Ասա բանիւ, և բժշկեսցի ծառայս։
Ղուկ. 7. 7. Որ հարկի բարձ անգն հաւատոյ՝
և ես ընծայեմ։ Շնորհեա ինձ
Մատթ. 26. 7. որպէս զատամինքն բանին քո վեհ-
ռեալ՝ առ ոտնիւքն ընդունե-
թեան հեղլոյ հարկոց դեղնարաց
պարտաւոր շնորհ ապաշխարութիւնս։

Եւ բարութեանց՝ և որ ի բանա- Գործ 7. 37.
թեանց: Եւ ի յանձին զհանձնուն
յոյն բարերարութեան ոտից: Եւ ի
շնորհ մխիթարութեան՝ խոստման շահաւ-
րին: Եւ ի յառաջ ածեալ օրհնեալ՝
կենաց բարեբերութեան: Եւ յայս-
րան բարիս՝ երանութեան զհանդերձ
Եւ անդ աներ գործ՝ հաստա-
տութեան ծանուցեալ: Եւ ըստ այն աստուածո
և բնած գթոյն զխնութեան. անուանս
ամենայն անհամար աստուածոյ: Եւ
քեզ փառք յաւիտ. Ամէն:

Նորին Աղօթք Աղաչանաց և մեղամաղթութեան:
Եւ ասացեալ ի կենարարութեան՝ և յաղագս
աստուածութեան կերպարանաց:

Գլուխ. ԾԵ.

ԱՐԴ ԵՍ ԾՆ-
նունդս մեղաց, և որդին Սաղմոս 50. 8.
մահացու ի բնութենէ: Արդարև ան
անհնարին բիւրոց քանքարաց տա- Մատթ. 18. 24.

մեզ՝ պատուական որ զամ հաստատա-
նել ՚ի միում սուրբ։ Սէրն՝ ոչ
եղեւ առ փորձութիւն մարդկային
մասց հայցեմ նորոգութիւն. այլ՝
յանմահական կենաց փրկեց. Եւ
Բն պատուական մարդասիրութիւն
Սր չէի երբեւ ահ եւ սաստկեր։
Քամղթեցեր եւ զու տարեր։
Կորն. Քն եւ եկեալ ՚ի յոյս եւ տեսներ։
Ա. 5. Սէր յայտնեցեր խոր եւ գթացար։
Գ. Սէր կարդացեալ՝ եւ խնամեցե-
ԺԳ. 33. ցեր։ Սէր համբարձեալ ձեռն՝ եւ
նայեցար. Սէր պատուեալ՝ եւ
ողորմեցար։ Սէր կերպարեալ ձայ
նիւ՝ եւ լռեցար։ Սէր չենչեց՝ եւ
ունկնդրեցեր։ Սախահայեցք ու-
չոք նկատեալ զգուշանալ
չարաչարութեան, եւ յօրինեցեր։
Նոր՝ զմեզ արարեալ. եւ ըղ-
ձեւ փրկեալ. եւ զայրացանեաց խը-
նամոց յանձանձեալ. մի խոտեալ
կո

կորուսեալ է մեղաւորն հոգւոյն՝ դժբաղ-
բանտարկութեան։ Մի՛ յաղթէ եւ այն
յանձնառութեան ի խոյզ մատնեսցի՝
նեղութեան քեզ բառնալ։ Մի՛
ապաշխարհ կործանութեան՝ եւ յիշողու-
մեր բարեպաշտութեան։ Մի՛ մեր
հոգւոյ մեր զնոյն ամենակարողաց ըզ
ութեան։ Մի՛ անկարութեան
նեղ ի մեր անդրադարձ բարձրութեան։
Ո՛վ կարկառեալ դժոխակալ-
բարութեան հագուստ յանուն քո հզօր
Ո՛րպէս այն կարի զնա ողջմտութեան. Մատթ. 2. 8.
մի՛ ի գործական փափկութեան
գրաւ զնա կենաց կեանց։ Եւ պահպան Յովհ.
եւ աւելի մեծին պատրիարք. զի 17. 24
բարձրացուցեալ զկնդրող խնդրաց
անմեղք անմեղ. եւ զնորա
ծածկեալ ցուցեալ ի բարւոյ կրօնս
կրկնութեան. բայց ամբարտաւանութեան
որ մարդարէին Ո՛վ որ ի ծնէ կոյր Յոբ
անմտութեան. չունիմ անարդա- 27. 6.
րութ Յովհ.
9. 1.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Մատթ. [illegible]
9. 20. [illegible]
Մարկ. [illegible]
5. 25. [illegible]
Ղուկ. [illegible]
8. 43. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Յովհ. [illegible]
11. 21. [illegible]
32. [illegible]
35. [illegible]
43. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

Լուր պատմեցաք արդարահաւատ-
ներն սրտիս փառանէքի, որ կայր
դամ առ քեզ խնդութեամբ:

Նոյն Առաւօտ Ճաշու և Ժամամուտից:
Գրեանի. ժգ

ԱՅՍՕՐ ԱՄԵՆ

նահապետաց տեսութիւն
կենաց բարութեան յաւուր ի մե-
ծագոյն բանս տէրունական յաճախեալ
սպասէին հեծեծանաց: Անհաս
ծնութիւն Աստուծոյ Բա-
նին կենդանի: Լոյս ցանկալի
Տէրունի առաքեալ ի Հօրէն սր-
բոյ: Բարութիւն խաղաղական
ի Երկնային խնկի: Կենութիւն
զուարճալի: Եւ փառ տուրք ի
Պարգեւ ինն օրհնաբանութիւն: Տի
յո յեր հոգ քում զգեցեալ և եր-
կրպագեալ: և յետ հարցեալ [illegible]
րագծոյց ի յիշատակի և փրկութեան:

Ծա

Յովհան 1. 14. Որ միայն մարմնացար վասն մեր
բան մեզ. զի արասցես զմեզ մի-
քոյ բան քեզ. Այս ամենայնի`
յանձն ազգրեալ. Զոր` և բժշկեսցես։
Եբրայ. 9. 11. Եւ այժմ զգեցեալ և զհաւատա-
եալ հաղորդել անօթս` ամենայն
հրաշալի բանիւ, արդարև զգեստ
նորոյ հաստատեսցես. Զքոյն
պատկերս մեր հնացեալս` 'ի
քոյս հարցոց կայծանիմ բա-
նից, պայծառեսցես զմեզ, մի ըստ
այն ձուլեսցես։ Զխախտեալ
շինուածս քո մի հանդարտեալ խո
րանի մարմնոյ` պահպանեա հոգ-
ւոյս, մաքրեալ բարերար, 'ի բնա
կութիւն քեզ մաքրագործեսցես։
Մի հատուցաներ չարեացն իմ
ըստ գործոց` ըստ փոխատուութեան։
Կարեաց եմ, բան մարգարէին
բանիւ, և ոչ 'ի գիտակս Յաւիտեան
զինուորս անօրէնութեան` թագաւո-
րեան

Թէպէտ մահու բաժակին՝ ուղաս-
ցար հրամանաւդ՝ ամենակեցոյց, Մատթ. 25. 41
զի մի դառն բաժակից ’ի մի ըմպեն
անուր յաւիտեան՝ հաստատեալն։
Նայեաց եւ յիշեսցես զքո, եւ Սաղմ. 50. 7.
յաղթօղ ’ի դատաստանի։ Եթէ
մահու մատնես, ձեռագործս են
գործք քո։ Եթէ դատապար-
տես՝ սոսկ են հաստատեալք քո։
Եթէ յանդունդս խորոց սուզես-
ցես։ Եթէ զխնդութիւն շարժ-
մանս բարձցես։ Եթէ զբանս զօ-
րութեան ունայնացուցես։
Եթէ զաչս սպառահանես սաստ- Սաղմ. 68. 24
կացուցես։ Եթէ զինեանց ձա- Ովսէ
յնի՝ ’ի քէն անխափանեցես։ Եթէ 3. 24.
զհաստատութիւն կերակրոյ զպաշտմանս Եսայ
բարձցես։ Եթէ զմնացորդս հայրս 3. 1.
ութեան համառօտեսցես։ Եթէ ’ի- Ովսէ 6. 3.
ջման բաղցութեան զօրդ՝ եւ
հայր անկցես։ Եթէ [illegible] անկեալ Ամովս.
[illegible] կեալ 8. 11.

Գործ բանի քոյ սոսկեցուցիչ : Ով զա
11. 8. կանանց դրուժան խեցցեն : Ով ըղ
Յովհ 9. 24. ձկար շեղ ձիր կարեացեն : Ով ըղ
Յոբ զեռնին յաստակի սոսիցս սասանե-
9. 6. ցուցիչ : Ով յանձնապես երեսաց
Մատթ 2. 13. լուսոյ քո՝ հանեցեն : Ով ՚ի հա
մորէն աշխարհէ սաստ հերքեա-
Եսայ ցեն : Ով փայլատակմամբ հրոյ
9. 16. պակուցեն : Ով անբժշկական
Յոբ ցաւօք գանեցեն : Ով գերայ
2. 6. չարաց մատնեցեն : Ով գազա-
Դան 6. 24. նաց ժանեօք մանրեցեն : Ով
հողմով ցամաքն հաւեցեն :
Եսայ Ե՛ւ թէ այլ ինչ նորագ արարած
8. 17. անհնարանաց կազմեցեն :
Զոր քան զատարատրան : Ե՛
Մարկ սաստիկ քան զգեհենն : Ծանու
9. 42. ւորագոյն քան զգերեզման : Տարա-
Մատթ 2. 13. կուսելի քան զխաւարն : Երկի-
2 Կոր ղագին քան զխորխորատն : Ո՛րս-
5. 3. սեղմ է քան զերկրաւորեան

Վկայեմ՝ անձամբ անձին՝ յոյժ Տես. 16. 1
պարտապան գոլ սոցա Ն. յե
ծաղեամ յես գրոյս քաջութեան՝
տուրս երկնաւորս ։ Զի թօթա-
փեալ զմեղաց փոշին, ըստ առէ-
ալոյ ձայնին զոր ձայնոյն ՚ի բա-
բիլոնէ, նաւաց մի պատին կանգ-
նեալ ՚ի հողոյ. և ՚ի հաստատու-
թիւն յուսոյ հիմնացեալ անսա-
սանելի. ըստ և այսմ բանի գձե-
ցեալ զգօրութիւն բարկին կորոյա-
թեան նախնեաց մաքրութեան ։
Վասն մեծաւն փառաց և քաղց-
րութեան անհնարոց և քոց
Նծութեանց ։ Օրհնեալ յա-
ւիտեանս. ամէն

Նորին Կանոնի Կիրակէի և Հայրապետաց։
Կոյսն. ԺԷ։

ՍՐԲ ԲՆԶՍՐ։
պատուէլի են մեզ աւուրքս իմ

կըՀ

կշտամբութիւնք. և ինքնահաւ-
անած անձնահաճութիւնք:
Ու՛ քանզի կարօղ ես զամենայն
զպարտս թողուլ. և զհայթ ուածս
մահու բժշկել: Տէ՛ր ողորմեաց:
Մե՛ծ բարերար: Բա՛ր Թագաւոր:
Բարձրեալ հօր որդի: Անեղծե-
գթած: Բարերար: Օրհնեալ:
Սուրբ: Հզօրաւոր: Ահաւոր:
Հզօր: Ողորմած: Տէրունջ:
Զերանեալ: Հաստիչ: Ապրե-
ցուցիչ: Պարգևատիչ: Կեցու-
ցիչ: Երկայնամիտ: Անոխակալ:
Ապաւէն: Բժիշկ: Պաշտպան:
Երկնաւոր: Սիրօղ: Լոյս:
Կեանք: Յարութիւն: Նորո-
գութիւն: Բարութիւն:
Եթէ հայեսցես մարդասիրութ՟ն,
բազում քոյ են ամենաբարութիւնք,
նայեցեալ ՚ի քեզ՝ կոչեցից ե-
ես: Եթէ լուիցես՝ հաւատամ:

Եթէ

Եթէ ուղղին մատուցանիցեն՝ պա
ղատիմ։ Եթէ անկանիցին՝ աղեր
սեմ։ Եթէ նեղեսցին՝ աղաչեմ։
Եթէ առ խս դառնասցեն՝ գոչեմ։
Ապա եթէ անսաւս ատենիցեն՝ կոր
ծանիմ։ Իսկ եւ եթէ առ ոտն հար
կանիցեն՝ լամ։ Եթէ զհոգեպա
հըն ոչ ընծայեսցեն՝ մեռանիմ։
Եթէ աշխարհս զէմս ցուցանի-
ցեն՝ սասանիմ։ Եթէ սասանես-
ցեն՝ դողամ։ Եթէ խեթիւ տե
սանեն՝ սոսկամ։ Եթէ սաստկա
նան՝ սարսափիմ։ Եթէ հալածես
հեծեմ։ Եթէ խստանան՝ զար
հուրիմ։ Եթէ ապառնան՝ ընկճիմ։
Եթէ քննեն՝ քարկոծիմ։ Եթէ
ուժգին անկանիցին՝ սուզանիմ։
Եթէ կոչեսցեն՝ խիթամ։ Եթէ
ոչս յառնեսցեն՝ ամաչեմ։ Եթէ
ձայն տացեն՝ երկնչիմ։ Այդ՝
զբաւն այն սպառդն՝ մատնեալ։

Օե

Ո՛վ [illegible]
[illegible] Ո՛վ [illegible]
Ո՛վ [illegible]
Ո՛վ [illegible]
[illegible] Ո՛վ [illegible]
[illegible] Ո՛վ [illegible]
[illegible]
[illegible] 16. 7. Ո՛վ [illegible]
Ես [illegible]
[illegible]
[illegible] 3. 6. [illegible]
[illegible]
[illegible] Ո՛վ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Ս [illegible]

[illegible]

փառաց քաղցրութեան ամենա-
պարգեւ բնոյ ամենայնութեանդ : Եւ
քեզ ընդ Հօր հաւասարի Որդւոյ.
փառք յաւիտեանս. ամէն:

Ներքին [illegible]:

Գլուխ. ԺԱ:

[illegible]

[illegible]

զա

զա՛որքն անօրէնքն ցեւ լոյ կամաւ՛ սա
՚ի մահ․ դիւրին դժոխոցն եւ ընկղ-
Սաղ. 33. 1. մեցից եւ ես ընդ նմին։ Մ՝եղայ
ծեր մեղայ․ եւ անօրէնեցայ եւ անօրէն ե-
մոյ՝ լինելոյն վիճակի։ Անառակ
ընդ նմին գնացի յետին ծայրի սար-
մանին՝ անկեալ ես գրեմ զարդարու-
թեան՝ անձին մեղացոյ՝ քան ըղ-
ձող եղերն Հայրենական փոխ ըստ ընդ
Ղուկ. 15. 21. ուրս ամ՛ սպասօղ եղեւ։ Մ՝եղայ
յերկինս եւ առաջի քո․ ընդ անա-
ռակ որդւոյն պատկառեցէ լոյ՝ Հայ-
րենի գթոյդ մի բարին զարձեալ
Թախանձ ործանեմ, եւ զորդեա-
լին ձայն աղերսանաց արտօսրա-
ծին արկանեմ զոչման՝ ՚ի սեպու-
դեմս մատուցեալ առաջի քոյ աս-
տուածանեմ։ Հայր զԹու Թեանց։
Ո՜վ բարերար։ Ոչ եմ արժանի կո-
չել՝ եւ ոչ լինել՝նն առ այս անուա-
նել։ Ո՛չ միայն որդի, այլ անգի
տան

սամն առաքելան փառաձիրան։ Ընկալ_
զաւլե այս առաջնորդականն ողորմա_
կան մխիթարութեան. և զգամ բազմօ
ր կատարեալ ներգործոյ և նոր եղելոյ
կենաց ըստ Հոգւոյն բաշխելոյն։
Եւ ընդ առաջ ըստ ազգածին քեզ՝
՚ի ընծայումս արժանի թեան։
Օրհնեսցի զերամն և անմահական՝
անօրէնութեան մարդկային գնահա_
կութեան Հոգեւորքն ծածկեալք։
Ի՞նչ ատենական ձեռագս արժա_
նալ միոյ՝ զինչ մատուցին Հա_
մարձակութեան՝ ամենասուրբ կա
մօք մատուցեալ։ Զղաշտավարա_
ցըս թշուառութիւն մեղաց թէ
ունիցի պատուականութիւն անէա_
ռնական ամբաւ ակումբն՝ օչիցս
կոչեալ՝ ՚ի յօժարն թէութց միշտ
ամբարտաւանեալ։ Զօրացեալ սա_
րաւալի եղինն Երկնային՝ որ է
միածին որդի ըստ օրհնեալ. խնա_
պէս

պէս մարգարտիւքն՝ կարօտելոյս բարեաց ոսկեղինս։ Որ մատուցեալ միջոյ և անդրադարձ զինս 'ի յաւիտեան յոգւոյն՝ զենեալ 'ի սպանդանոցին. անեղէն և ցանկոյ անապատս ան... բարոյ յանձնեալ նմին և բնութ յանձնեցեալ մ։ Նաթէ ցերկիւր և խոնարհութեամբ 'ի խաչարիրն։ Անմահ մարդկան՝ և անթև րի ...ութ... Փրկեալ բանիւն 'ի մա... անհասա. զի զհամեցին հա... 'ի նոյն մարմին խո... Ուրեմն ուղրեմ ... թեան. ամէն։

Նորին Սրբոյ Աստուածածնի և Տիրամօրս.

Գլուխ. ԾԹ.

ՏԳԹՈՒ թեանց։ Սրբելիր սոր մութեանց։ Փարատեա խաւարութեանց։

Որդի բարձրելոյ։ Տէր Յսն Քսն
Աղաչեմ։ Խնդրեմ։ Աղերսու-
տիրեմ։ Լուսեա ի վախճան։ Նեն
[illegible] ի [illegible]։ Խնամակ-
եալց ի թշուառութեան։ Տէր զաս
րանցս անձանց ատաղձ [illegible]։
Շնորհեա քեզ [illegible] զամենա-
թերութեան առատաշնորհեան։ Յաւելեա
մնացեալս քաղցրութեամբ [illegible]
դէն չհնարելոյ։ Նոր ի խա
[illegible] ձայն ի պէտս զօրա
նի [illegible] հաստատեա։ Մասն
յանկարծ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] վասն [illegible]
դամնաց։ Տէր [illegible] [illegible]
[illegible] մի [illegible] [illegible]։ Եւ մա
հու [illegible] մի հարցաներ յա
նեցես։ Ընդ ընկերակ խնդրեցէն
[illegible] մի [illegible] մար-
տիցես։ Ի ձեռն կարկանելոյ մի
բարերարութեան կրկնեսցես։ Կարծան

Եւ զխնամածութիւն՝ մի պատուհաս
ձեռասցես ։ Ընտիր ազատեսցես՝ մի
բարկութեան որձակեսցես ։ Լո՛յս
ճանաչողութեան՝ մի ստանալին նշանա-
ցես ։ Հոգւոյ անպարտեանց՝ մի
կեր ամբարշտութեան ժողովս մի
ապրեցուցես ։ Օգնութեան [illegible] մերոց՝
մի 'ի դատ բազմաց [illegible] կորուս-
ցես ։ Ողորմութեան ցուցեալ՝ մի կեր
[illegible] չխնամարար գտցես ։ Ընդ
[illegible] [illegible]՝ մի կերել զանձն
[illegible] ։ Օգնութեան [illegible] ան-
[illegible]՝ մի կեր զբանաւորական փա-
նեցուցես ։ Ողորմեա 'ի բաց [illegible]
[illegible]՝ մի նեղութեան [illegible] ածցես ։
Ողորմութեան բազմաշարժից [illegible]
[illegible]՝ մի [illegible]
յանդիմանեսցես ։ Եւ ինձ ապա-
[illegible] 'ի քեզ Տէր Յիսուս [illegible]
թագաւոր [illegible] ։ Որ երգ-
[illegible]՝ եւ [illegible] եւ [illegible]՝ եւ ան-
ճայն

նային զարդուն որ 'ի նմա։ Որ զա-
րարածանք քո ակն ունիմ. և ողոր-
մութեն փրկչիդ՝ սպասեալ յու-
սամ։ 'Ի յոյս քո անկանիմ՝ և
զգարշապարիդ հետս համբու-
րեմ։ Զպարտութիւն խոստովա-
նիմ, և զմեղս զանձինս հրապարակեմ։
Աշտամբանաց քարամբք կոծիմ.
և հառաչանօք արտասուս տարածանեմ։
'Ի խէթ խղճիս խայթեալ. և քո
ցով չիչայս ձենձերիմ։ Սգել ցօ-
ղով արտասուաց այրիմ. և երե-
կամանցս՝ ապաժամք կիզանիմ։
Յուսահատում օրով ցամաքեմ.
և դառնաշունչ հողմով չնչանիմ
Թշնամանաց բանիւք երերիմ,
և կոզկոզանքն հեծութեան դողամ։
Տածանելի կըրիւք տոչորիմ, և
տաղնապաւ հոգւոյս տառամիմ։
'Ի կոծ մրրկաց ծփիմ. և 'ի բուխ
մանէ ալեաց տատանիմ։ 'Ի յուր
համ

համբաւեալն տարսիմ, և յիշատա-
կաւ անչին կորնչիմ։ Անբաժանաբար
ատենելին հալիմ, և ապառնալեօք
մեծին մեռանիմ։ Տէր բարկա
գութ քաւիչ։ Սպրդեալ եր և
երկիւղածեմ։ Բռնադատութի ան-
ձաւ։ Ով բարի։ Ես այժմ անձն-
ձամբ Ես՝ ներողութեան անհաշ-
ւենի Քանզի կարող ես յանցի
ու ես չես այս երիցս փրկութեան մե-
ծի, և քեզ ընդ Հօր Հոգւոյդ
սրբոյ փառք յաւիտեանս. ամէն

Նորին Աղօթք Աղաչանաց և մաղթանաց.

Գլուխ. Ե.

ԱՅԼ, ՆՄԱՆԳԻ

սանեա յամի. և որ քան
քան զօրէ պարտաւորեալս Ես մինչ
դեռ արթուն եմ՝ նիրհեմ.
Մինչդեռ զգաստ եմ եմ՝ թմբ-
րիմ։ Բարեպաշտեալս իմով՝

գայթագղիմ ։ Մինչդեռ աղօ-
թեմն՝ վեր ի իմ ։ Յընթանալս ի-
մում՝ կասիմ ։ Զգուշանալս իմ
մեղանչեմ ։ Ի խաղաղութեան ի-
մում՝ ամբոխիմ ։ Մինչդեռ առ-
շաւեմն՝ առ ի յեռայն հասկա-
նեմ ։ Ի չուելն իմում՝ ընդ կը-
րունկն դառնամ ։ Ընդ լուսոյն
մասին՝ և խաւար յարեմ ։ Ընդ
քաղցրութեանն ծարաւի՝ դառնոյն
խառնիմ ։ Ընդ կեանս զբո բուրեայն
չարիս հետևիմ ։ Ընդ կանոննին
կէկէն գլորիմ ։ Ծառակիմ՝ և ոչ
պատարագեմ ։ Խաեմ՝ և ոչ առ-
նեմ ։ Խոստանամ՝ և ոչ կատա-
րեմ ։ Ուխտեմ՝ և ոչ վճարեմ ։
Սովորեմ՝ և ուղղեմն ամփո-
փեմ ։ Յուզանեմ՝ և ոչ ընծայ-
եմ ։ Մերժեցուցանեմ՝ և ոչ
մատուցանեմ ։ Ի ճարակել խաղ-
ոճածոյն՝ անդրէն վերածորիմ ։

Ի

Ի հաշտեցուցանելն՝ վերըստին
խռովիմ։ Զօր հանդիմանեալ՝
և երախտամբք պարտաւորիմ։
Գրիմ՝ և խոկոյս եղծանիմ։
Եռանեմ՝ և ի գիծն թուլանամ։
Սկսանիմ՝ և ի հանդիսան ոչ
ժամանեմ։ Կարգիմ՝ և դարձե-
սասանիմ։ Նստանիմ՝ և կրկին հե-
ղձնիմ։ Շարժանալիմ ատ՝ և
անդ ի սորին հոսիմ։ Հարգիմ՝
Եփես. 4. 14. և անդէն աւերիմ։ Հիմն արկա-
նեմ՝ և ոչ զինուորեմ։ Սակաւ
փառաւորեմ, և բիւրս վատնեմ։
Դոյգն զանձեմ, և անթիւս բա-
րձեմ։ Զայս խրատեմ՝ և ես
2 Տիմ. ինքնին անփոյթ եմ։ Միշտ ուսա-
3. 7. նիմ՝ և երբէք ի գիտութիւն ճըշ-
մարտութեան ոչ հասանիմ։
Զչիջեալ չարիսն՝ նոյնչափ ար-
ծարծեմ։ Սուղ լինել քաղցա-
րիմ՝ և առաւելապէս լքանիմ։
Յար

Լալեմ՝ և խոկ և խոկ առ նմին-
մնջկեմ: Զայս կարգեալ եմ՝ և
զայն պատուեմ: Խօսիմ զնոյն զմտա-
և տատանիմ տխրեմ: Որպէս անբանա-
նակն՝ և այսահարն ըստ ըստ: Սասանեմ
ի բոյնն աղաւնւոյն՝ և անգուտ ար-
ռամ ելանեմ: Կամ անխոնեմ մի-
այնակն՝ և սրախառն զառանցեմ յիմա-
րին սնոտեաց: Սուտեմ զեւ ջերդ-
դամանեմ՝ և աղօտագին նմանիմ:
Որպէս յանդիմանն լինիմ՝ և թիկունս
դարձուցանեմ: Սորբիմ՝ և այ-
մրձատիմ: Լուանամ՝ և նորին
զաղտաղեմ: Ընդ բազմաց անմել զղջա-
ցեալն՝ ի դարձ զառ անգայն կատա-
րեմ: Շրթամբք ձայնեմ՝ և Եսայ
սրտիւ ի բերկրանմէ: Չափու մա- 29. 13
տակարարեմ՝ և աշխարհ կործանմա-
նէ փրկեմ: Ընդ երկրագործս թէ Մատթ.
ցորենոյն զորոմն սերմանեմ: Ի 13. 25
բարձրացողն խնամողին փոյթ լի-
նել

եալ՝ եւ ես ընդ նոցին դատանիմ։ Հրեշտա-
կանեալ յերկինս՝ եւ 'ի խորհրդա-
գիտանեալ։ Հաստատիմ յայս՝ եւ
'ի միտս տատանիմ ։ Սուտ ձեռա-
նամ՝ եւ խօսք խոտորիմ։ Կեղծա-
ւորիմ արդար՝ եւ արդեամբք ամ-
բարշտիմ ։ Գովիմ 'ի պարս հե-
զոց՝ եւ ընդ այսս կարծեմ ։ Ի
մարդկանէ գովիմ՝ եւ 'ի տեսողէդ
պարսաւիմ։ Ի հոգեծնելոցս երա-
նիմ՝ եւ յորդւոցն լուսոյ օտարիմ ։
Հաճոյանամ յեղին մամլին՝ եւ
Թագաւորին մեծի յանցաց եղա-
նիմ ։ Օտարեալ դատաւորին
Թողեալ՝ խնդրակրօնիցն արհա-
մեմ։ Հեղեալ 'ի մի հէջ՝ տանջ-
կենացն ապերիմ։ Սպառնալիս ար-
տաքուստ պնդիմ՝ եւ անհնարին
երկինքն ճայլն ձայնակիմ ։ Հպա-
ւորիմ դաշն հաստատեալ՝ եւ ուխտա-
կորդս արտաքս մերժեմ։ Յայս
մա

մաքուր հոգեկիր՝ և փողին մայր
խնկաբեր։ Զմբռնիս պատուականին
լեզուաւ՝ թերահաւատութեան օձին
հեռացեալ։ Ըմբռնեալ զօրավիգ՝
և փառաւորաց այն բանիւքն։ Ըզ-
ծանրութիւն աւուրն բառնալով՝ Մատթ. 20. 12
և 'ի ժամ վարձուց անձամբ եղա-
նեալ։ 'Ի բացուստ ձեռն առն խօսիմ
և 'ի պատասխանատուութեան պահու՝
պատրաստեալ կարգին։ 'Ի յետ
արեւուն հարուստ եղեն՝ և յե-
րեկին աւուրն զի գերփին։ Յա-
թոռս ծերոց բազմեալ՝ և խնկայի
գեղ կրօնից։ Ընծայեմ խնթին՝
և արհաւիրք դարձուցեալ գովեթ-
նամ։ Օտարոտանն կամեցաւ՝
չարաչար հեղիլեամ։ Փայլէ խնա-
մով 'ի չարեաց։ Մեծա անուանի ար-
գիս։ Ընդարձ տարածեալ։
Ընդ գծակին պատուաձեալ։ Ըն-
մխիթարեալ տեսանելայ։ Նշմարս
գեր

դրեալս ։ Մահու և ապականու-
թեան ծառայեալս ։ Անողոքելի
ատենջեալս ։ Անփրկելի մատնե-
ցեալս ։ Անպատուհասանելի հատուա-
ծեալս ։ Անօրծարծելի ջնջուցելս ։
Անկարգութեան խորտակեալս ։
Եւ եթէ սորայ է դատաստանին՝ ա-
ստանօր ասել՝ անօրինեալս անձին
նախատելոյ՝ ահա ըստ մ. գրն մ՝ և
ոչ խնայեմ ՚ի նիւթեալ խաբեա
դն չնիցին։ Ով դու օրհնաբա-
նեալդ՝ անմահ թագաւոր։ Մար-
դասէր Քս. Միածին որդի այ
Հօր ։ Սաստեա ՚ի ձեռն անքր-
խեալ այնոյ՝ հոգւոյս ծիծաղաց։
Որձանացն զծաղուս մոլեդին՝
շարժման արտաքս խուսափութեան։
Ողոքանեա ՚ի սանձս կապեա եբա
ամոլոց ըմբռնեալն զյիղել մասցս
վայրագութեան ։ Եղիցի խաղա-
ղութեան հրամանաւ մեծիդ՝ ամե

նա

նաւարան ըստ այս աստուածային Սա-
տակեմ խաւարականս դժոխայնոյն
եան անիշխան ու բռնակալն զարդա
նեաց ․ ամօթ այս երկրածկեն-
յարս Հնէ։ Բնոյն զեռօսամա-
նութիւն անձնուրդաւ բանիս 'ի
Հաւ ամուսից ։ Շնորհեան ամե-
թար դառնութեան փանոյ՝ ուժ
գին հեծութե յաւաշանսիցս
Եւ՛ քեզ՝ ի ․ հօր հոգւոյն որդ
բով փառք պատիւ՝ և երկրպագութի
յաւիտեանս․ ամէն ։

Նորին Աղօթք Աստուածայինք և Հրաժարեալք։
Գլուխ․ խա․

ՍՐԲՈՅ ԲԱՐՁՐ ստուգապես զատկանաւ իմ
օրհնեալ 'ի բարձանս։ Որ կեն-
դանի եւ՝ և կենդանութեան տես
նեի։ Որ յետ փոխման զօրն
ան գծագրեալ նորոգեալ ։ Որ եկեալ է Փիլիպ 3. 21.
փոխ-

փախնում 'ի քէն՝ դու զինի ըն-
թանաս։ Եթէ տկարանամ՝ զօ-
րացուցանես։ Եթէ վրիպիմ՝ 'ի
շաւիղ դիւրութեան ուղղես։
Եթէ պատկառիմ՝ քաջալերես։
Եթէ ախտանամ յանձն և 'ի
մարմնի՝ բժշկես։ Եթէ գարշա-
նամ մեղօք՝ մաքրես։ Եթէ ստեմ՝
քո ճշմարտութեամբդ արդարացու-
ցանես։ Եթէ յանդունդս ներ-
քինս սուզեալ գլորիցիմ՝ յերկինս
ցուցանես։ Եթէ 'ի կամաց քոց
ոչ գնամ՝ դու դարձուցանես։
Եթէ մեղանչեմ՝ ողորմես։
Եթէ արդարանամ՝ ժպտիս։
Եթէ օտարանամ՝ ածես։
Եթէ մերձենամ՝ տեսանես։
Եթէ տամ՝ ընդունիս։ Եթէ
խափանամ՝ երկայնամտես։
Եթէ ես մխամ՝ դու առատա-
պէս շնորհեալ ընծայես։ Եթէ

քո

լքանիմ՝ տրտմիմ։ Եթէ արժա-
նամ՝ խնդամ։ Եւ զոր չէ քանիցս
նիւթ էին ընդունելի ընդ թիւ ար-
կանել՝ վասն անբաւութեան սիրոյդ։
Ո առատութեանցդ քոյ յայտնի
և խոչեղ վրիպագործութեանն. Որ
յոյժ փոքր հատուցեր՝ զկորուստն
զկայութեան ոգւոյն քո ուխտի.
որ մեծագոյն միայն աղաղակեն Եբրայ 12. 24.
քան զդատաւորական մահուանն Հաբելի
զյաղթանակ բարեաց քում
հանդերձիւ. Եւ քեզ փառք՝ ընդ Հօր
քում. Ի գովեստ բարերարութեան
հոգւոյդ սրբոյ. յաւիտեանս. ամէն։

Նորին Աղօթք Երգաբերի և [illegible]։
Եւ [illegible]՝ [illegible] [illegible]. և
[illegible] [illegible]՝ և [illegible] [illegible],

Գլուխ. ՁԸ

ԱՂԱՉԵՄ ՆԵՒ
ազդեցութեամբ առատատուչ
հառաչմամբ յամ անձինս զխա-
ու

ռաւէնորեալ պարգեւօքդ՝ անեղծ
և անապակ զծ՝ անժամանակ հոգ-
Հռով. ւոյդ գթածին։ Որ բարեխօսդ ես
Ը. 26. վասն մեր յանմռունչ հեծութեամբ
Ա Կորն. առ ողորմածդ Հայր։ Որ զգիտն
Բ. 16. աշխարհս. և զխորոցելոյն մարդկո
և ստահակս կոչես՝ կենդանի և
կենդանեցուցիչ կենաց բարձրելոյդ Հօր։
Որդ՝ ազատեա զիս յամենայն
անմաքրութեան գործոց՝ որ ոչ են հա-
ճոյք քում բնութեան։ Եւ
մի՛ հեռասցես ան. յինէն լուսոյդ շնոր-
հաց փայլմունք 'ի տեառնասիրաց
սրտից խոնարհից։ Այլ զի՛ վերն
ոսոյ միանան 'ի յիս. 'ի ձեռն ա-
ղօթից՝ և բնակեա փառաց խնկելոյ։
Եղէ՛ քանզի՝ մինչ յերրորդու-
թեան պատարագի. և միւսն ըն-
դունի հաճոյ ընդ յիս՝ հաշտա-
րար որբ. ամբ. ան. պատկերի հուրիս։
Եւ՛ դու ընկալցիս զիմ պաշտօ-

տու

տանս, և յարդարեսցես զիս յօ-
թեանս պատուականս իմ պատ-
րաստութեամբ՝ 'ի վայելչութիւն ձոչակ-
ման երկնաւոր զաւակաց։ Սոանկ
պատմոց զառաջապատուութեան ըն-
դունել զայս անմահացուցիչ մա- Յովհան.
նանայս կենաց՝ նորոյ փրկութեան։ 6. 49:
Եւ՛ հաւեցի 'ի հոգւոյս յագմանէն՝
զայթագղութեան իմ։ Մեզ մար Եբր.
զարեանն կենդանախառնի հայծա- 6. 6:
կամքն 'ի ձեռն անձնեացն մա-
տուցման։ Օ՛ն յայսմ առանձնեյն
քայլ քարոզեալ զ թութի։ որ
որդւոյն իմ հօրն քաղցրութեան։
Որ զանառակ որդին մերձեցոյց Ղուկ.
'ի հայրենի ժառանգութեան. և 15. 20:
զպոռնիկն յառաջնեցոյց 'ի րկնայ Ղուկ.
ին արքայութեան արդարոյն ե- 7. 47:
րանութեան։ Սոյն որ այժ է եւ
մի եմ 'ի նոցանէ. և զիս ընկալ
ընդ նոսին՝ խորու մարդասիրու-
եա

Ա Պետ. կարօտեալ մեծի։ Զի շնորհօք քո

Ա. 19։ ապրեցելոց զարդարեալ քի [illegible]

եարս։ Զի յայսմ ամի յանձնեալ

նամ՝ ծանուցի քո մարդասիրու-

թեանդ հօր և որդւոյ և փառաւորեալ

համապատուաւորաց. զի մի կամս և

ի մի երկրպագութեան [illegible]

Զի քո է զօրութիւն և կարո-

ղութիւն և մարդասիրութիւն և

ողորմութիւն և փառք յաւիտեանս

յաւիտենից. ամէն։

Երգք [illegible] Աղօթից [illegible]։

Եւ [illegible]։

Ձայնն. Տգ.

ԱՐԵԳԱԿՆ ԱՐ-

դար։ Ճառագայթ օրհն-

եալ։ Լոյս կենարար։ Փա-

ռաց անձկութեան Բարձրեալ

անքննին։ Զօրեղ անպատում։

Բարւոյ բերկրութեան։ Յուսոյ

տեսութիւն Պօղոսեայ երկնաւոր
Թագաւոր փառաց: Պ՚ատ աղա-
ւէջ: Խոստովանեսցուք եւ մեք: Նո՛ւ
արդ՝ զլԹ եբու թիւն վրէպանաց
բազմախաւ լձայնի եղկելւոյս՝ ամե
նազօրդ բանին լելով՝ մատուցե ս
յաղիբա հաձուԹեան հօր քում
բարձրելոյ: Որ վասն իմ ՚ի վերա Եբր. 1. 18.
եկիր անձկելց· կերպարանել զիմ
նմանուԹիւն՝ ամենեկին կենաց
օրհնուԹիւն. վերնոց եւ ներքնոց
բարեխօսոնի՝ տես չ հասանելոյ:
Ջի Թէ յանձն առեր մեռանել
վասն իմ Ո՛ձգ եւ որ բարերեցուն
մրչափ հաձեցիս առաւել՝ եւ
այժմ վասնդաւորս կելց կարել կ
ցել՝ ընդ իմ պարտաւորիս միշտ
աղօԹելով ապաշխարութե մարմնոյդ
առեցելոյ ՚ի մէնջ՝ առ հանապա
տեղդ քո հայր: Նո՛ւ վէ արեանդ
պատուականին միշտ մատուցելոյ ՚ի

հաճոյ կամաց տուարչիդ՝ բարձ-
ցին վնասք մեղուցելոյս դատա-
պարտելոյս ։ Թողցին պարտիքն։
Նուաղեսցի ախոյժն ։ Մոռա-
ցին պատկառանքն ։ Բարեգործե-
ցին դատաւորքն ։ Սատակեսցին
որդունքն։ Վերասցի լալն։ Հան-
դարտեսցէ կրծումն ատամանցն։
Ապաւնեսցին որբքն ։ Հատցին
արտասուքն։ Մեղմեսցի սուգն։
Հովանասցի խաւարն ։ Անես-
ցի հուրն սաստկութեանն։ Հեր-
քեսցին տանջանարանքն բարկօրի-
նակք ։ Եկեսցեն գթութիւնք
կամողիդ և պարգևողիդ կենաց
անեղի։ Օգնեսցի յոյժ։ Նըա-
գեսցէ փրկութիւն։ Հասցէ օգ-
նութիւնդ ։ Ժամանեսցէ այցե-
լութիւն ։ Կանխեսցէ ցօղդ ողոր-
մութեանն։ Յառաջեսցէ արքու-
ցէ զանդաստանս պարգևաց անկ-
եալ

եալ ոսկերաց թշուառութեան 'ի վիհն մահու։ Ողորմեսցէ պտղաբերեսցէ բաժակդ երկնաւոր արեան կենարարիդ՝ զերկիրս խնամեալ աճուրն լուսոյ։ Որ անծախապէս միշտ պատարագի յիշատակ կենաց փրկութեան հոգւոց ննջեցելոց։ Ո՛վ անմահ մահացեալ հոգիս մարմնովս մեղուց․ շնորհօք քո գթած․ 'ի քեզ զօրացեալ․ քեւ նորոգեցայց զատեալ 'ի մեղաց․ անմահ կենդանութեամբ 'ի յարութեան արդարոց հօր քում օրհնեցեալ․ Ընդ որում քեզ փառք՝ և հոգւոյդ սրբոյ՝ բարեբանութիւն վայելչական գոհութիւն։ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից․ Ամէն։

Նորին Աղօթք Աղօթից և Հայաստանեայց.
Եւ տառաձեւն ըստ ... հանգաւորեան.

Գիրք. Ժդ.

ՏԳԹՈՒ
թեանց և իմ ողորմու-
թեանց։ Անուն մեծութեան։
Ձայն աւհաւէտութեն։ Կոչումն
տեսակութեն։ Լուր անհասանե։
Ներքոյա գոլութեն։ Ճնշումն
հեռացման։ Յաւաղիութեն բարե
բարութեան։ Ամենողորմ քաղց
րութեան։ Յորմէ երկուցեալ
սատանին ամ՛ բնութիւք եղկոյ։
Ի քո պարտանոյից աշխէտ պա-
կուցման։ Սատանին սև բաժեկեր։
Ամենալին քեռ բաժեկեր։ Պատուելին
պարք լուսակերպէին։ Ներկէին
հեռացմամբ բոլոր պետութիւնք
վերնոյն։ Նորք ցնծան դոդուն
մեծաւ՛ ի մի նաւակատիս բերկրու։
Օ ար

Զարհուրելին դէպք։ Մթերքին շա րութեանցն զանգք։ Վաղափին խաւարաւորացն հողեր։ Ուղքին-դոյ՝ մատանին հրեշ շարժք տալինս։ Կայլին նշանաւ խաչին՝ յարձակմանք զխմանմարտին։ Փայլին 'ի տարրին բանկակ՝ քինաճոր ամպոց հայլերն։ Ցեխողէկի հանդոյցիք պաշարին՝ խոմ մէք հեռու ուղեղին։ Մոլդ ելին անդերծ մեղանա՝ համազնոյն կածաք։ Աղքին 'ի մետաղս աշէդ հրամանիգ՝ ոչ ոչխանոյն զումաք։ Վասպահանջին կարկեալ՝ ընդդիմախանյն դաւակցութիւք։ Յարաւանդին հին ծմամբ կոստեանն՝ անէ ընութեան մոռեաք։ Մրուծ շղթայիք նեղին՝ առ ոքերութիւք զկբարբեառախն։ Մոն կարկառեմ մտաւորք ձեռքին զան առ նաղ րութիւն որ շանին 'ի ժամ աղօթելոյ․ որ ոչ

մի

մթանաս խաւարաւ անգիտութ
ամենեւին տեսականութեան. քան
թէ 'ի լոյս անմատոյց հանգուցել
բնակիս: Ընկա՛լ զաղաչօղս վասն
զաւուր՝ զուղարկան ընդ պահպանու
թեամբ թեւոց հզօրիդ: Փրկեա՛
'ի չարեաց եւ կամաւոր պղտորութեանց:
Ար արա՛ զ զգայարանս հայելեաց
Եբրայ. Թ. 14. արտաքս նկատմանց: Սմբոցն վայ
տե՛ղ կենաց 'ի մեռական անրջոց:
Սրբեամբ քով սրսկեա՛ զ շրջա-
կայս թուին կայլս: Զհետս ե-
լումնիցն կաթուածով կենարար
հոսեր զծաղիկս: Երդոցն պահ
պանորդն՝ քառասնեբեր ձեւա-
կերպութիւն եղիցի: Հանդէպ
տեսութեան աչօղս ամբարձման՝
փոխանակեալ քո կրից խորհուրդ՝
առ դիցէ: Ընդ բարբառոր ձոր-
կիս՝ չարչարանաց քոց գործի հաս
տիցէ: Զծառայդ օրհնութեան.

հաստատ յուսոյ լինել կանխելովս։
Սրբեա՛ զմեզ՝ տէր՝ սուրբ զատուցելոյն
հոգւոյդ։ Միացո՛ անխափան պաշտ-
պանին յուսոյ։ Եւ ընդ սրբոց
ծառայութեան ցանցոյ՝ և զգեստն
զարդարեսցուք թեթևացեալ։ Բարձ
րանցդ տարածումնդ՝ որ-
ւոյս կործանման։ Եւ ուր ինքն
ունդոց անմահանալոյ ձայնիւ հնչ
ման թեման՝ միայն բարձրութ.
Բարեխօսութեամբ որոց հայ
Ծածնեալ՝ և անմահայս աղերսից.
Եւ նախահայրապետ ընտրելոյ։ Եւ
ընդ փառաց յամենացուցն՝ խնկ
զաշխարհ մեռաւ արբեցէ՛ լ. աբրահ
զաւարթնոցն անմահականայն դա
սուց ՚ի դասէ սա հօր ըստ Աւ. Տէ
րոյ. և հոգւոյն ուղի բնակեալ հաւ
տոյն և յօրհնողն. յակնեան
յաւիտենից. ամէն։

Նորին Աղօթք Ապաշխարողի և հոգեշնորհ…
Ի՛ժ՛ տառապել մեղաւոր հոգւոյն.

Գլուխ. ԻԵ.

ՈՎ ՅԱՒԻՏԵՆԱ-

կան. բարձրեալ և ան-
նախկալ. Սա՛ գծէ լոյս, և յօ-
րինէ գիշերոյ. Մի անք ի մաշու
Եսայ. 57. 15. և լոյս ի խաւարի. Յոյս ակն ունո-
ղայ՝ և երկայնմտութիւն տարա-
Մաղ. 3. 8. կուսելոց. Որ ամենազօրեան ես ի-
մաստութ. քո՝ զարձակեցանելս յայտ-
զատեալս մահու. Սնուցեալ ծա-
զանմ. և անմահ արեգակն.
Քանզի ոչ զօրէ ծածկել զխա-
ւարս Տէրութեան քո՝ խաւար
Եսայ 45. 24. գիշերոյ. Որում կրկնի ծունր եր-
կրպագութեան ամ՝ եղերոյ՝ երկ-
նաւորաց և երկրաւորաց՝ և սան-
դարամետականաց. Որ լսես զնե-
ծութիւն կապելոց և հայես յա-
զօթս

գործս խոստովանայ՝ և ընդունելիս
զխնդրուածս նոցա։ Ո՛վ ես՝ և
թագաւոր ես։ Վեհանք ես՝ և ա-
պաւէն ես։ Յոյս ես՝ և փառա-
ւորեալ ես։ Յո՛ Քո՛ Ծնդ անկէ։
Սուրբք հանգուցելոց 'ի հոգևո-
րբեաց։ Անխախտ թագաւորութիւն փառաց՝
և քաւութեան մեղուցելոց։ Որ դե-
տես զմեզ՝ յառաջ քան զլինել
նոցա։ Առաքեա զգահանդաւոր-
կան զօրութիւն անձին քոյ. և փրկ-
կեա զնս յերկինսդ կեանք և 'ի
դիւէ չարէ։ Ապրեա զի դդրդա-
մակ առակեալք և ...ք քո ամենայնիւ՝
միշտ հանգուցեալ շնորհ անձ հաղ-
ւոյ բղխմուն ... Ամենայն պաշ-
տօնեալ ընդ այնմիկ որ կարգեան
կեցի 'ի մոլոր առաջ՝ և 'ի դասուց
մէ խաչի քոյոյ նշանաւ։ Ո՛ր անձայ
են առաւել քո՝ նեղեալ նորո-
գեցեր. և 'ի նոյն շնորհ որդեգ-
րու

Պ...
Յ. 2...
Աղո...
2. 10

րութեամբ զմեզ մեղաւորս. և ՚ի
փառս պատկերի քո՛ նկարեալ
յօրինեցեր: Այսու պարգևօք
ամենակալօք. Ամաչեսցէ սատանայ.
Բժշկեսցին մեղաւորքն.
Բարձցին որոգայթքն.
Պարտեսցին մարտուցեալքն.
Պակասեսցին [illegible] աղքատութիւնք.
Մերժեսցին մեղքն.
Փարատեսցի խաւարն.
Մեկնեսցի մառախուղն.
Ծառայք քո հովանաւորեսցին և աջ քո
կնքեսցէ. Զի դու գթած ես և
ողորմած. և անուն քո կոչեցեալ է
՚ի վերայ ծառայիս քո.
Եւ քեզ ընդ հօր հոգւովդ սր-
բով՝ փառք և իշխանութիւն՝ յա-
ւիտեանս յաւիտենից.
ամէն.

ԱՂօթք ԱՂաչանաց եւ [illegible] ՚ի Շարա-կանոցն դրոց՝ [illegible] Տեառն Պ[illegible] [illegible] Յաղագս [illegible] [illegible] [illegible] աղօթողաց։

Գլուխ. ԻԳ.

ՍՈՒՐԲ ԱՍՏուած հայր անսկզբն· բազմամեղիս ողորմեա՛ց մարդա-սէր· ած հարցն մերոց:
Սբ ած որդի միածին· մեղաւո-րիս թողութի՛ւ շնորհեա մարդա-սէր· ած հարցն մերոց:
Սբ ած հոգի ճշմարիտ· ՚ի հա-սեալ բարկութե՛ ամրացո՛ զիս մարդասէր· ած հարցն մերոց:
Պարզեա՛ զցասումն քո յինէն յա-ղաղակել հոգւ զինս· բարձ-րութ

գութ ար խնայեա և մի կորու-
սաներ ։

Ազատեա զանձինս մեր 'ի գլորմա-
նէ՝ զմտաւորս մեր 'ի թշնամեացն.
որ բամբիչք են հեռանալոյ բաղձ-
կեալ՝ զմեզ յերանութենէն ։

Մխիթարեա յարտասուօք անձն
իմ՝ առ քեզ տր̄ հաւատարիմ ձայն
իմ. թող ինձ զմեղս իմ միայն
բարեգութ. և ողորմեա ինձ ա̄ծ՝
ըստ մեծի ողորմութեան քում.

Որսորդեաց զիս չար ոգւոց թշ-
նամին՝ և կամի խորտակել զիս որպէս.
Հայր բարեգութ բժշկեա զվի-
րաւորեալս՝ և ողորմեա ինձ ա̄ծ՝
ըստ մեծի ողորմութեան քում ։

Մաքրեա զիս 'ի բազմութենէ մե-
ղաց իմոց՝ ա̄ծ խաղաղութեան՝
ողորմեա ինձ.

Ալեկոծիմ հողմով անօրէնու-
թեան իմոյ. թագաւոր խաղաղու-
թեան ։

Թեան օգնեա՛ ինձ:

'Ի խորս մեղաց ծովու տարաբե-րեալ ծփիմ, նաւապետ բարի փրկեա՛ զիս ։

Մերձեալ յընկղմել՝ օգնեա՛ ինձ նաւապետ բարի․ քանզի ծանրա-ցան 'ի վերայ իմ՝ բեռինք մեղաց·

Ես յօգնել ինձ փութա՛․ քան-զի խորք չարեաց ընկղմեն զիս յան-դունդս․ այլ դու նաւապետ՝ լե՛ր և ինձ ձեռնտու։

Փրկեա՛ 'ի փոթորկէ զնաւաբեկս 'ի յալեաց ծովու․ քանզի կորն-չիմ 'ի մեղաց՝ անօրէնութեան իմոյ։

Համբառնամ առ քեզ Տէր զաչս իմ՝ նայեա՛ յիս գթութեամբ քո՛ և ողորմեա՛։

Դու ես յոյս և ապաւէն իմ, զեր-ծո՛ զիս յորոգայթէ մեղաց՝ և ողորմեա՛։

Նաւեցուցիչ իմ և փրկիչ իմ,

ապ

ամրեցո՛ զիս յորոգայթէ մեղաց՝ և ողորմեա՛։

Սնուցեալ անձամբ կարդամ առ քեզ Հայր երկնաւոր· օգնեա՛ ինձ 'ի նեղութեան՝ որ մեղօքս եմ մեռեալ՝ օգնեա՛ ինձ։

Աղաչեմ զքեզ Հայր երկնաւոր· մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն· զի նեղեալ եմ ես վաղվաղակի՝ լո՛ւր ինձ տէր։

Ամբարձցին խնդրուածք իմ առաջի քո տէր· բարերարութեամբ քո՝ խնայեա՛ յիս և ողորմեա՛։

Հայր բազումողորմ խոստովանիմ՝ առ քեզ ո՟պ զանառակ որդին· թո՛ղ ինձ զմեղս իմ՝ և ողորմեա՛։

Տէ՛ր որ գթացար 'ի կինն քանանացի· գթա՛ և յիս 'ի մեղաւորս՝ և ողորմեա՛։

Ա՟ծ բազումողորմ· խնայեա՛ յա

րա

բարածս քո հայր ամենակալ՝ և ողորմեա՛:

Արեգակն արդարութ․ ծագեա՛ 'ի հոգիս իմ՝ զլոյս ճշմարտութեան՝ և ողորմեա՛:

Տո՛ւր ինձ տէր զխաղաղութիւն․ և փրկեա՛ 'ի նենգչաց իմոց՝ հոգիդ ճշմարտութեան՝ և ողորմեա՛:

'Ի նեղութեան իմում օգնեա՛ ինձ տէր՝ որպէս երբեմն յովնանու՝ և ողորմեա՛:

Յօգնութիւն ինձ ժամանեա՛ կարող տէր՝ առաքեա՛ 'ի բարձանց քո զխաղաղութիւն․ և պահեա՛ զքո յուսացեալս՝ ամենեւին:

Բնակեսցէ տէր 'ի մէջ իմ ողորմութիւն քո․ և բան փրկութեան քո՝ պահեսցէ զանձն իմ 'ի մեղաց:

Ողորմութիւն քո և ճշմարտութիւն քո՝ և լոյս երեսաց քոց առաջնորդեսցէ ինձ 'ի յարքայութիւն

Պու

Դու տէր որ ձեռնաբանեաց ես ամ-
բող. և քննես զծածուկս գաղտ-
նեաց սրտի իմոյ. ողորմեա ինձ տէր.

Տուր ինձ զմտածութիւն փրկութեան. և
հոգւով տէրունեաց քո՝ հաստատեա
զիս՝ և ողորմեա ինձ տէր.

Մեղայ քեզ տէր քաւեա զիս՝ և
ողորմեա ինձ տէր.

Ոչխար եմ բանաւոր հօտի քո և
ես քեզ աղաչեմ հովիւ բարի
խնդրեա զիս զմոլորեալս՝ և ողոր-
մեա ինձ տէր.

Ճանապարհք քո ուղիղ են և մի-
այն մոլորեցայ՝ դարձո զիս. և ո-
ղորմեա ինձ տէր.

Դատաստանք քո արդար են և
միայն ես մեղուցեալ քաւեա
զիս՝ և ողորմեա ինձ տէր.

Ես անմահ տէր փրկեա զերե
հոգի իմ պարապանի. ուսո զիրա-
ւունս քո իմում դատաստանօրս. տա-

նել ինձ դատաստանն աւուր ընդ-ունելի մարմնոյ իմոյ։

Յայս իմ եւ դու տէր քաւիչ յանցանաց իմոց. մի անտես առ-ներ զզղջումն արտասուաց իմոց. ողորմեա ինձ տէր։

Մեղք իմ բազում են յոյժ՝ ծանր են քան զաւազ ծովու. քանզի քեզ միայնոյ մեղայ՝ ողորմեա ինձ տէր։

Նայց տէր զգուան ողորմութեան որ ողջակէզ կարդամ առ քեզ. քանզի քեզ միայնոյ մեղայ. ողորմեա ինձ տէր։

Տեղ յիս զգթութիւն քո՝ բազում ողորմ եւ մարդասէր. քանզի քեզ միայնոյ մեղայ. ողորմեա ինձ տէր։

Նայում են քո գթութիւնքդ՝ բազմամեղ անձին իմոյ. ողորմեա ինձ՝ տէր քաւիչ իմ։

Ոչ է քեզ անյիշաչար տէր մեղայ՝

չարին խորամանկի · ողորմեա՛ ինձ Ած քաւիչ իմ ։

Յամ ժամ աղաչանք իմ այս են 'ի մեղաց իմոց՝ ազատ զիս Տր։

Յանցանաց իմոց դարձուցի սիրտ իմ աղաչեմ զքեզ՝ թող ինձ Տր։

Ամբարշտութեանց իմոց մի յիշեր Տր · զի պանդուխտ եմ ես՝ յանցաւոր երկրի։

Ողորմեա՛ ինձ Ած իմ ողորմեա՛ ինձ զի անպատսպարանի եմ յամի՝ թող ինձ Տր։

Մեղուցեալ անձն իմ անօրէնութեամբ · մի կորուսաներ զիս Տր ընդ անօրէնութեան իմոյ · որ խնդրող ես մոլորեալ ոչխարիս ։

Ծանրացեալ մեղօք ընկղմի անձն իմ · ընկալ զիս որպէս երբեմն զպետրոս · որ ծփեալ ալեկոծեալ յանցանօք։

Մեղայ Տր քաւութարար Ած՝ մեղայ ողորմեա։ Մե

Մեղայ տէր և անկանիմ առաջի քո. մեղայ ողորմեա։

Մեղայ տէր խոստովանիմ զյանցանս իմ. մեղայ ողորմեա։

Մեղայ քեզ տէր. մեղայ ողորմեա։

Մեղայ անօրէնեցայ և մոլորեցայ ՚ի ձեռս անօրէնին թշնամւոյն. արդ անկեալ աղաչեմ՝ թող ինձ տէր։

Ես՝ զանառակական ըղձով որ զանձըն յապականացու կենցաղս ծախեցի. այլ առ քեզ միայն պաղատիմ՝ բարերար փրկիչ խնայեա ՚ի մեղուցեալ ծառայս։

Օ ցանկ հոգւոյ իմոյ քաղցրացի և եղէ անպտղաբերութեան որթ՝ այլ առ քեզ միայն պաղատիմ բարերար փրկիչ խնայեա ՚ի մեղուցեալ ծառայս։

Աստուածանց եղէ ես ոչ զարմանենի պատկերայս՝ ոչ ձիթենի. այլ անյիշաչար և անոխակալ փրկիչ. խնայեա ՚ի մեղուցեալ ծառայս։

Ողոր

Ողորմեա՛ց ինձ քո՛ ողորմութեամբ քո մեծաւ. զի կարօտ եմ ես շնորհի քո և ողորմութեանդ. ողորմեա՛ց և լո՛ւր ինձ բազմամեղիս.

Լո՛ւր Տէր ձայնի աղաղակոյս և ցաւագին պաղատանաց. որ անօթով կամ առաջի քո՝ իմ չարաչար փորձուքս ողորմեա և լո՛ւր ինձ բազմամեղիս.

Դու ես յոյս իմ՝ ի մանկութենէ իմմէ՝ մի՛ թողուր զիս՝ Տէր Աստուած իմ.

Յոյս իմ ՚ի ժամանակի ծերութեան իմոյ. մի՛ թողուր զիս՝ Տէր Աստուած իմ.

Սո՛ւրբ եղիցի ձեռն քո պահապան անձին իմոյ. և աջ քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ՚ի յարդարութի՛ բժիշկ իմաստուն և ճարտարապետ բժշկեա՛ զհոգւոյ իմոյ զհիւանդութիւնս. արարող և յոյս փրկութեան իմոյ.

Խնայեա՛ սակս զգութ մարդասիրութեանդ. և յաղբերէդ կենաց

լուսա

լուացես զմեղս անձին իմոյ. զի լիցի իմաստուն և ճարտարապետ զի շիջեալ զհոգւոյս իմոյ զհեշտան֊դութիւնս աղտոտ և յայս փր֊կութեան իմոյ։

Ապրեսցէ անձն իմ օրհնեսցէ ըզ֊քեզ. զամենայն աւուրս կենաց իմոց, և առ քեզ ապաւինիմ Հո֊վիւ բանաւոր հօտի. դարձո զմո֊լորեալս ի հօտ քո քո. զի լիցի ի֊մաստուն և ճարտարապետ. զի շի֊ջեալ զհոգւոյս իմոյ զհեշտանդութի֊ւնս աղտոտ և յայս փրկութեան իմոյ։

Տէր լինել ինձ փրկիչ իմ. և կե֊ցո՛ զիս որ յամենայն կարօտ եմ։

Լուր աղաչանաց իմոց. տէր մար֊դասէր՝ գթած լեր։

Մի՛ անտես առներ զիս տէր իմ փրկիչ իմ. այլ շնորհեա ինձ թո֊ղութիւն բազմադութ մարդա֊սէր՝ և կեցո՛։

Տէր որ գթացար յաւազակին խա-
չակցի լինել քեզ. և մաքրեցեր
զաղտեղութիւն յանցանաց նորա
յաղերսն որ կոչէր քեզ, գթա և յիս
'ի մեղաւորս որ ծառայեալ եմ առ
քեզ. և փախուցեալ 'ի գաւիթս
քո՝ որ ոչ զին յիշեցուցանեմ՝ 'ի յաղ-
թութս ձուրց։

Մարտնաւ ընդդէմ թշնամեաց հա-
նապազ զիս կամին կռուանել.
այլ դու տէր իմ՝ այց արա մար-
տընչող ոգւոյս՝ և կեցո.

Աղաչ և աղաչեմ զքեզ. թո-
ղութիւն շնորհեա մեղաց իմոց.
քաւիչ իմ լեր քո գթութեամբդ՝
որ միայնդ ես փրկիչ՝ և կեցո.

Մեղայ քեզ տէր. մեղայ քեզ
տէր. մեղայ և բազմացեալ ծո-
վու. բազում են յանցանք իմ.
պարտապանս աղախնոյս խաւարեցելոյ
զիս. և եղէ անառակ 'ի կենաց
յու

յուսոյդ· այլ դու անախտական և անկիրճաչար մնացեր, խնդասցեմ 'ի մեղուցեալ ծառայս՝ և կեցո։

Տէր իմ բազում են անօրէնութիւնք անձին իմոյ· ոչ յիշեսցես զանցեալ զզարտասուածա քո· այլ՝ անկեալ զքեզ աղաչեմ՝ շնորհեա ինձ ապաշխարութիւն՝ որ և ողորմեա։

Անախտական և անկիրճաչար որ· որ գթածն 'ի մեղաւորս՝ շնորհեցեր ապաշխարութիւն· այժմ՝ գթա և յիս որ 'ի մեղուցեալ և յանօրէնեալ քո ծառայս· և փոխարկեա զգործոցս չարեաց՝ 'ի զղջման ապաշխարութիւն և կեցո։

Պատուական բարեգթութեան առ քեզ ապաւինիմ· տուր ինձ ձեռն օգնութեան պահպանեա 'ի մէջ ալեացս· որ ծփին ալէկոծեալ յանցանօք մեղաց՝ և կեցո։

Որ աղբիւր ես ծարաւեաց՝ և

հան

հանգիստ աշխատելոց · Ճանապարհ մոլորելոց՝ և հայելի հոգւոյ բա-նաւոր հօտի · փափագողիս առ-քեզ քո լեր նաւահանգիստ · և որքան ինձ ծառայելոյս զկամս քո-քաղցրութե · յանսպառ աղբերէդ ·

Որ լուսատու ես անեղերաց քո-ոց՝ լուսաւորեա՛ զիմ զխաւարեալ միտս խորհուրդս՝ և կեցո՛ ·

Առաւօտ լուսոյ · արեգակն ար-դար՝ առ իս լոյս ծագեա՛ ·

Ծնունդ 'ի Հօրէ · բղխեմ 'ի հոգ-ւոյս՝ զբան քեզ 'ի հաճոյս ·

Պանծալի ողորմութե · գանձեր ծած-կելոյ՝ դարձո զիս առ քեզ ·

Օգնական ողորմութե · դառնողիս բաց՝ դրունս մտից ·

Սրբարան միաւթեան · եղելոց ինա մօտ՝ և ինձ ողորմեա ·

Զօրութիւն ամ յօժարելոյ · զօրութ զի մեռեալս՝ զու արթնոց նմանիլ ·

Եդ

Էջ հայր անմեղացն · կենդանի ողջ է
ի, մշտն մը հաւ, ր։
Ը նդ մեզ գթած · ընկալ ողբ
ման՝ ընկալ մորդանքը ·
Թագաւոր փառաց · թողութեանց
տուօղ՝ թող ինձ զյանցանս ։
Ժառանգօղ բարեաց · ժողովեա՛ և
զիս՝ ժողովս անդրանկաց ։
Ի քէն որ հայցեմ · ի մարդասէ
րէդ՝ ինձ զքաւութիւն ·
Լեր կենաց մեռելոց · լոյս խա
ւարելոյս՝ լուծանօղ կապանաց ։
Խորհրդոց գիտօղ · խառնակս շը
նորհեա՝ զշնորհաւոր քաւարանս ։
Ծնունդ հօր ծոցոյ · ծածկելոյս
սուրբ ծածկեա զլոյս փառաց ·
Կենդարար փրկիչ · կեցո զմե
ռեալս՝ կանգնեա զգլորեալս ,
Հաստեա հաւատով · հաստա
տեա յուսով՝ հիմնեալս սիրով ·
Ձայնիւ աղաչեմ · ձեռօքս պա
ղա

զատիմ՝ ձիր բարեաց շնորհեա՛։
Ղամբարարան լուսոյ. զեկեալ
ձայրատար՝ գրօղեալս ամբացն։
Ճառագայթ փառաց. զճանա-
պարհ ինձ ցոյց՝ ձեռն ալ. ե՛լ ի յերկինս։
Միածինդ հօր. մուծ զիս յառա-
գաստ՝ մաքուր ի հարսանեացդ։
Յորժամ գաս փառօք. յահա-
գին աւուրն՝ յիշեա՛ զիս Քս։
Նորոգօղ հնութեց. նորոգեա՛
և զիս՝ նորոգ զարդարեա՛.
Շնորհատու բարեաց. շնորհեա՛
զքաւութի՛ն՝ շնորհեա՛ զթողութի՛ն։
Ուրախարար տէր. ոգւոյս փրկու-
թեամբ՝ որ վասն եմ ՚ի սուգ։
Չարեաց պարտաւորս. չգտայ, ՚ի
չարէն՝ չար դիւին խաբմամբ։
Պարգեւիչ բարեաց. պարգեւեա
ինձ՝ պարտեաց զթողութիւն։
Ջուր շնորհեա աչացս. ջերմ հե-
ղուլ զարտօսր՝ ջնջել զյանցանս։
Ռե

Ռահվիրայ քաղցրու · ռամ հոգ-
ւոյս արքայ՝ ռահ ցոյց ինձ լուսոյ։
Սէր անուանդ յոյ · սիրով քով
ձգեա՛ զսիրտ իմ քաղցրագին։
Վասն գթութեան · մեզ ողորմու
թեանդ վերստին հեղո։
Տենչալեացդ տեսլեանդ · տուր
ինձ յագենալ՝ անէր յոյ քս։
Րաբունդ երկնաւոր · բարեաւ զա
շակերտս՝ բանից ի յիմաստնոց։
Ցօղ արեան քո տէր · ցօղեա՛
՚ի հոգիս՝ ցնծացուցէ անձն իմ։
Ւ խնծեալս մեղօք · ւխնծեալ ա-
ղաչեմ՝ ւփուէլ ինձ բարիս։
Փրկէն բոլորից · փութա՛ ես
փրկել՝ փորձութեանց մեղաց։
Քաւիչ յանցանաց · քաւեա՛
զօրհնաբանս՝ քեզ երգել ընդ
փառս։

Աղօթք աղքատաց և չքաւորաց ՚ի վերայ
գիր կարօտութեան իւրեանց.

Գլուխ. ԽԵ.

ՏԷՐ ԶՂՈՒՐ մեծամեծգամ քո դալար
եանդ լուսոյ և երկնից. որ ու-
սոյ ՚ի մէջ պատուիրանացն ենթէ
դաս դու ՚ի դատել զերկիր.
Տէր յիշեա զմեր զգործս իմ և
փարձութեանց. որ ծանեաց ձեռնար
տութիւն զողորմութ և զանազան ըզ
քո զատուածոցն.
Տէր յիշեցի և զգութ արարչա-
կան սիրոյ քոյ առ քո արարածս.
և ՚ի քո գթութեան ապաւինեալ
աղաչեմ. ողորմեա ինձ յանուն
յաղթողին քո արդար դատաւորս.
՚Ի լսել զձայն փողոյն ահագին
ատենին. յորժամ հարկանէ հը-
րեշտակապետն՝ և կոչէ ՚ի դատաս-
տանն՝ ողորմեա ինձ Տէր.

Ամէն

Ամենաբաշխական ողորմութեան
շնորհ՝ պարգևեա ինձ յահագին
ա՛ն ուրն զթողութիւն՝ և կեցո մի
այն մեղաւորս·
Յորժամ՝ հեծանիցաւ՞ դատողու-
թեան քոյ տր· սրբեա զհոլ ուշ
խարհէ· յերջանկաւոր ուրախու-
թեանց՝ ժողովեա զիս ընդ ար-
դարոցն
Յորժամ զտաղանդ պատուիրա-
նին՝ պահանջիցես ՚ի ծառայիցն·
ընդ կրկնաշահ քանքարացն՝ ար-
ժանացո՛ զիս քո ուրախութեան
քոյ յերկնից։
Յորժամ կոչես զհրաւիրեալսն՝
՚ի սկզբանէ աշխարհի ժառանգել
զպատրաստեալն· շնորհեա ինձ
ընդ նոսին զարքայութի քո քն։
Շնորհեա տէր և ինձ մեղաւո-
րիս· ՚ի միաբանդամ քո պսակելե
նըն· տեսանել զքեզ հայրական
մա

մասն որ՝ 'ի նորոգել զախտեղերս.
լոյս անձնական՝ ողորմեա ինձ.
Շնորհեա ինձ տէր արիութիւն
ընդ խնամատուն կուսանացն՝ եւ ըզ
հոգւոյ իմոյ լապտերս՝ պայծա-
ռացոյ.
Յիշեցից 'ի քէն տէր՝ զարհուր
եալ 'ի պատրաստականացն զամենայն
ասելով եւ եթէ ոչ գիտեմ զձեզ:
Պայծառացոյ լապտեր իմ՝ հոգւոյ
իմոյ. եւ բարձրացուցես զիս ընդ
հրաւիրեալսն՝ 'ի կոչումն արքա-
յութեան երկնից.
Ի յարութեան ժամ երրորդին՝
բեւեռեցար տէր 'ի խաչին՝ լու-
ծեր զայնոցանս նախամարդկին՝
եւ կապեցեր զթշնամին. զիս ամ-
րացո տէր հոգեւորական կենդանարար
քո նշանաւն. եւ 'ի ծագելն արեւե-
լից՝ լուսաւորեա զաւուրս նորին.
Զկենդանագիր անապական ծննդ-
քո

քո՛ արփիանն մ' ատ աչքի անմխիթարելի
սէրութենդ քո · յորժամ դա-
փառօք հօր · դառնալ է զթշնամին՝
խաչի քո, 'ի ներքոյ յանցանաց խնդ՝
բարեխօսութի մօր քոյ և կուսի ·
ապաշխարեմ զքեզ որ՝ պաշտպանեա
զիս ի հանդիմանէ խաչի քո որ ·
Յայսմ աւուր եկեղեցի հայաստանեայց
միանայ ընդ մի աղեր, ընդ խնա-
սան ւի կատարեալս · բարձ ակնայ
զխ՝ ընդ նորին եղբեղ զխաչս 'ի
բարձունս ·

Ի գիշերի և 'ի տունջեան՝ և յա-
մենայն ժամու՝ անդադար փառա-
ւորեմ՝ զՀայր և զՈրդի և
զՀոգին ։ Այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից · ամէն ։
Հայր մեր որ յերկինս ես″ ·

Աղօթք Աշխարհի և ճշմարտապաշտի առ Խաչն.

Կոչումն. Մր.

ՏԱԼԱՌՕՒԵԱՑԻ

նէն որ ՚նշանեալ է խաչի քո զընդդիմամարտս և զամենայն ընդդէմ զա- զանս. և մի տար յաղթահարութիւն՝ զքո ժառանգութիւն.

Սպառեա զիմ և փրկիչ՝ հզօր թագաւոր՝ ընդ նշան յաղթութեան խաչի քոյ՝ առաքեա մտուխս. և պահ- եա զքո յուսացեալս՝ այժմ ամենայնս:

Նշանաւ ամենայաղթ խաչիդ քով քո՝ պահպանեա զիս մար- դասէր յամենայն թշնամեաց. զի դու միայն ես՝ թագաւոր փա- ռաց օրհնեալ յաւիտեանս.

Որ զանարատ բազուկս քո ՚ի խա- չին տարածեցեր քո ա՛ծ. և նշան յաղթութեան ետուր ինձ. նովաւ զկեանս իմ պահեա:

Որ զաշխարհահեծեցայց բազկատարա-

ծութիւն խաչի քո քն̃ ա̃ծ․ պա-
հպան զօրութեան եւ տուր ինձ․
նովաւ զկեանս իմ պահեա՛։

Որ զմեռեալսն 'ի ճաշակմանէ փայ-
տին յանցանաց՝ կենաց փայտիւն կենա-
գործեցեր․ նովաւ զկեանս իմ
պահեա՛․

Տեսիլ անճառելի խորհրդոյն զոր
յառաջագոյն ցուցաւ լուսածին
մր̃ նշանին․ քանզի ամբօրէն բոցե-
ղէն հրանիւթ պատուանդէր 'ի
մէջ պանծալի եւ փայլելոց դրախ-
տին․ աղաչեմ զքեզ տէր՝ պահ-
պանեա՛ զիս ընդ հովանեաւ խա-
չի քո սուրբ․

Երկնաչափ ցուցաւ սանդուխն ե-
մանայի ճանապարհ առնելով որ-
դւոց մարդկան՝ ընդ դուռն կե-
նաց մտին․ քանզի խորհրդեամբ
ցուցաւ սքանչելեայն յակոբայ․
երկնաւոր դրացն էջք եւ ելք

տարածան․ աղաչեմ զքեզ տէր՝ պահպանեա զիս ընդ հովանեաւ խաչի քո տէր․

Որ զանդունդս մեղաց ծովուն տոփան ցամաքեցեր․ և զգեհեն֊նոյն ծածկեցեր խորշին յաւիտե֊նական հրով․ հանէր զմ ողորմութեամբ քո ՚ի բնակութիւն երկնից անկիզ֊ զօրացն․ աղաչեմ զքեզ տէր՝ պահ֊պանեա զիս ընդ հովանեաւ խաչի քո սուրբ ։

Ա՛ բղխոծեալ հրաշս խաչանից համբարձմամբ ձեռացն մովսէսի՝ ընդդէմ ամաղեկայ ․ ՚ի մարտի պատերի զօն ջնջեր՝ և ձուլադրոշմն ձուլեալք կնիքարդեալ կործեր․ աղաչեմ զքեզ տէր՝ պահպանեա զիս ընդ հովանեաւ խաչի քո տէր ։

Զզարդարեալ նշանակ օրհնութեամբ քառաթեւ սուրբ խաչին․ ձեւացու֊ցանէր մովսէս խորայկերան բանա֊
կին

կեն զօձն պղնձի․ ապրեցուցանել
զվիրաւորսն այն՝ ՚ի խածածող սող-
նոց թունից․ աղաչեմ զքեզ որ՝
պահպանեսցես զիս ընդ հովանեաւ
խաչի քո սրբոյ։

Փայտ կենաց զոր հողածնին մե-
րաղաշէաց գերահրաշ խնամատա-
րին․ քանզի արտաքսէն արարածոց
բարեձիրայն՝ ՚ի սմա․ և կողահոս
շիթք անապականն արեանն զեր-
ծածնելն ջնջեաց զմեղս․ աղաչեմ
զքեզ որ՝ պահպանեսցես զիս ընդ
հովանեաւ խաչի քո սրբոյ։

Նոր սիրոյ պատուիրանին՝ գոր-
ծով լցող և գեր բանին․ աղօթե-
լով առ Հայր յերկինս՝ թողուլ
զմեղս որ ՚ի խաչին․ ինձ որ հող-
ւոյս հաւատացեալ՝ և երկրպագեմ
քեզ միածնին․ թող զլուծումն
հրամանին՝ մի յիշեսցին՝ մեղքն
առաջին։

Զօրութիւն սբ խաչի քոյ քս՝ որ կանգնեցեր 'ի փրկութիւն աշխարհի. նա պահեսցէ զիս յամենայն փորձութենէ։

Քանզի 'ի նմա բարձրացար ած՝ և 'ի նմա հեղեր զպատուական սբ զարիւնդ. նա պահեսցէ զիս յամենայն փորձութենէ։

Սա՛ գ. քս միանգամ՝ զխորհուրդ նշանին խաչի քոյ՝ ցուցեր աշխարհի. նա պահեսցէ զիս յամենայն փորձութենէ։

Սա՛ նովաւ պահպանեա՛ զիս քս ած՝ որով երկրպագեմ՝ քեզ ը̄ հօր և հոգւոյն։

Սա՛ փառն խաչի քոյ պատուականն՝ ած է ը ընկա՛լ պաղատանս իմ՝ և կեցո՛ զիս։

Պահպանեա՛ զիս քս ած իմ՝ ընդհովանեաւ սուրբ և պատուական խաչիդ քում 'ի խաղաղութեան.

փըր

փրկեաց յերևելի և յաներևոյթ
թշնամւոյն։ Արժանաւորեաց գո
հութեամբ փառաւորել զքեզ
ընդ Հօր և ընդ սուրբ Հոգւոյդ։
Այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես. սէ՛՛ ։

Աղօթք Աստուծոյ և մարդասիրութեան Աստուծոյ.

Գլուխ. ԻԹ.

[illegible]ՐՈՂ ՕՐՄՆ

յար ՚ի մեղս ծնեալ մարդ-
կան՝ Հայր երկնաւոր՝ բառ մար-
գարէին՝ և ետուր բնութեանս
պարգև զկեանս ՚ի քո զծնօղ որդ-
ւոյ միածնի. մանկթեամբ նորա՝
ածել ինձ ողորմեա։

Որ յօղեցեր ՚ի մեզ յանմեղ որի
նոյ Ադամայ զկեանս մարմնոյ. յոր
մէ ծնօր մարմնով և բարձրեն հո-
վանէ զմեզ՝ նախատանցն ինձ ած-
մայ

մայ. մաղթանօք մօր քոյ՝ տէր
յիսուս ողորմեա։

Որ մաքրեցեր Հոգւովդ սրբով զանարատ
և զարդարեցեր մօր՝ քոյ փառակցին.
և յանձնել ծնողաց նորին և սուրբ
զմայր բանին՝ զօրհնելին նոյն.
մաղթանօքն որ յիսուս ողորմեա։

Որ նման էիր սոյն անբաժանական ի
Հօր զինուց՝ Հանդէսցար 'ի Հօրէ զի-
նուց՝ յայտնել թարգման սո-
թեանց. քո զինքն կոյսն մարմին
աղօթիւք մօր քոյ՝ ողորմեա ինձ։

Որ ժամանակաւ ծնցոյ ծնունդ Հօր
էակցին. արբեցեր յորովայնէ մա-
մանակաւ՝ մայր 'ի մօրէ անճառ
մարդ եղեալ թեամբ. աղաչանօք մօր
քոյ՝ ողորմեա ինձ տէր։

Յառաջ քան զարուսեակ անմայր
ծնունդ Հօր 'ի յերկինս՝ քնարե-
ցեր խնամող թէ զմայր անայր՝
անհայր ծնունդեան քո 'ի յերկրի.

աղա

աղաչանօք մօր քո՝ ողորմեա ինձ
տէր։

Որ յանէից յանմարմնական զօ-
րաց էակ՝ հայր անեղելեան. զզօրա-
ցեալ խնծլից նոցա՝ անմատոյց
տարածեր առ բանի քո՝ խորան
սրբութեան. աղաչանօք մօր քո՝
ողորմեա ինձ տէր.

Որ ՚ի կուսէ քերոբէից բազմեալ՝
բոյս քան զարեւ յառաջ. ՚ի հոգւո-
նին թեւայ հանձնեցեր՝ առաջարկի բա-
նի փառաց. մարդասիրաբար
յոռոկայնի. աղաչանօք մօր քո՝
ողորմեա ինձ տէր.

Որ ՚ի սուրբ ձեռնադրութեան
խոստմամբ յորդոր առ մարմնոյ. ե-
՚ի գլուխ զերկոց նոցին հայրա-
ցեալ որդոյ կուսին ՚ի բնականէ
քում էակցին. աղաչանօք մօր
քո՝ ողորմեա ինձ տէր.

Որ յամենայնին բնութիւն տէրու-
թեան

թեան քո տր. միացար մարմնով յարգանդի կուսին՝ անայլայլապէս գոլով. որ և փոխեցեր զուրախութիւնդ երկնի և երկրի՝ յանպարտում ՚ի կեանս. աղաչանօք մօր քո՝ ողորմեա ինձ ած։

Որ անապականն մարմնով՝ ծնար ՚ի մր կուսէն՝ և ՚ի խանձարուրս պատեցար արփողդ գոյս՝ և ՚ի մսուր հանգեար. որդ կապուեց զմեզսն հանեցեր ՚ի բռնեդէն խաւարին. աղաչանօք մօր քո՝ ողորմեա ինձ ած։

Որ ՚ի քրիստոնեան աթոռ նստիս՝ ընդ հօր և այլ հոգւոյն. համեցար բանիւ մարմնով ՚ի դեկեղ կուսին և կանթեղասին ելեր. որ և քրիստոնէից փրկութեան յաթոռ փառաց՝ պսակեցէն քրրիստն՝ աղաչանօք մօր քո՝ ողորմեա ինձ ած։

Որ

Որ խոնարհեցար յերկնից անմեկ-
նելիդ ՚ի հօրէ որդի ես՝ և առեր
մարմին ՚ի սրբոյ կուսէն. հայցմամբ
ծնողին լուսոյդ՝ և ինձ ողորմեա։

Որ մահուամբ քով կեցուցեր
զիս՝ և յարուցեալ համբարձար
առ հայր ՚ի յերկինս. և երկինա-
ւոր զօրօք իջեր ՚ի փոխումն՝ մօր
քոյ և կուսի. հայցմամբ ծնողին
լուսոյդ՝ և ինձ ողորմեա։

Զայնմ առ քեզ տէր պաղատիմ.
և առաջի քոյ անկանիմ՝ աղաչա-
նօք ամենայնիւ. չիջն յինէն զքոյ
հոգիդ՝ առ որ արտասուօք զմեղս
ջնջել՝ և մեղաւորիս զկեանս նորոգել։

Տէր խնդրեմ ՚ի քէն թագաւո-
ւոր փառաց քո աղաչանօք սրբու-
հւոյ անարատ մօր քոյ և կուսի.
ազատեա զիս յամենայնից ՚ի մահ-
ուանէ։

Բարեխօսութեամբ որ ամենայնի և

միշտ

միշտ կուսին աղաչեմ. որ միջնորդեա
զիս ՚ի յաղօթս քո՝ առ Տէր մեր Յիսուս
թշնամեացն :

Աղաչեմ ամենասուրբ Աստուածածնի
քում ծնողին. զփրկչին մերոյ սրբ-
ոյ ի քէ՝ բացցէ առաջնորդութիւն հայ
եւ ՚ի դրան քո քո:

Սրբուհեաց ամենեցուն բարեխօ-
սութեամբ ընկալ այժմ զաղօթս առ.
յորժամ յանկեալ լինիմ ՚ի հրաժարիմ՝
անձամբ հրաժեշտ կորուսեալ ու
նեմ ՚ի զօրութեանս ոչ նշմարի.
աղաչեմ զքեզ որ. ողորմեաց
զիս ընդ հովանեաւ խնամոյ քո որ:
Եւ սրբուհեաց ամենեցուն բարե-
խօսութեամբ. այժմ ընկալ զա-
ղաչանս իմ և կեանց:
Ընկալ այժմ զաղաչանս իմ՝ բա-
րեխօսութեամբ որ Աստուածածնի
ամենասուրբ ծնողի միածնի որդւոյ
քո. և աղաչեմ զամենայն սուրբս
քոյ

քոյ. և որոց ազգօք է յիշատակ.
լուր ինձ Տէր և ողորմեա՛ նոցա
քաւեա՛ և թո՛ղ զմեղս իմ.

Արժանաւորեա՛ զուրախութեան արք-
փառաւորեալդ՝ դասել ընդ արդարս
և ընդ սրբոց հոգւոց. Այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե-
նից. Ամէն.

Հա՛յր մեր որ յերկինս ես:

Աղօթք Աղաչանաց և Հաղորդութեան սրբոյ
Տէրունականին.

Գլուխ Է.

ԵՆԴ ՍԵՐՈՎԲ-
ովն սրբազան համաձայն-
եալ՝ քեզ երգեմ. երկրպագեմ
աստուածութեանդ՝ խնկելով քաղցրու-
թեան յարարածս քո. և զմանկունս ե-
կեղեցւոյ քո պահեա՛ ի խաղա-
ղութեան.

Որ 'ի հրեղէն զօրաց երկնից փա-

ռա

ուրախիս տէր · որով զերկնային
անապականն ածային զծնօղն հա-
ղէր՝ յորդւոյս ադամայ · աղաչանօք
նորա՝ ողորմեա ինձ տէր ։

Եւ եւս որով հովուեցելոցս անմեղութեա-
կանն է ձև մարմնոյ · որք և ծա-
նուցին մերձաւորելոյն՝ զխորհուրդ-
քն զաւատանին՝ բազմապատիկ
անսպառելի օրհնութեամբ · աղաչա-
նօք նորա՝ ողորմեա ինձ տէր ։

Ընծայեցի անօրէնութեան գ. քո՝
ամենատեսերդ սրբոցն գործե-
ել և մեղայ · անմարմնական գա-
սուքն խորհնոց յերկին՝ օրհնա-
ճառելով · աղաչանօք նորա՝ ողոր-
մեա ինձ տէր ։

Այլ և ես պաղատեցից առ քեզ զ-
քո՝ շնորհեա ինձ յամենայն ժամ լինել
քեզ յանձնեալս՝ մաքուր աղօթ-
իւք ըստ անմարմնոց՝ որ յերկինս

Աղօթք Աղէքսանդրի և մարմնաւորաց որբոց Աղաւթեաց.

Գլուխ. Հա

ԶՈՐՍ ՆԱՒՈՐԴՍ

'ի ծովակին արարեր որսոր-
դս մարդկան. որպէս կոչման յար-
քայութեան սեղան. բարեխօսութե
նց քո՝ խնայեա յիս և ողորմեա:
Որոց հրամայեցեր հոտ անուշ-
ից լինել ընդ աշխարհս. ոմանց հոտ
'ի մահուանէ 'ի մահ. և ոմանց 'ի
կենաց 'ի կեանս. բարեխօսութե
նց քո՝ խնայեա յիս և ողորմեա:
Որոց խոստացար նստել յաթոռ
դատաւորական. դատել զազգն իս-
րայէլի. յորժամ աթոռ ահեղին.
բարեխօսութե նոցա քո՝ խնայեա
յիս և ողորմեա:
Տէր որ զգթութիւն քո զառատ
հեղեր յերկնից՝ 'ի մէջ սրբոց առա-
քելոց քոց. աղաչանօք նց՝ ողոր-
մեա ինձ ած:

Որ

Որ նորոգ յուսաւորեցեր մկրտու-
թեամբ աւազանին՝ զԵկեղեցի քո որ-
դեգրանօք նոյն՝ օրհնեալ լինծ Ած:

Երգ Երրորդ և Համբարձման Յովհաննու
Առաքելոյն

Գլուխ · Ժբ

ԵՐԿՆԱՒՈՐ ՓԵսայ անմատուէր լոյս խնամո-
ղն՝ որ 'ի յերկնից իջեր՝ 'ի սէր
հարսին քոյ եկեղեցւոյ· զոր խօ-
սեցար ընդ ք՝ բարեկամն և փեսա-
ւէրն քո յօհաննէս· որ և մաղթեա
նոր նորին՝ օրհնեալ լինծ Ած:

Բան ակն բաղխին անհաս՝ և ան-
ճառ 'ի սերովբէից՝ խոնարհեցար
'ի յորդանան· հայցելով 'ի ծառայ
էն մկրտութիւն ջրոյ՝ 'ի լուսաւոր
ղին զն աղաւնոյ· որ և մաղթեմոք
նորին՝ օրհնեալ լինծ Ած:

Որ յամպրոպոյն փայլեցար զաւան
ոյ

ւոյ բարձօղ մեղաց․ կամ զի փրկեսցես արդարոց, ծնեալն ի մէծ ՚ի ծննդեան կուսէն․ և ձեռաց օրհ-նեաց․ որ և ՚ի գժոխս գերեկեալսն զարուեսն քո՝ քարոզեցեր․ որ և մարմնով նոր եղեն՝ պայծառ լինելով։

Ձայն ծննդարանութեան նոր յօժան նէս միայնոյ՝ որ ծաղկեցաւ՝ ՚ի յերկ-րի․ այսօր խնդ ՚նորա ամէր լուր լինի և օրհնեմ։

Մարգարէք՝ և առաքեալք ամենայն-եալք՝ և ձայն բարբառոյ ազգ ա-նարօղ անմեղ երգեցին․ այսօր խնդ ՚նոր ամէր լուր լինի՝ և օրհնեմ

Որպէս գարուն անուն ծաղկեալ ՚ի յերկիր․ նոյն կարապետ սրբ-ազանից արդարութեան․ այսօր ՚նոր նորա ամէր լուր լինի՝ և օրհնեմ։

Աղօթք Աշխատողաց եւ ծառայողաց օրհնաց Մարգարէից.

Գլուխ. ԼԿ.

ՈՐ ԶԱՍՏՈՒԱԾային զօրութեամբ քո ծանուցեր՝ Հօգւոյդ ձկնորսին. բաշխեալ իշխանութեան պարգեւս քո՝ ուսանողաց մարգարէիցն ՚ի սկզբանէ. բարեխօսութեամբ նոցա խնայեա՛ յիս Տէր՝ եւ ողորմեա:

Որ մաքրեցեր բնակարան ծնութեանդ քոյ ոչ զմարգարէն եւ աղբերական հնոցին յանձինս նոցա. զանապականն եւ զերկնայինն՝ շնորհաց քոյ բղխումն. բարեխօսութեամբ նոց՝ խնայեա՛ յիս Տէր՝ եւ ողորմեա:

Որ յայտնեցեր զծածկեալ խորհուրդ՝ քոյոց սիրողաց՝ եւ անճառելւոյն աստուածայնոց՝ պատմօղս արարեր՝ անօրէնութ քում էակցին բանիդ ոյց. բարեխօսութ նոց՝

խնայեա յիս Տէր՝ և ողորմեա։

Որ առաքեցեր նախընթաց քում
գալստեանդ՝ մեզ զմարգարէսն․
անձն տարանեալ ունելով զերաց զկնդրութիւն
քո 'ի հայրական ծոցոյ 'ի փրկութիւն
հեթանոսաց․ բարեխօսութեամբ նոցա
քո՝ խնայեա յիս՝ և ողորմեա։

Որ խոնարհեցար յանսպասութիւն
փառաց՝ որդի ես․ և եկիր 'ի կա-
տարածին մարգարէիցն նախաձայն
քարոզութեցն անձաւ խորհրդով․
բարեխօսութեամբ նոցա քո՝ խնայեա
յիս՝ և ողորմեա։

Որ զվկան ամենայնին՝ զոր չինե-
ցեր չնորհս էլից 'ի վերայ մեծի․
բարձրագոյն քան զամենեսին․ և
գերագանց փայլեցուցեր՝ առաքելա-
նոցն ծանուցելն՝ իմաստուք հո-
գւոյն․ բարեխօսութեամբ նոցա քո՝
խնայեա յիս՝ և ողորմեա։

Որ լուծեր կենարար մահուամբ

քո առէր՝ զերկունս մահու. Իջա-
նելով 'ի դժոխս՝ վերածեր ընդ
քեզ՝ զհոգիս արդարոց մարգա-
րէիցն՝ 'ի լոյսն անմատոյց. բարե-
խօսութե՛ նոցա քո՝ խնայեա յիս՝
և ողորմեա.

Աղօթք Առաւօտուն և մաղթանք առ սրբոյ Նա-
խավկային.

Գլուխ ԾԳ.

ՍՈՒՐԲԵՒ ԼՈ
խս տէր՝ ըստ բազում գը-
թութե քո ողորմութի. բարե-
խօսութեամբ սրբոյ նախավկային
քո՝ և ողորմեա.

Որում զերկնային բացեր ըզ-
դուռն ցուցանելով զանձառելի
զխորհուրդ. նորին աղաչանօք խը-
նայեա յիս տէր՝ և ողորմեա.

Որ աղօթանօքն հայցմամբ ըզ
թողութիւն խնդրելով 'ի քեն՝
ան-

անօրէն սպանողաց խաչողաց․ նորին աղաչանօք խնայեա յմեզ տէր՝ և ողորմեա։

Աղօթք. Աղ. ճառագայթ և մշտամնացող սրբոյ Լուսաւորչին.

Գլուխ. ԷԵ.

ՀՐԱՇԱՓԱՌ ած՝ և միշտ բարեխնամօղ․ որ յառաջ գիտութեամբ զփրկութիւն հայաստանեայց սկզբնաւորեալ ող․ ՚ի պարթևանն՝ մեծազգաբար ազգէն Լուսաւորիչ մեզ շնորհեցեր․ վասն որոյ բարեխօսութեամբ նորա փրկեա՝ կեցո զմեզ որ այժմ՝ և ՚ի քո ահաւոր գալստեանն։

Որ ՚ի վիրապին անդնդնդային՝ ջախէիր նովաւ զգլուխ վիշապացն․ ՚ի գբի ներքնում իջմամբ նորին․ բարձրացուցեր զմեզ ՚ի յերկինս․ բարեխօսութեամբ նորա փրկեա՝ կեցո զմեզ

տէր

որ այժմ՝ և 'ի քո ահաւոր դա-
տաստանին.

Հրաշագործ քո բանիւքդ՝ և մեծ ողորմութեամբդ. եղեւ բժշկել զհարուածեալսն՝ 'ի դիւահարաց սատանիցն. երկրպագուս անուանելով զամենեսեան որ երրորդութեանդ. վասն որոյ բարեխօսութեամբ նորա փրկեա՝ կեցո զիս որ այժմ՝ և 'ի քո ահաւոր դատաստանին.

Որ կոչեցեր զհեռաւորեալսն՝ 'ի հարսանիս քո միածնին՝ ըմպել զբաժակն իմաստութեան 'ի ձեռն սրբոյն գրիգորի. բարեխօսութեամբ նորա՝ ողորմեա ինձ ամծ.

Բարեխօսութեամբ քահանայապետին քո և վկային. կեցո զիս բազմամեղոյս.

Աղաչանօք սրբոյն գրիգորի՝ լուր ինձ որ միայնդ ես բազմամեղոյս.

Նորին աղօթիւք՝ որով ուսայ

ճա

ճանապարհս կենաց · քաւեա՛ տէր զյանցանս իմ ·

ԱՂերս. ԱՂՕթից ի մեծապահոց որբոց ձայն բազմաց ·

Գլուխ · ՃԴ ·

ՄՏԱՅԻՆ ՃԱՌԱԳ-այթ · որ ՚ի հօրէ ինձ ծագեցար · և լուսով քո լցեր զա-շակերտս ՚ի ձեռն մեծ հայրա-պետին՝ աղօթիւք նոցա քո ողոր-մեա ինձ տէր ·

Որք անբաժանելի զմիութիւն եր-րորդութեանդ՝ ընդհանուր քա-րոզեցին՝ ուղղափառ դաւանու-թեամբ · աղօթիւք նոցա՝ ողոր-մեա ինձ տէր ·

Եւ զանձառելի տնօրէնութեանդ քո խորհուրդ՝ ուսուցին ազգի մարդկան՝ գերագոյն քան զմտու-թիւն · աղօթիւք նոցա՝ ողորմեա ինձ տէր ·

Զան

Զանմարմնոց զմաքրութիւն մար-
մնական կրելք տարեալք ՚ի յան-
ձինս իւրեանց. քաջ և յաղթօղ
ն բանեւոր սուրբ հայրապետքն.
բարեխօսութեամբ նոցա՝ ողորմեա
ինձ ած.

Շնորհազարդ և պայծառ առաքի-
նութք հերքեցին զեղծանն ամօ-
րէն իւրեանց գործակցօք՝ ճ ի նող
հայրապետացն. բարեխօսութեամբ նոցա՝
ողորմեա ինձ ած.

Երբ շտապեք երկնից փափագելին.
հանդէս սի կատարմանն սոցա. որք ՚ի
մահուն իւրեանց կենդանացան.
և լին ՚ի կամօքն երկնից խառնեցան
՚ի գունդս պսակաւորացն. բարեխօ-
սութեամբ նոցա՝ ողորմեա ինձ ած.

Ողորմեաց ինձ տէր ած իմ ՚ի
յիշատակի սրբ հայրապետացն. որք
յանուն քո սրբ դարձուցին զաշ-
խարհս կուոցն ՚ի պաշտօնէութենէ.

աղօ

աղօթիւք նց՝ ողորմեա՛ ինձ ած ·

Որ զգիտութիւն քո զերկնային՝ և
զհոգևոր զիմաստութիւն՝ առատա-
պէս ծաւալեցեր յեկեղեցիս հայ-
աստանեայց՝ ՚ի ձեռն սրբոց թարգ-
մանչաց · աղաչանօք նոցա՝ ողոր-
մեա՛ ինձ ած ·

Ընծայեալ ՚ի շնորհօք լցեալ ՚ի յի-
շատակի սուրբ վարդապետացն ·
խնդրեմ ՚ի քէն տէր՝ կեցո՛ զան-
ձն իմ ՚ի մեղաց ·

Իմաստնացեալք ընդ անմարմնա-
կան զօրութեան՝ և ՚ի սրբոյ հո-
գւոյն են պսակեալք · ՚ի ձեռն նո-
ցին բարեխօսութեան տէր՝ կեցո՛
զանձն իմ ՚ի մեղաց ·

Որք արժանիք եղեն ընդունել ՚ի
քէն զանթառամ փառաց պսակն·
աղօթիւք նց՝ ողորմեա՛ ինձ ած ·

Իա

Բարեխօսութեամբ սրբոյ Աստուածածնին և հրեշտա-
կապետացն Միքայէլի և Գաբ-
րիէլի. և ամենայն երկնային զօ-
րացն. և սրբոց Նահապետաց. և
Մարգարէից. և սրբոյն Յովհան-
նու Կարապետին. և սրբոյն Ստեփան-
նոսի նախավկային. և սրբոյն Գրի-
գորի մերոյ Լուսաւորչին. և սրբոց
Հայրապետաց. և Վարդապետ-
տաց. և ամ սրբոց քոց. Նահատակաց՝
և Կուսանաց. Յաղթողաց՝ և Ճգնա-
ւորաց. զխաղաղութիւն և զողորմութիւն.
և զերկնային Արքայութիւն քո՝
պարգևեսցես մեզ մարդասէր Տէր։
Որ ընտրեցեր և ընկալար զսուրբ
զկուսանսն և զճգնաւորսն. ըզ
Նահատակսն. և զԱռաքեալսն.
և զՄարգարէսն՝ և զՄկրտիչն Յո-
հաննէս. և զնախավկայն Ստեփան-
նոս. և զԼուսաւորիչն մեր Գրի-
գորիոս. և զՀայրապետսն. և ըզ
Վար

Մ արդարայն տանէ. և զամենայն Սրբս
քո․ զՆահատակս․ և զԿուսանս․ զՃգնա-
ւորս և զՄիանձնեայս․ Բան Ոծ խմ․
և հաղորդ արարեր զնոսա կամա-
ւոր չարչարանաց քոց․ Որոց բա-
րեխօս առ քեզ զ_ ոմնիմ, որք աստ
և ՚ի ամենայնի անէ զմ ըս սրբ եղեն․
Ուղ զի աղօթիւք նոցա և բարեխօս-
ութեան՝ խաղաղութեամբ զկեն-
ցաղականութիւնս իմ․ փրկեսցէ
զիս յերեւելի և յաներեւութ թշ-
նամեաց․ Շնորհեա ինձ աներ բառ-
օրինակի նոցա կեալ․ և զվախ-
ճանն իմ կնքեա ուղղափառ խոս-
տովանութեամբ ՚ի յոյս կենացն յա-
ւիտենից․ Զի և ես արժանի ե-
ղէց մտանել յերկնային խորանն
լուսոյ՝ և ժառանգել զպատրաս-
տեալն ՚ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց
քոց զարքայութիւն․ Եւ ընդ նո-
սին գոհանալով փառաւորեցից

գրել ընդ Հօր եւ ընդ որդւոյ
Հոգւոյդ. Այժմ եւ միշտ եւ
յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն.
Հայր մեր որ յերկինս ես:

Աղօթք Աշխարհի եւ մշտամնացից որբոց հանգ-
ուցելոց. եւ հաւատացելոց քրիստոնէից.

Գլուխ. ԼԵ.

ՔՐԻՍՏՈՍ ԱՍՏ-

ուած բարձր գթութեան հա-
ճառոյ. որբոյն հաւատացելոց. խոս-
տովանիմ զիմաստութիւն քո անբաւ-
բնութիւն' 'ի մէջ հայաստանեայց.
Յաղթող զօրութեամբ պայծա-
ռացեալ 'ի կամարս լուսեղէն' ը-
նդ անմարմնոց բազմութեան. խոս-
տովանիմ զքեզ զԹագաւոր.
Արդ հայցեմ 'ի քէն. բարեխօ-
սութեամբ սրբոց հաւատացելոց՝
եւ համօրէն կուսանաց. ընկալ եւ
զիս փրկիչ՝ յորդեգրութիւն 'ի
դասս լուսաւորութեան կենաց.
Քր

Որ պսակալից զաղօթանուէր զմաղթանս· զի լսեն առ նահատակացն՝ մատուցեալ 'ի յընծայումն· զի հաճութեամբ խոնարհեալ՝ ընկալցիս վասն իմ՝ զթողութիւն շնորհելով բազում յանցանաց իմոց։

Ընդ որ ցնծութիւնդ եւ քոյ ած՝ եւ ուրախ լինին ամ արդարոց· քաղցրացեն փառս իմ աղաչանք սրբոցն՝ շնորհելով զթողութիւն բազում յանցանաց իմոց։

Աղօթքն Աղ Ձայնքս եւ մշտամարդոցն ոՏէր Ո՛ Տէր
հօրաց։

Գլուխ. ԾԵ.

ՕԳՆՈՒթիւնք սրբոյ քոյ քո՛ հաստատեսցին զհիմունս մեր եւ կեցուցոյ· կանգնելով 'ի նմա մշտանե յաղթութեան։

Սր. Հրաշալիս ծննդեան պա-
տերազմաւ ք'ի յերկրի. միջնորդ
բարձեալ երկնային դասուց
ընդ ... երգակիցք. աղաչեմք զքեզ
կեցո զմեզ Տէր՝ և ողորմեա.

Ընդ որս և ես աղաչեմ զքեզ ըն-
կալ և զիս յերկնային խորանն՝ ի
բուռն ... [illegible] ... բարեխօ-
սութեամբ և աղօթիւք սրբոց
ծնողաց [illegible].

Աղօթք Աշխատողաց ի ... [illegible]
... [illegible].

Կիւրակէ. ԻԹ.

ԵՏԱՃԱՐԻՀԱՆ
... [illegible] ... զա-
... [illegible] ... որ
... [illegible] ... բարեխօ-
սութեամբն կեցո զմեզ Տէր՝ և
ողորմեա.

Ու... [illegible] ... հեղին

զպատուական սուրբ արիւնս իւ-
րեանց. և արիւնալի մարտիւն ըն-
դէմ թշնամեացն. և կռուեցան ՚ի
պատերազմի. Նոցա բարեխօսութեամբն
կեցո՛ զկս մեր և ողորմեա.

Պարծեցայք սուրբք քո Տէր ՚ի
հանդիսաւ իւրեանց. Որք ստանձնեա-
նայ անօրինացն համբերեցին. և
անհնարականն պատուհասն արմանինե-
ղին. Նոցա բարեխօսութեամբն
կեցո՛ զկս մեր և ողորմեա.

Նեղմամբ տարեան սրբց վկայիցն.
հաշտեաց ընդ իս քո՛ և փրկեա՛
յամենայն փորձութենէ.

Որք նահատակեցան վասն քո ՚ի
մահ վերահասեալք յաղթեցին
թշնամեացն. Նոցին աղաչանօք հաշ-
տեաց ընդ իս քո՛ և փրկեա՛ յամե-
նայն փորձութենէ.

Որք միացան ՚ի սէր ահաւոր քո
տէրութեանդ. և մատուցին զան-
ձինս

ձինս էի քեն անց՝ պատարագ քեզ և
զենումն. նոցին աղաչանօք՝ հաշ-
տեաց ընդ իս քո՛ և փրկեա յամ՛
փորձութենէ.

Որք զբաժակ մահու ը՛ն քեզ ար-
բին. և մկրտութեամբ իւրեանց արեան ը՛ն
քեզ մկրտեցան. նոքօք աղաչեմ՝
ողորմեա ինձ ա՛ծ.

Որք և զխաչս իւրեանց բարձին
զկնի քո. և անձինս ի սիրով ընդ-
քեզ խաչակցեցան. նոքօք աղա-
չեմ՝ ողորմեա ինձ ա՛ծ.

Որք խնկապէս ջերմութեան տարան
կենաց փայլմանն. և հրեշտակացեալք
ի դասս նոցուն վերնակարգեցան.
նոքօք աղաչեմ՝ ողորմեա ինձ ա՛ծ.

Օ քեզ սիրողաց որոց էր՝ պատ-
ուելոյ զյիշատակս արժանի ա-
րար. և աղօթիւք նոցա՝ ողորմեա
ինձ ա՛ծ.

Որք փորձեցան ի փոխ ձ սրոյ և
հրոյ

հրոյ. և 'ի քո պատուիրանաց եր-
բէք՝ ոչ խոտորեցան. աղօթիւք
նոցա՝ ողորմեա՛ ինձ Տէր.

Եղեն տաճար սրբութեան ան-
մահ Բանին. և զկամս Հօրն որ՝
տառապանօք պատրաստեցին. աղօ-
թիւք նոցա՝ ողորմեա՛ ինձ Տէր:

Զհայրդ և զորդիդ և զհո-
գիդ՝ փառաւորեմ անեղին. ե-
րեքսրբեան սրբութիւն՝ կեցո՛
զիս՝ բարեխօսութեամբ սրբոց քոց:

Աղաչեմ ողորմեա՛ց. տէր բարե-
րար՝ աղաչեմ ողորմեա՛ց. վասն
աղօթից սրբոց Կուսին. և Նա-
հատակաց. և Մարտիրոսաց. և ամ
Սրբոց քոց՝ հնոց՝ և նորոց. յայ-
տից՝ և անյայտից. Աղաչեմ՝ ո-
ղորմեա՛ց.

Պաշտեմ սրբոց քո. որ պատկերս
ղօղօ քո՝ և անձնս զկամս երկի-

ղա

ծառայից քոց, և նայեաց սիրով և քաղցրութեամբ յարարածս քո․ լուր ինձ յերկնից ՚ի սրբութենէ քումմէ։

Բարեխօսութեամբ սրբ Աստուածածնին․ և աղաչանօք սրբոյ Կուսանաց․ և սրբոյ Լուսաւորչին․ և սրբոց Մարտիրոսաց․ և ամ սրբոց քոց․ Հինոց՝ և Նորոց․ յայտնից՝ և անյայտնից․ լուր ինձ տէր և ողորմեա՛․ Ներեա՛ քաւեա՛ և թող զմեղս իմ․ Արժանաւորեա՛ զոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սուրբ Հոգւոյդ․ Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից․ Ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես՚՚։

[illegible]

Գլուխ. Ժա.

ՈՂՋՆՄ[illegible]

ա ուշամամբ սրտիւ և աղաղակեմ առ քեզ Տէր Ած յոյս մեղաւորաց և փրկութիւն աշխարհաց. Տր անուանեմ զքեզ . և զովեմ աքեզ անունդ: Մարգարէ: Պատիւ: Բժիշկ: Լոյս: Կեանք: Ս[illegible]: Ամենակալ: Մնձութիւն: Պահապան: Սրբարար: Ողորմութիւն: Գործավար: Խնդրող: Սրբարար: Բարերար: Նա անկանիմ առաջի քոյ և ես ծնրադրեալ մեղաւորս և որդի մա

ռակութիւն լցեալս ամ չարութե և անօրինութիւն հարուած մտօք և մարմնով. և թիւրեալս խորհրդով. բանիւ և գործով, և ծանրացելո-նեալս ախտալից մարմ. զնութեբք.

Հպարտութեամբ, Կախարդանօք, Ապիկարութեամբ, Ծուլութիւ, Ագահութիւ, Արհամարհութեամբ, Անզղջութեամբ, և ամենիւք մասամբք նոցին

Արդ՝ վայ ինձ և եղուկ եմ ես, զի՛րս տառապեցի՝ և կամ զի՛րս խառ-տուեալ եղէց՝ անձինս իմոյ. մեղա-նաց կեր, և զի ոչ զթիւ մի 'ի բարեգործեցելոց անօրէնութեանց իմոց՝ զօրեցելց ընդ դրով սահմանի փա-կեալ. Ա՛ռ որոյ՝ փափագեմ 'ի խոր-հուրդս իմ և 'ի բանս միշտ՝ և ո՛չ գտանեմ, եթէ զի՛րս ողորմեցից 'ի թշուառութեանց իմոց. Ո՛վ մեծաս-թեն զօրէզօրութիւն՝ զոր կո-

րու

րութի. եթէ զկուսութեան սրբու-
թեն զոր աղտեղացուցի. Զմաք-
րութեանս շնորհ՝ զոր ժանտացուցի
եթէ զհայրենեացդ զէն՝ զոր
վատնեալ սպառեցի. Զբարձ-
րութեանս փառք՝ զոր անպիտա-
նացուցի. եթէ զմարդասիրութե̄
քդ պարգեւ՝ զոր արհամարհեցի.
Զոր ոչ գիտեմ, զինչ հատու-
ցեցից զուգական իմ. Քանզի
նմանեցայ ես գերեզմանաց բա-
լոց. արտաքոյ գեղեցիկ. և 'ի ներ-
քուստ լի ժահահոտութեամբ մե-
ղաց. Յաչս. 'ի լեզուս. Յա-
կանջս. 'ի հոտոտելիս. և 'ի շօ-
շափելիս. Իբր սովորութեամբ՝
միշտ 'ի սոսին բերիմ ծառայաբար
և ոչ կարեմ երբէք ազատանալ
'ի սոցանէ. Աւ զօրէն խոզի՝
միշտ լուացեալ ընդ տիղմն թա-
ւալիմ, և երբեմն զձեռս 'ի տղմ

կայս

կայսանին ։ Եւ ՚ի մի բաց սպասելի
ցայգ ելին ահաւորին ամենակալին ։
Որ զայլոց զաւակս մեռուցա Հոգով
քանդել ։ և եռ մաքրիմաստ եղեալ
և անսասան անխախտ մինչև բանական
լինիլ զգայութեան և թողութեան ՚ի յետ
բանեալ զարդարել ։ Եւ յայտ-
նել սրբութեան և ողորմ գործն՝
յօրինեցաւ կամն եւ, ամ ամենայնիւք
ծխերեսար և յամենայնաշար ամենայն
կէն մխիթարեցելոյ, և ամ գաւառք
Հիմնեալ։ Ս ... յանկի մինչև
ցպղծեն չարչարեն անպղծութեան ոչ
ձեռն և ոչ պատուակ. այլ խաւա-
րան ծածկեալ, մեղօք մեռեալ
քաղցու մաշեալ, ծարաւով տանջ-
եալ, աղքատութեամբ տառապ-
եալ, մեղացն օրինօք գերեալ,
՚ի տառապանս չարին փորձեալ,
մերկութեամբ խայտառակեալ,
՚ի լերինս մոլորեալ, ՚ի յայրս կե-

րուն

բուռն առ, 'ի վեհս կործանեալ, և
լինիմ զքաղցեալս տրտմալոյն` փախստեալ:
Սերբեմն խնդրեմ զողորմածդ` և
տղայեմ զգթածդ. հայցեմ զքո
մարդասիրդ` և աղերսեմ զան-
ոխակալդ. վասն զի գիտեմ` որ կա-
րօղ ես. համարեմ` զի ոչ ակա-
ռանին ընդ իմ բանս. յուսամ,
զի բարձեալն ես ամեն: Այլ այս
յես զգթածութեամբ. անհաս բարձրեալդ
և թագաւորեալդ: Տէր լինի ձեռն
բժշկի բարի. և յարն զիս 'ի մե-
ղաց մահճուց` և 'ի տապոց ջեր-
մութեան ցուցից բանսարկուին, ա-
պաքինեալ զիս 'ի սատանի տանջա-
նաց ցաւոց: Լուսաւորեա զաչս
իմ որպէս զ'ի ծնէ կուրին` և ար-
տա ձանձրացուցանել երկրաւոր զի
մի ննջեցից 'ի մահ: Արձակեա
զիս 'ի տառապանաց մեղաց: Զի ես
բառնալ զանձն իմ կործանեալ:

Ձայն

Ծածկեա՛ զմերկութիւնս իմ ամօթալի։ Սրբեա՛ զմահահոտեալս ախտիւք։ Տո՛ւր ինձ զերբեդարձ՝ ի գերութենէ մտացս։ Խնդրեա՛ զկորուսեալս։ Դարձո՛ զմոլորեալս։ Գտե՛ա զվրիպաւորեալս։ Կենդանացո՛ զմեռեալս, որպէս զԼազարոսն չորեքօրեայ։ Լցո՛ զիս՝ երկնաւորացդ մանանայիւն։ Տո՛ւր ինձ ծարաւելոյս՝ զջուրն կենդանի։ Մեծացո՛ զաղքատութիւնս իմ՝ անուանց մեծութեամբն։ Եւ բա՛ց ինձ զդուռն զփակեալ դրունս երկնից. զի բացցի ինձ ողորմութեամբ քում. և արժանի արա՛ զիս լսել զձայնն յարկոյ քոյ՝ ընդ սուրբս քո։ Միջնորդութե ծնողի փրկչին՝ և մարգարէից անպարտելի դորա՝ Սրբուհւոյն Մարիամու Ածածնի՝ և միշտ կուսի։ Եւ պաղատանօք երկնայնոց զօրացն

րոյն քո՝ լուսազինեալց. եւ Նա-
խավկայօղ Մարտիրոսին խնդրել։
եւ Նուիրելոյն՝ որբազգեստ անելոյ. եւ
Կարապետին մեծին Յովհաննու։
եւ Նախավկային մեզ ի սրբոյն Ստե-
փաննոսի։ եւ Յամենապանծ
Նուէրոցն՝ սրբոյն Գրիգորի մեր
Լուսաւորչի. եւ Հայրապետացն
դասուց. եւ Վարդապետացն ըղը-
դէյ. եւ Մարտիրոսացն՝ պսակելոց
որեւամեք. եւ Ամենապարկեշտ
Կուսիցն մաքրագործելոց ի քեզ
հարսնացելոց. եւ Մշտանաւորացն
Միանձանց ընդդէմ խնամարկութն
դիմաց։ Եւ ամ ընտրելոց քոց
սրբոց՝ եւ պսակելոցն ընդ քեզ
խառնակեր վարուքն յուսացին մեծի։
Եւ քեզ ընդ Հօր՝ եւ ի Հոգ-
ւոյ եւ միայնոյ սրբոյ Երրորդութ.
եւ հաւատարմապահէ Տէրութ.
Փառք եւ Գոհութիւն Օրհնութիւն
եւ

և Որդւոյ քաւութիւն · և Հոգւոյն վայելչութիւն Մեծութեան՝ յաւիտեանս Ամէն:

Նորին Տեառն Գրիգորի Նարեկացւոյ՝ Ա[illegible] և [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

Գլուխ · Իա

ԱՐԵՒՆԱԿԱՆ ԱԾ. Անհաս՝ և անքննելի Անճառ՝ և անըմբռնելի: Անեղ՝ և անժամանակ: Ինքնագոյ՝ և պարզ: Բարի՝ և աղբիւր բարութեան Կեանք՝ և կենդանարարիչ Անհաս՝ և անմահացուցիչ Ամենակարօղ ամէն · և Իմաստութիւն Հօր · Ամենահայեաց ամէն · և Արարչութեան բարի · Ամենակալ անեղ · և Ամենատես [illegible] · և Ողորմածութեան աղբիւր, և մարդասիրութիւն: Որ ոչ էր

երբեք ծածկել յանձնաւորեցեալ
տեսութեն, քանզի՝ մեծա փառաւ
գաւառաց , եւ տառապելոց ։ Ա-
րեամբ աղաչեմ՝ զքեզ՝ հայրապետ
զանձնանուէրս այլ քո, անձնադրութ-
զօրութեամբ ։ եւ մերձեմ զքեզ ՚ի
բանութեան, բանասիրական Սուր-
բեան զանգուրս՝ ՚ի մանեւայ խաղա-
ծանելեաց ։ Մանկան գմակէս զեւ
բնիկանալեն ։ Իսկ եւ կոչեցն զա-
կեր՝ հայր ծաղկեն Յովսեփեայ կեա-
րեա գտանելեա՝ որոյանն այծելին
Ամենայնեւալ պատուականեա՝ շահ-
թույեր կենեն ։ Մեւ ուեալ բնե-
ւեա ՚ի տարտարոսն ներքին։
Գործակցոքն խոր անկեալ ծնա
նու՝ եւ ՚ի հուր դեհենին։
Եւ տարրութեք քո՝ դիլեցեալ
ծառայս աղօթս ։ Ողորմեցեալ
եւ փրկեալ դեն բնն ժառանգս ։
Ողորմեա եւ գթութեամբ մե-
ռելոց

ու եւ այս կենդանեաց ։ Օտարանամ ես
պաշտեմ եւ կեցն ։ Սէր յորմէ
զիս 'ի յանկանելէ ։ եւ Սաստեմ 'ի
գայթագղութենէ ։ Սփոփեմ 'ի
հատուածանէ ։ եւ Մխիթարեմ 'ի
լուսոյ· Նաեւ տղայական ամենայն ըղ-
ձալիս ինձ 'ի յէ ըմբռնեն ցեխոյ։
Օ մինն 'ի զանազան կերպարանաց։
Օ զարդարան 'ի պէտս երբե-
մանց ։ Օ զարդարման յայլայլ-
շարժմանց։
Օ մարմնոյ 'ի մեղաց, եւ 'ի չարա-
նաց· 'ի ամենայն, եւ 'ի արարեալ
սպասեաց։ Ուր եւ զամենայն ամե-
րանկաց կարգեմ խոստովանեալս
հաւատա Տէր խոստովանէ ար ըն-
Ծածկեալն եւ անմեկնելի ոչ քոյ·
եւ ողորմեա անմեղութեան ոչ եմ իմ
չէ· պատուական պաշտեմ զեւ
ոչ քո՝ յամենայն երեւելեաց եւ
յանհրաժեշտ լեալ ճառեայ· այժմ,
եւ

եւ առ յայգս անուանն 'ի փառս քո, եւ 'ի գովեստ անուանդ քում մեծի. Եւ քեզ փառք յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Կարգն որ Պաշտաման Հաւատոյ Հարցմանցն եւ Աշխատաւորաց, 'ի վերայ սրբոյ Լուսաւորչին.

Գլուխ. Խռ.

ԵՐԱՆԵՑԻ ԻՄՈՑ ունենի դէր տէր իմ. եւ լուր աղաչանաց իմոց. ած իմ.

Զծանրացեալս բեռամբք մեղաց՝ թեթեւացո տէր իմ. զանկեալս առաւ՝ կանգնեա՛ կենդանագոյն. ած իմ.

Զառաւօտեան ցուցեալս յանձայ նոսա՝ Շնորհեա տէր իմ. զմթացեալս խաւարեալս անձնաւ՝ նորոգեա՛ աստուածային գթութեամբ. ած իմ.

Զընկղմեալս 'ի ծածուկ որոգ-

մեն

զէն՝ փրկեա՛ և ազատեա՛ տէր իմ։
զմանկրեալս 'ի ժամանակ կերչէն՝
կորզեա՛ և կենդանացուցեա՛. ած իմ։
Յասման զգեցեալ խորհուրդս
հոգւոյս 'ի դիւթողէն տէր իմ։
զմեքենայս կամաց զերծո՛ 'ի
խաբողախողէն. ած իմ։
Զյօժարութիւն քաղցրութեան՝ 'ի
քեզ միացո՛ տէր իմ։ զանձնական
մասն ոգւոյս խնճեմացո՛. ած իմ։
Զտրամանականն՝ արխոյս տէր իմ։
զցանկական՝ ողջախոհացո՛. ած իմ։
Արդարութիւն զերփ մասամբ՝
անձկացո՛ տէր իմ։ զկամակորեալ
միտս՝ բարեկարգեա՛. ած իմ։
Զներբողականութեան բնա՛ 'ի բա-
նի, հոգւոյս քո խոստմամբ տէր
իմ՝ զառաքինութիւն յօգուտ բարեաց
շնորհօք քո նորոգեա՛. ած իմ։
Զգայական կորուսեալ մաս-
ցըս՝ առ քեզ հաւաքեա՛ տէր իմ։

զան

զգայութեանց պատուհանացն՝ արգելմամբ քո լոյս · ած̅ ես ։

Տեսանելեացդ՝ ցոյց լինել զողորմութիւն քո տր̅ ես ։ լսելեացդ՝ լսել այս զձայն քո · ած̅ ես ։

Ճաշակելեացն՝ քաղցրանալին բանիւ քո տր̅ ես ։ հոտոտելեացդ՝ բուրեալն հոտ կենաց քոց · ած̅ ես ։

Շօշափելեացդ՝ ընդ թօթափել չարեացն հրամանիւ քո տր̅ ես ։ ունայնականն՝ առ քեզ հայեսցի, և խոկականն միշտ՝ զանհասդ իմացի · աստուածդ ես ։

Ցերեկական խելացս զանձկութեան, միշտ աղդմանց քոյ լինել տր̅ ես, և տատանեալ քնարս բան զանթեւ լեալ հոգւով միշտ զքեզ օրհնեսցէ · ած̅ ես ։

Մի մատներ 'ի զատուցանեն ընդծնեալս քո · տր̅ ես և մի հատուցաներ ըստ գործոց իմոց · ած̅ ես ։

Մի

Ո՛վ սրամտութիւն և պայծառութեան օգ-տուտիր զիս տր իմ : և մի բար-կութեամբ ամբ անհաւանելեացս զիս դատիցես . ած իմ :

Ո՛վ մանկունս զմեղս դատեալս ՚ի մօր մարմնոյ յանխնոյց կարծակա-ցն . տր իմ : և մի յուղարկեր զորդելոյս անողորմ՝ տանջանաց . ած իմ :

Ո՛վ տար զանխարդրեալս ՚ի տագ-նապ տարտարոսին . տր իմ : և մի տխրութեան ՚ի վերայ իմ՝ վշտաւ-րս, վերջ անուտար . ած իմ :

Ո՛վ բարձրացեալ ՚ի վերայ իմ բոլոր հրաբորբոք . տր իմ : և մի ածել ՚ի վերայ բազմամեղիս ըղ-հոյն մթազին . ած իմ :

Ո՛վ ծածկեալ զծառայական ծա-ռայս ծածկն հրեղէն . տր իմ : և մի փակեալ ՚ի մէջ [illegible] փակ հրախառն յորձանաց . ած իմ :

Ո՛վ

Որ առաքեր զիս ՚ի խաւարային այ-
տարերս. տր իմ: և մի անիծանեսցես ՚ի
զարեն ապականութե. ած իմ:

Որ որոշեցեր զիս յերանելե-
րանելեացն. տր իմ. և մի զրկես-
ցես զանցանօքս ՚ի հաղորդութե
ընկերաց. ած իմ:

Որ պահեցեր ձայնն ձայնեցելոյ ա-
և եթէ ծնոյ չար և փուշ. տր իմ. և մի
անարժան առնես զառաքինութեամբք յա-
ւիտենից օրհնութեանցն. ած իմ:

Որ առներ ինձ անկեալ բռնադատեալ-
յառագաստին. տր իմ. և զատեա
զառաքինութեամբս՝ ՚ի դասս իմաս-
տուն կուսանացն. ած իմ:

Փառք՝ և երկրպագութիւն անճա-
ռելի մարդասիրութեանդ. տր իմ. որ
տեր և գոհանալ միշտ մեծասքանչե-
մեծի գթութեանդ. ած իմ:

Որ ես օրհնեալ՝ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն.

Յովհաննու Դամասկացւոյ, [illegible] [illegible] և [illegible], ՚ի [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:

Գլուխ · [illegible]

ՈՐԴԻ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Որդի Աստուծոյ · Տր իմ և Ած իմ յս քս· որ զենար ՚ի վերայ խաչին. և բարձեր զմեղս աշխարհի:

Մեղուցեալ ծառայս, և ծանրաբեռնեալ յանցանօք մեղաց. անկեալ աղաչեմ զքեզ · Տր իմ և Ած իմ:

Ողորմեա՛ ինձ որ ողորմեցար համօրէն աշխարհի. վասն զի դու ես յոյս մեր և փրկութիւն. լոյս՝ և կեանք. ճանապարհ՝ և ճշմարտութիւն:

Արդ զմահացեալս մեղօք՝ և զանօրինեալս յանցանօք. մի անտես առներ Տր իմ · այլ ողորմեա՛ ինձ վասն ամենայն անօրինական կրիցն քոյ. որոց տարար՝ համբերութբ բազմաւ:

Յիշեա՛ ամենակեցոյց Տր՝ զենումն

քո 'ի Հայրական Տայոց, և զմայրմ
նմանալ՝ 'ի սէր կուսէն մայրկամայ։
Յիշեա՛ անձնորհնեալ որ՝ ըզ
շնորհն քո՝ ող զմարդ՝ 'ի մէջ մե-
ղաւորաց մարդկանց։
Յիշեա՛ անձնաւոր որ՝ զմեղաւոր-
քո 'ի յորդանան 'ի յովհաննէ։
Յիշեա՛ անձնադրէս որ՝ զգոր-
ծանս՝ 'ի գործոյն. և զխորհրդոց
'ի խաչին ցուցց։
Յիշեա՛ յառաջնաւս որ՝ զմա-
նիլք 'ի յաղթել, և զքաւահերք
'ի քահանայից։
Յիշեա՛ անձնուոր որ՝ զմարմնաւ
'ի պարտուցն, և զձեռնանուկն 'ի
խաւ մանէն։
Յիշեա՛ անձնակարօղ որ՝ զկար-
ուաձի կայեալոյն, և զհարցում
'ի յանանցէ։
Յիշեա՛ անխաղ որ՝ զապաւէն
'ի ծնչէն, և զկամքն 'ի կամրղ ցն։

Յիշեա՛ տկար տկարացս՝ զհարա-
ւօք կանգնեցի՝ ի յաւանդին ակա-
նակ. և զպատիժն 'ի նմանէ։
Յիշեա՛ և ընկղմեալքս որ՝ զթուքն
'ի յերեսացս, և զծեծն եդե-
դակէ։
Յիշեա՛ անձանց իմ լոյն՝ զքակի-
ելքն կապելոյ, և զպսակն փշեղէն։
Յիշեա՛ անկիրտաչափ որ՝ զծանն
գայն, յորժամ բարձեր զխաչա-
փայտն կենսաբեր յուսոյդ։
Յիշեա՛ բազմերեդ՝ զբևեռահարութ-
իւնս, 'ի մէջ կենդանարարաց փայ-
տին, և զպատառնդելն բևեռօք։
Յիշեա՛ մի մասնաւոր՝ զպատուա-
ժեղ ծարաւոյն, և զճաշակումն
լեղւոյն, և քացախին։
Յիշեա՛ մի մասնաւոր՝ զձայն էլի
էլին, և զխոյսումն 'ի զենուորէն։
Յիշեա՛ մի մասնաւոր՝ զհոսումն
վարդագոյն որ արեանդ, և զնս-
նար

նորհէին՝ ածայեալ գլխոյ։
Յիշեա՛ կենդանւոյ յաւիտենից․ զԹագաւորն երեքօրեայ, և զյարութիւն ածայեալ, և զհամբարձումն հրաշափառ․
Յիշեա՛ միշտանդ յաւիտենից․ զյաւիտենից հարուստ այս․ քանզի վասն մեղաւորիս յանձն առեր զայս ամենայն, ամենազօրութ Տէր։
Արդ՝ զայսօրէկ ունիմ առ քեզ միջնորդ և բարեխօս․ բարգաւաղայմ։
Արդ մի ողորմեա ինձ և թող զմեղ զյանցանս իմ․ և սրբեա զիս ՚ի մեղաց․ և պահեա յամի վշտաց զգեհենոյն․ և տուր ինձ տեղի յարքայութեան քում․ զի դու ես մարդասէր Տէր․ և քեզ փառք հօր և հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ․ այժմ և միշտ և՛՛․

Ն—

[illegible] Աղօթք Առաւօտու,
[illegible]
[illegible]
Գլուխ . Խէ.

ՏԷՐ ԱՍՏՈՒԱԾ

իմ, յոր քո բան շօշի և կերպարան · կենդանի և կենդանարար · լոյս և փրկչութիւն ամենեցուն, որք կարդան առ քեզ ·

Որ շնորհես առաւել քան զարժանն · և տաս խնդրողացն զպիտոյս կարեաց ·

Զի ոչ միայն արարեր և ստացար՝ վերստին յանցանելէն մեր չարչարանօք խաչի քո ·

Այլ՝ միշտ զքեզ նոր փրկանս կենաց մարդկան ·

Վասն որոյ՝ մեծ եղև մինչև յերկինս ողորմութիւն քո, և յամենայն երկրի ցուցան փառք քո ·

Եւ այնքան զերազանցեաց պարգևաց քոց նշանակ · Զի

Զի ոչ միայն մարդկայինս հնա-
նան ազգք:

Այլ՝ երկնային զօրքն, և առա-
ւել մերձակայքն:

Ընդ որս աստուածեալ փառաւո-
րեն անլռելի ձայնիւ ասելով. սուրբ՝
սուրբ՝ սուրբ՝ տէր զօրութեանց:

Զորս՝ և ուսեալ եմ. երգեմ
ի ժամ անմահից զհնեան՝ կարգ-
դելով անմարմնոյն երգչակս. զի՛
առ յիս զանձամբ՝ անսասանելի
խորհուրդ:

Այլ՝ ընդ մեր եղեալ զօրինակ
մանհուն ձեռնարկ. մարդկայնոյս ի
մեզ ի զանազան դիւրգս օրհնութե:

Զի եթէ զօրինակն անդիմա-
նան զախտամտութեան՝ միայն զսէրն
կարգան զանձուն ասաց զիւրեան
ծածկեն և զսան:

Եւ՝ զորս աստիճս զօրհնութի, և
կամ զգոհութի. բայց միայն ր ես:

քեզ

քեզ օրհնեցից ՝ սովորականաւք, և հաւատով մերձեցայց ՝ յանուն աննկլիդ անճառութեան

Օրհնեալ զհայր՝ զառաքօղ վերկողեդ ։

Օրհնեալ և զհոգին ով՝ զկատարիչ և սրբիչ զդուռն օրինակի։

Օրհնեալ զանխափանելի զքո շնորհութեանդ ։

Օհնեալ և զմեծ քո քաղցրութեան կամինդ ։

Օրհնեալ որ զկենաց զմարմինդ քո ետուր ինձ ։

Օրհնեալ որ զարեան քո, շնորհեցեր ինձ 'ի քաւութիւն

Օրհնեալ որ հաւր անծութեան քոյ, ոչ կերոն զենուլս հաղեցին ։

Օրհնեալ զոր ոչ տանիմ երկինք տէր այլ սանին նկեթակալ և նոր տապական եկեղեցին ։

Օրհնեալ որ նորոգիս 'ի քաղաքես

և

և բազմիս ՚ի խնդման սրբութեանն:
Մ՚ի օրհնութեան ազգէ է. և անձինս
բարի տուող Հօրդ յոյ քեզ.
Այժմ եկեալ եմ եբրեւ գումա-
րարեալ ծառայ, տուողի քեզ
անձկանս:

Ով է նա որ ոք ամ՚ան Հայրական
յիշեն, և քոյդ քարեաց կիրա-
տեան մանուկ մայն և ՚ի բարի խօսելն:
Ով խնդրէ և ոչ եւ՝ գանկեալս ՚ի
Հարցմանս. և ունայնս ՚ի բարեգոր-
ծութեանց.

Ով է նա այժմ ոչ ազատիս,
յորում քաջեալ եւ գուշակն ան
ձառ ձրից. եւ ոչ տայցես յայժմ
ժամու:

Եթէ թագաւորի ոք սպասաւէ
ուղարկոյ ՚ի մամ՚ ձիոյ, և ունայն
յայնժամ երանէ. երբ կերակրի
ցի. գրկեալ ՚ի Հաւատակոց սար-
գեւէն.

Ով

Ով անմեղեալդ և յայժմ ժամու է, առնուլ ՚ի քէն զխնդիրս իմ և նոյնպէս. ՚ի քաղցրութեան ժամանակի։

Ով եթէ յորժամ ընդհանուր երկինք և երկիր առ հասարակ բարեխօսեն՝ ոչ լսես. այլ յորում ժամու զամենեսեան ժողովեսցես։

Ով եթէ մինչ հեռանան անմարմնոյն զաւք ընդ առաւօտուն պարգևաց քոց և զօրհնութիւն մատուցանեն՝ ոչ առ նա. յորժամ ՚ի կէսն գիշերի՝ զերգս ընծայեցուց։

Ով եթէ յորժամ գոչեն առաջի. ողորմեա քո արարածոց, մանաւանդ ինձ ոչ տայցի. ընդ որոց այնոց առնել։

Յորժամ՝ բառ անսպառ հրամանի քում՝ ոչ քակեմ. յետոյ՝ և ո՞ւ ևս քակեսցէ։

Ով եթէ ՚ի ծագել լուսոյ առաւօտուն՝ ոչ լուսաւորիմ, ՚ի դի-

շերի

շերն որպէս սպասաւորաց։

Եւ յորժամ ձիոյն իմ կէկդ մերձ ես և զդեղդ կենաց ոչ տայցես, այլ մեր զանց թմլեցի։

Եթէ բնութեան ձախողուցին՝ զաղքատաւորն ոչ քարձցես, սա- այլ ամ իրեթաց 'ի փարթամաց։

Եթէ յարութեան պատահեալ մեռանիմ, զնա ո՛ յաւուրց է։

Ո՛չ յայտնապէս խառնախնիմ. զի ես մեռեալ եմ, և քնդ է յա- րուցանեն։

Ողջեմ զքեզ որ՝ ... և այժմ ունայն զարձ ելանէր ցնս, ան- ջափ պարգևացդ լինան։

Յորժամ յորդեալ է իբրև ըդ- գետ 'ի լրութենէ ծովուց մեծից պարգևք. ունի և լինի կաթիլ մի բառնական է։

Եւ քեզ փառք՝ ընդ Հօր քում ամենակալին, և ընդ ամենասուրբ՝

Հո

հոգւոյդ ճշմարտի ։ Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն ։

Աղօթք Աղաչերս և խոստովանութեան . Արարեալ Տեառն Ներսեսի Հայոց Սրբազան Կաթողիկոսի ։

Գլուխ . ԾԷ

ՀԱՒԱՏՈՎ ԽՈՍտովանիմ՝ և երկիրպագանեմ քեզ՝ Հայր և Որդի՝ և Սուրբ Հոգի . անեղ և անմահ բնութիւն . արարիչ հրեշտակաց՝ և մարդկան և ամենայն եղելոց . ողորմեա ինձ բազմամեղիս

Հաւատով խոստովանիմ՝ և երկիրպագանեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս միասնական Սուրբ Երրորդութիւն և մի Աստուածութիւն Արարիչ լուսոյ՝ և հալածիչ խաւարի . հալածեա 'ի հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղաց՝ և

ան

անդիտութեան. և լուսաւորեա
զմիտս իմ ՚ի ժամանակս յաղօթից. ա-
ղօթել քեզ ՚ի Հոգւոյդ՝ և ընդու-
նել ՚ի քէն զխնդրուածս իմ. և
ողորմեա՛ց ինձ բազմամեղիս :

Հայր երկնաւոր ած ճշմարիտ, որ
առաքեցեր զորդին քո սիրելի.
՚ի խնդիր մոլորելոյ ոչխարին :
Մեղայ յերկինս և առաջի քո.
ընկալ զիս իբրև զանառակ որդին.
և զգեցո ինձ զպատմուճանն զա-
ռաջին, զոր մերկացայ մեղօք. և
ողորմեա՛ց ինձ բազմամեղիս :

Որդի այ ած ճշմարիտ՝ որ խո-
նարհեցար ՚ի Հօրական ծոցոյ՝ և
առեր զմարմին ՚ի սրբոյ կուսէն
Մարիամայ, վասն մերոյ փրկութեան,
խաչեցար և թաղեցար՝ և յարեար
՚ի մեռելոց՝ և համբարձար փառօք
առ Հայր. մեղայ յերկինս և առա-
ջի քո՝ յիշեա զիս իբրև զաւազակն

յոր

յաջմէ դասու արքայութեան քում ·
և ողորմեա ինձ բազմամեղիս ․
Թողէ ինձ ձեռնարկեալս՝ որ իցեր
'ի յորդանան՝ և 'ի մկրտութեան ·
և լուսաւորեցեր զիս միրոնութեամբ
նոր աւազանին ։ Մեղայ յերկինս
և առաջի քո · մաքրեա զիս մեղաց
աղտից ամենայն Հրով քում · որ Հե-
ղեր լեզուօք առաքելոցն · և ո-
ղորմեա ինձ բազմամեղիս ։
Սնող բնութեան , մեղայ քեզ
մտօք խոկմամբ՝ Հոգւով և մարմնով
իմով · մի յիշեր զմեղս իմ զա-
ռաջինս · զի տնանկ եմ քում սէր ·
և ողորմեա ինձ բազմամեղիս ։
Տեսող ամենից մեղայ քեզ · խորՀր-
դով բանիւ և գործով · Ջնջեա
զձեռագիր յանցանաց իմոց · և
գրեա զանուն իմ 'ի դպրութեան կենաց
և ողորմեա ինձ բազմամեղիս ․
Քննող գաղտնեաց մեղայ քեզ ·
կա.

կամաւ և ախտանաց՝ զխոնարհիս և անզխտութիւն. Թագուհի շնորհաց մեզանորոգիս. զի 'ի ծննդենէդ սուրբ ամենապայծառ սկիզբն յայսօր՝ մեզ ցնծալ եմ առաջի ամօթոյ քոյ. զգայարանօք իմովք. և անձնայն անդամօք մարմնոյս. և աղաչեմ զքեզ բարեխօսել զիս ։

Մեծափառդ դու՝ որ զիր սրբոցհամբ աչաց իմոց զերկիւղ քո. որ՝ ոչ են Հայել ունայն. և ականջաց իմոց՝ ոչ ախորժել լսել զբանս չարութեան. և բերանոյ իմոյ՝ ոչ խօսել զսնոտիս. և սրտի իմոյ ոչ խորհել զչարութիւն. և ձեռաց իմոց՝ ոչ գործել զանիրաւութիւն. և ոտից իմոց՝ ոչ գնալ 'ի ճանապարհս անօրէնութեան. այլ ուղղեա զշարժումն սոցա ըստ կամս միշտ ըստ պատուիրանաց քոց ամե և աղաչեմ զքեզ բարեխօսեա զիս։

ուր

Հուր կենդանի քո՝ դհաւը սիրոյ զոր արկեր յերկիր՝ բորբոքեա յանձն իմ. զի այրեսցէ զաղտ հոգւոյ իմոյ. և սրբեսցէ զխիղճ մըտաց իմոց՝ և մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ. և վառեսցէ զլոյս գիտութեան քո ՚ի սրտի իմում. և ողորմեա ինձ բազմամեղիս.

Իմաստութիւն Հօր յս, տուր ինձ զիմաստութիւն՝ զբարիս խորհել՝ և խօսել՝ և գործել առաջի քո յամ ժամ. ՚ի չար խորհրդոց՝ ՚ի բանից, և ՚ի գործոց՝ փրկեա զիս. և ողորմեա ինձ բազմամեղիս.

Կամեցօղ բարեաց տր կամաց. մի թողուր զիս ՚ի կամս անձին իմոյ գնալ. այլ առաջնորդեա ինձ միշտ ըստ կամաց քոց բարեաց. և ողորմեա ինձ բազմամեղիս:

Արքայ երկնաւոր՝ տուր ինձ զար

թագաւորութիւն քո. զոր խոստացար սիրելեաց քոց՝ և զօրացո զսիրտ իմ՝ ատել զմեղս. և սիրել զքեզ միայն. և առնել զկամս քո. և ողորմեա ինձ բազմամեղիս:

Խնամօղ արարածոց՝ պահեա նշանաւ խաչի քո. զհոգի՝ և զմարմին իմ. 'ի պատրանաց մեղաց. 'ի փորձութենէ դիւաց. և 'ի մարդկանց անօրինաց. և յամ՝ վտանգից հոգւոյ և մարմնոյ. և ողորմեա ինձ բազմամեղիս:

Պահապան ամեն. քս՛ աջ քո հովանի լիցի 'ի վերայ իմ. 'ի տուէ և 'ի գիշերի. 'ի նստել 'ի տան. և 'ի գնալ 'ի ճանապարհի. 'ի ննջել՝ և 'ի յառնել՝ զի մի երբէք սասանեցայց. և ողորմեա ինձ բազմամեղիս:

Ած իմ՝ որ բանաս զձեռն քո՝ և լնուս զամ՝ արարածս ողորմութեամբ

քում

ջով. Սէրդ յանձն առեալ զան-
ձին իմ. զոր հոգւոյ և պատարա-
ւեալ զգեստու հոգւոյ և մարմնոյ
իմոյ՝ յաղմկեալս մեղաց յանխանն
և ողորմեայ ինձ բարեխօսութեամբ

Տարածեցեր մարմնոյ՝ զարձա-
նս ի չոր ամլութենէ ինոյ ի
բարի ամլութիւն. և ընծայեա
ի հոգի իմ զառաքինի որ մնհուն
ի զերծեալ զեւ հանգիստ և զարդ առ
բարութենէ. զի զխնդրանս ի մե-
ղաց՝ և զարձեալ ցից զարդարութիւն.
և ողորմեայ ինձ բարեխօսութեամբ

Նազելի անմահութեն՝ աղերսանս
ի սրտէ իմմէ զորպատուն սաստ
կարեւոր ոգւոյ ապաշխարհես. զի քո
ցից զմեղս անձին իմոյ՝ յառաջ
քան զկենդանի իմ յաշխարհէս.
և ողորմեայ ինձ բարեխօսութեամբ

Վարդապետ ողորմածն՝ պարգեւեա
ինձ աղօթս հաւատով և բա

բի գործով. և տուր մարմնոյ և ար-
եան քոյ՝ հաղորդութեամբ գալ առ
քեզ. և ողորմեաց ինձ բազմամ՛.

Բարերար Տէր՝ հրեշտակի բար-
ւոյ յանձն արասցես զիս. քաղց-
րութեամբ աւանդել զհոգի իմ, և
անխռով անցուցանել ընդ չա-
րութիւն պայտոցն որք են ՚ի ներքոյ
երկնից. և ողորմեա.

Լոյս ճշմարիտ Քրիստոս՝ արժանաւոր
արա զհոգի իմ ուրախութեամբ տե-
սանել զլոյս փառաց քոց, ՚ի կոչ-
ման աւուրն. և հանգչել յուսով
բարեաց յօթեւանս արդարոց՝ մին-
չև յօր մեծի գալստեան քոյ. և
ողորմեաց ինձ բազմամեղիս.

Դատաւոր արդար՝ յորժամ գաս
փառօք Հօր՝ դատել զկենդանիս
և զմեռեալս. մի մտաներ ՚ի դա-
տաստան ընդ ծառայի քում. այլ
փրկեա զիս ՚ի յաւիտենական հրոյն

և լուիցէ առ նմա զերանաւէտ կո-
չումն արդարոց՝ յերկնից արքա-
ութեանդ. և ողորմեա՛յ ինձ բազմ՛:
Ամենողորմ Տէր՝ ողորմեա՛յ ամ՛
հաւատացելոց ՚ի քեզ. իմոց և
օտարաց՝ ծանօթից և անծանօ-
թից՝ կենդանեաց՝ և մեռելոց:
Շնորհեա՛ և թշնամեաց իմոց՝ և
ատելեաց զթողութիւն՝ որ առ իս
յանցանաց՝ և դարձո՛ զնս ՚ի չար-
եացն՝ զոր ունին վասն իմ. զի ո-
ղորմութեան քում արժանի լիցին.
և ողորմեա՛յ ինձ բազմամեղիս:
Փառաւորեալ Տէր՝ ընկալ զա-
ղաչանս ծառայիս քո՝ և կատա-
րեա՛ ՚ի բարի զխնդրուածս իմ:
Բարեխօսութբ սրբուհւոյ Աս-
տծնին՝ և Յովհաննու մկրտչին՝ և
սրբոյն Ստեփաննոսի Նախավկայ-
ին՝ և սրբոյն Գրիգորի մերոյ Լու-
սաւորչին՝ և սրբոց Առաքելոց՝ և
Մար

Մարգարէից՝ և Վարդապետաց՝ և Մարտիրոսաց՝ և սրբոց Հայ-րապետաց՝ և Ճգնաւորաց՝ և Կու-սանաց՝ և ամ՟ սրբոց քոց՝ երկնա-ւորաց՝ և երկրաւորաց։ Եւ քեզ փառք և երկրպագութիւն՝ անբա-ժանելոյ սրբոյ Երրորդութեանդ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Աղօթք և օրհնութիւն՝ Աղքատաց և ծերամանկանց. զի հանապազորդեսցեն՝ կենդանեաց՝ և ննջեցելոց։

Գլուխ. Խզ.

ԵՒ ԱՐԴ՝ ՏԷՐ բարերար՝ քաղցր և անո-խակալ՝ բազումողորմ. և մար-դասէր՝ հայեաց հաշտ ակամբ՝ ի պատրաստ բնակութենէ քումմէ՝ ի ժողովուրդս քո։ Եւ թէպէտ բարկացուցաք մեք զքեզ մեր օր-ըստօրէ՝ և անօրինեցաք։ Այլ դու մի՛ ըստ մեղաց մերոց առներ

տէր

տէր իմ. և մի ըստ անօրէնութեն
մերում հատուցաներ՝ Ա՟ծ իմ։
Քանզի մեք կաւ՝ և դու ստեղ-
ծիչ մեր. և գործք ձեռաց քոց
ամենեքեան։

Մեղաք մեք և անօրինեցաք. յան-
ցեաք. և խոտորեցաք զոտս
մեր ՚ի շաւղաց քոց։

Խստացուցաք զսիրտս մեր չեր-
կնչել ՚ի քէն ահաւոր թագաւոր։
Յաղագս որոյ՝ ժամանեցին ՚ի մեզ
հարուածք ազգի ազգի։

Սովք. և սուրք. գերութիւնք.
և նեղութիւնք. հիւանդութիւնք. և
ցաւք տաժանելիք. վիշտս յերկ-
նէ. և վիշտս յերկրէ. մահտարա-
ժամք. և օդք խռովարարք։

Եմք անպէտք. և անձնիւք ան-
ժամանակք. զի կամ փակին բար-
կութիւ՝ և կամ բանին սաստկու-
թեամբ. Ահա եղաք մեք կոխան

այնս

այնոցիկ՝ որ ոչ կարդան զանուն
քո սուրբ ։

Այլ՝ դու Տէր ամենակալ․ և մար-
դասէր․ Թէպէտ և մեք մեղաք․
սակայն ՚ի քէն զ անկաք յարդան-
դէ աւազանին․ և ոչ գոյ մեզ այլ
ածս օտարս ։

Քանզի դու ես Հայր մեր․ և տե-
սուչ՝ և հովիւ․ Մերեմն դարձո զ-
մեզ ած փրկիչ մեր․ և դարձո ՚ի
մէնջ զցասումն պատուհասի քո։
Ո՜չ եթէ ըստ գործոց մերոց հա-
տուցանես մեզ․ մեք զօրհանապազ
զճանապարհս մեր ապականեցաք
չար գործովք մերովք։ Արդ՝ ա-
ղաչեմ զքեզ մարդասէր Տէր․
Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Ա-
ածնին ամենօրհնեցելոյ․ և Յո-
հաննու Կարապետին․ և Ստե-
փաննոսի սրբոյ Նախավկային․ և
սրբոց Առաքելոց քոց և Մար-
գա

զարեկից. և սրբոյն Գրիգորի մեր լուսաւորչին. և ամ̃ սրբոց քոց վկայից.

Հաստատեա՛ զսր̃բ Կաթուղիկէ և Առաքելական եկեղեցի քո՛ զԷջմիածին. և զամ̃ վանորայս և զեկեղեցիս հայաստանեայց. անշարժ՝ և հաստատուն մնալ՚ի ներկայումն՝ և առ յապայ:

Եւ ամենազօր սուրբ և պատուական խաչիւ քո՛ պահեա՛ զՀայ-րապետս մեր ինքնակալն Պօլ-ձաւլթի. զՄարիամ Թէոդորովնայն. ըզ Ալեքսանդրոս. զԵղիսաբեթայ. ըզ Կոստանդիանոս. զԱննայն. և ըզ Նիկողայոսն. համանդերձ ժա-ռանգաւորօք եկեղեցւոյ քում սրբոյ.

Տուր՝ շնորհ պաշտօն Թագաւորս. և զինուորս աշխարհաց զօրացո զօ-րութեամբ քով՝ և կործանեա՛ ընդ-դէմ

դէմ. ոտար Թշնամեաց չարաց. և Զամենեցունց հաւատացելոց ՚ի քեզ պահեա՛ սրբու՝ և արդարութեամբ. և Զողջոյն նիւ-սրին՝ և անձինս յերկինս քո՝ և ՚ի սէր. և Զմեռելոց նոցա շնորհեա՛ զքաւութիւն ոգւոց:

Պահեա՛ տր՝ զամենեսեան՝ դհաւատացեալս՝ ՚ի քեզ. զարս՝ և զկանայս՝ զծերս՝ և զերիտասարդս. և որք ՚ի ծովու են՝ և որք ՚ի ցամաքի:

Շնորհեա՛ տր՝ աշխարհաց խաղաղութիւն. հիւանդաց առողջութիւն. և քրիստոնէից սէր՝ և միաբանութիւն:

Այլև զերբեցեալս նոցին դարձ շնորհեա. և բանտարկելոց հանգուցումն. կապելոց արձակումն. մեղաւորաց զղջումն. մեռելոց լուծումն:

Այլև հերձուածողաց կարկումն

արան

աղանդելոց խափանումն. դիւաց հա-լածումն.

Պահեա՛ Տէր՝ զբանաւոր հօտս քո յերևելեաց և յաներևութից թշնամեաց.

Եւ օրհնեա՛ զամս զայս. և ըզ պտուղ տարւոյ. այգւոյն. պահե-լով անփորձ և անպատահար՝ յա-մենայն ցասմանէ.

Սքանչացո՛ Տէր՝ զշնորհս քո և զողորմութիւն՝ ի մարդ. և յ անա-սուն. ի կենդանիս. և յանկեն-դանս. ի յօդս. ի յամպս. ի ցօղս ի տունկս. և ի բոյսս.

Պահեա՛ զմեզ Տէր՝ ի սիրով. և ի խա-ղաղութեան. և յաջողեա՛ զկեանս մեր՝ ուղղափառ դաւանութեամբ և արդարութեամբ.

Յիշեա՛ Տէր՝ և զննջեցեալսն զայ-նոսիկ. որք ուղիղ հաւատով՝ կա-տարեցին զկեանս իւրեանց.

Յիշեա՛

Յիշեա՛ Տէր զծնօղս իմ. և զեղ-
բարս. զմերձաւո՛րս՝ և զհեռաւո-
րս զբարերարս՝ և զերախտաւորս.
զթշնամիս և զատելիս։
Եւ շնորհեա՛ ինձ հանգիստ յարդա-
րոյն կայանս. Ընդէ՛մ զձեռն ուղղէ
յանցանաց իւրեանց. և թո՛ղ
զմեղս իմ՝ զկամայն և զակամայն.
զգիտութեան՝ և զանգիտութեան։
Եւ զիս ՚ի վերջին աւուրն ՚ի հրա
բ ընդ դատաստանին՝ և դատաստա-
տանի. արժանաւորեա՛ զամենեսեան
լուսեղէն ամօթոց թագաւորել յերկինս
և խառնել ընդ սուրբս քո. և ընդ
սիրելիսն։
Ընդ որում քեզ փառք և գոհութի
և երկրպագութիւն երրորդութեանդ միոյ
և անձուեդ՝ միոյ Հօրդ՝ անեղի. և
Որդւոյդ՝ միածնի. և Հոգւոյդ՝
ճշմարտի. յաւիտեանս յաւիտե-
նից. ամէն։

[illegible]

Ձայն ... ի նորա ... [illegible]

Փոխ. Նէ.

ԵՂԲԱՐՔ ՄԻ բանեցեալք. օրհնեսցուք միաբանութեամբ զարարիչն մեր արարածոց զամենակալն զՏէրն մեր.

Եւ ... Օրհնեալ Ես.

Փառաւորեսցուք և զծնեալն ի հօրէ նախ քան զյաւիտեանս. զհաւասարն որդի զբանն Տէր.

Մանկունք. Օրհնեալ Ես.

Բարեբանեսցուք և զաղխեալն ի հօրէ փառաւորեալ. զճշմարիտ հոգին Տէր.

Մանկունք. Օրհնեալ Ես.

Միոյ տէրութեան և երեք անձանց մեր

ամենայն · զգոհացողական ձայնիւ
տացուք զփառս՝ և զերկրպագու-
թիւն յաւիտեանս յաւիտենից ։

Աղաչեմք · Տէր։

Ողորմով սրտիւ աղաչեսցուք զԱծ
զի որ ծագեաց զլոյս առաւօտու
յարութեան իւր, ծագեսցէ և այժմ
զլոյս իմանալի շնորհաց յանձինս մեր։

Աղաչեմք · Տէր։

Սրբով մաքրեսցէ զհոգի և
զմարմինս մեր ։

Աղաչեմք · Տէր։

Լուսաւորեսցէ զաչս մտաց մե-
րոց առ ՚ի իմանալ մեզ · զզօրու-
թիւնս ամենայն պատուիրանաց ։

Աղաչեմք · Տէր։

Ուսումնականաւն և հմտականաւ ։

Աղաչեմք · Տէր։

Գործնականաւն և զգաստականաւ ։

Աղաչեմք · Տէր։

Եւ տեսականաւն և լուսաւորականաւ ։

Աղաչեմք · Տէր։

Փառաւորեսցուք զանուանեալն ամե-

նանց կերպարանէն. հօր և որդւոյ
և հոգւոյն սրբոյ յաւիտեանս:

Ամենեքեան. Ամէն.

Ի՛ [illegible] ՚ի յայնի.

~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~

Որ. [illegible] ՚ի Ճաշուն.

Գլուխ. Խը:

ԲԱՐԵԽՕՍՈՒ թիւն սրբուհւոյ ածածնին
և սրբոյ լուսաւորչին մերոյ և ամ
սրբոց՝ տացէ տր ած աշխարհաց խա
ղաղութիւն:

Ամենեքեան. Ամէն.

Յածախեալ և անպարտելի մեծի
աթոռոյս՝ անշարժութի, և անսասա
նութիւն:

Ամենեքեան. Ամէն.

Սէ եկեղեցեայս ուղղափառաց
հաստատութիւն:

Ամենեքեան. Ամէն.

Մեծի Հայրապետին մերոյ

այս
~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~

(ասա անունն) Սրբազան Կաթուղի- կոսին յամենայն ժամանակս ա- պահով անդորրութիւն։

Աղաչեմք. Տէր.

Եւ մեզ համագումար ժողովե- լոցս ըստ իւրաքանչիւր կարգի եւ աստիճանի. սէր եւ միաբանութիւն։

Աղաչեմք. Տէր.

Անձանցն աշխատեան ի վաստակս նուիրականաց մերոց. որք ի ուսումնա- տեղերաց՝ զօրութիւն եւ կարողութիւն։

Աղաչեմք. Տէր.

Յամ՟ չարեաց եւ ՚ի փորձանաց փրկութիւն եւ ազատութիւն.

Աղաչեմք. Տէր.

Զողորմութիւն եւ գթութիւն տուո- ղացն՝ եւ այլոց պարգեւատուաց որք աթոռոյս զմեծ վարձատրութիւն.

Աղաչեմք. Տէր.

Ճշմարիտ եւ ուղղափառ հաւա- տոյս մերոյ կրկին հաստատութիւն.

Աղաչեմք. Տէր.

Հերձուածողաց եւ հերետիկոսաց՝

սուրբ

արդարադատութենէ:

Ա՛ղաչեմք: Տ՛էր:

Բ՛ահանայից՝ պարկեշտութենէ:

Ա՛ղաչեմք: Տ՛էր:

Կրօնաւորաց՝ ժուժկալութենէ:

Ա՛ղաչեմք: Տ՛էր:

Քրիստոնէից՝ ա՛ծպաշտութենէ:

Ա՛ղաչեմք: Տ՛էր:

Ծերոց՝ խոհեմութենէ:

Ա՛ղաչեմք: Տ՛էր:

Տղայոց՝ պահպանութենէ:

Ա՛ղաչեմք: Տ՛էր:

Թագաւորաց՝ հաշտութենէ:

Ա՛ղաչեմք: Տ՛էր:

Հիւանդաց՝ առողջութենէ:

Ա՛ղաչեմք: Տ՛էր:

Ախտաժէտաց՝ բժշկութենէ:

Ա՛ղաչեմք: Տ՛էր:

Գերելոց՝ ազատութենէ:

Ա՛ղաչեմք: Տ՛էր:

Նեղելոց՝ անդորրութենէ:

Ա՛ղաչեմք: Տ՛էր:

Տրտմելոց՝ մխիթարութենէ:

Ա՛ղաչեմք: Տ՛էր:

Ա՛

Սիրելեաց՝ միաբանութիւն:

Ա՛ղաչեմք: Յ.Քն:

Թշնամեաց՝ հաշտութիւն:

Ա՛ղաչեմք: Յ.Քն:

Օդոց՝ քաղցրութիւն:

Ա՛ղաչեմք: Յ.Քն:

Անձրևաց՝ առատութիւն:

Ա՛ղաչեմք: Յ.Քն:

Այգեաց և անդաստանաց պտղոյ
զարգացութիւն:

Ա՛ղաչեմք: Յ.Քն:

Աղքատաց ընչաւէտութիւն:

Ա՛ղաչեմք: Յ.Քն:

Ա՛մ բարեաց լրումն և աճումն:

Ա՛ղաչեմք: Յ.Քն:

Ննջեցելոց մերոց որ առ Քս
հանգիստ և ողորմութիւն.

Ա՛ղաչեմք: Յ.Քն:

Եւ այլ Յիսուսեանն ՚ի չորս. ՚ի Գոյժս ՚ի Խո-
րհրդականն:

[illegible]

Գուշ. ԽԹ.

ՄԵՆԱԿԱՆ

անել ըմբռն թեւոյ.
ինչ՛նեղ անմխիթ՝ դայացու թեւն.
ուժն զարդարեալ՝ անձկաւ ան հուն.
հրեղէն ած՝ և մեծ ա_ նուն.
ոտքաւորածոյ՝ իր բոյս ըից.
մահկանացուայ՝ և անձս հից.
և կայք մանկունք՝ ելեւլեց այ.
առայսք միջն ը գեսաս նոյ:
Զօրդ հաւթն՝ նէր երբորդում.
անձինս ևբեռ՝ դող ՚ի մի ում.
հայր անակղբն՝ և անպատ ճառ.
անմ ամենակ՝ ծրնուն ան ճառ.
անհաս բղխումն՝ բառաւգա պէս.
և հաւասարն՝ ճշմարտա պէս.
և կայք մանկունք՝ ի կեղեց այ.
առացուք միշտ ընդ գիսաս նոյ:

Լոյս 'ի լուսոյ՝ բանն 'ի հօ րէ·
առեալ զմարմին՝ 'ի կոյս մօ րէ·
ծնանի հրաշիւք՝ մանուկ տը ղայ·
առ 'ի բառնալ՝ զմեղս ադա մայ·
շրջեալ յերկիր՝ խոնարհու թէ·
այլ սքանչելեօք՝ իշխանու թէ·
Եկայք մանկունք՝ եկեղեց ւոյ·
տացուք միշտ ըզփառս նոյ։
'Ի չարչարանս գայ մարդկա բար·
մեռեալ բնութեամբ՝ ճշմարտա բար·
պընդեալ 'ի փայտըն մահա բար·
որ մեզ եղև՝ կենդանա րար·
իջեալ 'ի դուռն՝ գերեզմա նին·
յարեաւ փառօքն՝ ածայ ին·
Եկայք մանկունք՝ եկեղեց ւոյ·
տացուք միշտ ըզփառս նոյ։
Իւղաբերիցն՝ եկեալ առ ոին·
զհրեշտակն երկնից՝ որք ասէ ին·
խաչեցեալն յարեաւ՝ ահա տե սէք·
մի զարհուրիք՝ այլ խընդա ցէք·
աշակերտացըն պատմե ցէք·

և աշխարհին՝ քարոզե ցէք․
և կայք մանկունք՝ եկեղեց ւոյ․
տացուք միշտ ըզփառս ոյ։
Ա․յսօր ընկեցէն՝ արագա ծայ․
և ընձառիւծոյ՝ և եղջերո նոյ․
և փրկութեն՝ մերոյ սեղ քան․
այն կոչին՝ զմեզ նորոգ ման․
որ փեսայլին՝ օր յարու թեան․
հալսին լուսոյ՝ ուրախու թեան․
և կայք մանկունք՝ եկեղեց ւոյ․
տացուք միշտ ըզփառս ոյ։
Ա․րդ յարուցեալն՝ ի մեռե լոյ․
զաթոռն ընկալ՝ հանուրց հայրոյ․
ալ ըստ ալահեաց՝ իշխանու թէ․
և որ յաւուր՝ կարդադքու թէ․
և եղծանիլ՝ հայրապե տին․
անապէկած՝ ըզկեանս քա րին․
և կայք մանկունք՝ եկեղեց ւոյ․
տացուք միշտ ըզփառս ոյ։
Ա․ծ հոգին՝ յորդահո սան․
հեղցէ զշնորհն՝ յայս վարժարան․

տա

տալով մանկանցն՝ իմաստութի.
և անմտացն՝ ըզգօնութիւն.
փառք և պատիւ՝ երրորդութեան.
այժմ և անվերջ՝ միշտ յաւիտեան.
Եկայք մանկունք՝ եկեղեցւոյ.
տայցուք միշտ ըզփառս նոյ:

Որ ասացին զմաղթանս, ասասցէ և զայս՝ Ընթ՝
'ի Ճաշոցէ.

Զօրամանողի սրբին տն. Պապա
լու՝ 'ի բզանդիկ Հայրապետին Տր
տրդատայի. և օրհնութեան նորին
'ի վերայ մեր եղիցի.

Մանկանց: Ածն:

(Յաղթանակեալ ատեանը [illegible] [illegible] թա-
մաւն. [illegible]՝ [illegible] [illegible]՝ 'ի
[illegible]. և ասասցէ [illegible] 'ի մանկանցն
զայս Ընթ՝, 'ի Ճաշոցէ.

Գլուխ. Ճ.

ՈՀՐՑՈՂՐ
կան ձայնիւ մանկանց ը
տացուք ոյ միրում, զփառս և
զգոհութիւնս. Մա

Մանկունք. Օրհնեալ Ես.

Որ արժանի արար զմեզ 'ի տօն ընծայմանս յայսմիկ օրհնել և փառաւորել. զահաւոր և զսոսկալի զանուն քո Տր.

Մանկունք. Օրհնեալ Ես.

Ե՛ առաջնորդեաց մեզ խաղաղութիւն և անդորրութիւն հասանել 'ի ժամ երեկոյիս.

Մանկունք. Օրհնեալ Ես.

Զսաղարթախիտ՝ և զկանաչացեալ որ զահս մեր անփորձ և անսասան պահեսցէ.

Մանկունք. Ալէլ.

Գերընտիր և Սրբազան Վեհապետին մերում տն (այս անուն) զկեանս երկարս խաղաղութի՛ պարգևեսցէ.

Մանկունք. Ալէլ.

Զանծաղուամբ որ ժողովս, և զմիաբանութիւն մեր օրհնեսցէ.

Մանկունք. Ալէլ.

Ե՛ յոմ երևելեաց և յաներև-

ութեից թշնամեաց՝ զերծուցեալ ապրեցուսցէ:

Մանկունք: Ամէն:

Խաղաղութիւն խնդրեսցուք ՚ի Նմանէ՝ զի զմնացեալ ժամանակս կենաց պանդխտութեան մերոյ՝ խաղաղութեամբ պահեսցէ:

Մանկունք: Ամէն:

Ի չարեաց՝ փրկեսցէ:

Մանկունք: Ամէն:

Ի մեղաց՝ ազատեսցէ:

Մանկունք: Ամէն:

Ի պիղծ խորհրդոց՝ ՚ի բանից՝ և ՚ի գործոց՝ սրբեսցէ:

Մանկունք: Ամէն:

Ի գիշերայնոց զարհուրանաց՝ և ՚ի ցնորմանց բելիարայ՝ զերծուցէ:

Մանկունք: Ամէն:

Եւ զզօրութիւնս խաւարասէր իշխանին խորտակեսցէ:

Մանկունք: Ամէն:

Եւ զիշխանութիւնս նորա՝ ընկճեսցէ:

Մանկունք: Ամէն:

Եւ զպատերազմունս նորա՝ փշրեսցէ:

Ման

Մանկունք: Ամէն:

'Ի սահմանաց և 'ի բնակութեանց զնա 'ի բաց հալածեսցէ:

Մանկունք: Ամէն:

Զբանակս հրեշտակաց առ 'ի պահպանել զմեզ առաքեսցէ:

Մանկունք: Ամէն:

'Ի նեռ յանձնէ և ապստամբէն արգելցէ:

Մանկունք: Ամէն:

Առաւօտու օրհնութեան և փառաբանութեան զմեզ արժանացուսցէ:

Մանկունք: Ամէն:

Խաղաղաւէ յուսով և սիրով զուարճարեսցէ:

Մանկունք: Ամէն:

'Ի գործս առաքինութեան և յած պաշտութեան արիացուսցէ:

Մանկունք: Ամէն:

Զօթխածութիւն և զարթկշռութիւն զգայարանս մեր ամրացուսցէ:

Մանկունք: Ամէն:

Շնորհօք և մարդասիրութեամբ ամենայն երրորդութեան հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ որում փառք յա՛ւ:

Մանկունք: Ամէն: Եւ

Նա՞ տառապէին զեւղչ մերն 'ի յոյսն.
Որ տառն զմաղթանս՝ տառապէ եւ զայս, Թէ՞
'ի Երարց.

Յարմարողն սորին տէր Պօղո-
սու Երզնկեցի հայրապետն տէր
Հայոց Տէր ողորմեսցէ. և օրհնու-
թիւ նորին 'ի վերայ մեր եղիցի

Ձայն Աբեղ Ըմբոսն Կարգաց.

Սան հրամայեալն 'ի սատա-
նայէ. և խոստովանութիւն
սա. սատանայն. 1

'Ի տաղաւարն Պ...

Սան ապաշխարութեան. 2
Սան ապաշխարութեան. 3
Սան ապաշխարութեան. 4
Սան ապաշխարութեան. 5
Սան ապաշխարութեան. 6
Սան ապաշխարութեան. 7
Սան ապաշխարութեան. 8

Հզօրն Սանասէն Կարգաց.

Սան ապաշխարութեան. 9

Սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյն.

Վն յորդորելոյ զոմն՝ առ 'ի յոգ-
նութիւն անձին՝ և փրկութեն. 10
Վն անիրաւ բարերարութեն ոչ՝
որ առ մարդկայինս բնութի։ 11
Վասն արհամարհելոյ անձին. և
պատուելոյ։ 12
Վասն նախատանաց և պարսա-
ւանաց անձին. 13
Վն բժշկութեն ոչ. և խնդրելոք
անձինն առողջութեան. 14
Վն բժշկութեն ոչ. և խնդրերք
առողջութեան անձին. 15
Վն արդար խրատոյն ոչ. և ան-
ձինն պարտաւորութեան. 16
Վասն յորդորելոյ զոմն 'ի մեղս և
'ի գութ ողորմութեան. 17
Վասն անառակին խորհրդոյ. և
խնդրելոյ օգտակարի. 18
Վասն կսկծանաց սրտից հառա-
չանք. և պաղատանաց աղերսք։ 19

Վն

Վասն հաշտեցուցանելոյ զմեզ․ և բանք զարմացուցիչք․ 20
Վասն անհուն երախտաւորութեան և բարերարութեան․ 21
Վասն պատարագամատուցի և ճաշակողաց զմարմին և զարիւն տեառն․ 22
Վասն աւետեան տեառն․ որոյ շնորհիւ վերասցին հեծութիւնք․ և հասցեն օգնութիւնք․ 23
Վասն քակման զօրութեան դիւին․ և 'ի պահպանութիւն անձին․ 24
Վասն փրկելոյ զօրութեց այսոցն չարաց․ և անձին պահպանութեան․ 25

Ի շարակ[illegible]

Վասն ապաշխարութեան․ 26
Վասն 'ի միւսանգամ գալստեանն քրիստոսի․ 27
Վասն Խաչին սրբոյ․ 28
Վասն Աստուածածնի․ 29
Վասն Հրեշտակապետաց․ 30
Վասն Առաքելոց սրբոց․ 31

Վն

Ման սրբոյն Յօհաննու Կարա-
պետին. 32
Ման Մարգարէից սրբոց. 33
Մն սրբոյ Նախավկային. 34
Ման սրբոյ Լուսաւորչին մերոյ
Գրիգորի. 35
Մն սրբոց Հայրապետաց. 36
Ման սրբոց Կուսանաց. 37
Մն սրբոց Ճգնաւորաց. 38
Ման սրբոց Մարտիրոսաց. 39

[illegible]

Մն հաւատացելոց մեղաց. և բաց-
ման դրան երկնից արքայութեան. 40
Մն պահպանութեան անձին. 41
Մն առ 'ի գութ և 'ի սէր շար-
ժելոյ ոչ առ ինչն. 42
Ման անօրէնութեանն քն որ
ղեկոյ աղբա արկանէ, առ կրօղն
անօրէնութեան. 43
Ման սրբոյ Պատարագին. 44
Մն ամենից իրաց հանգուցելոց
քրին

խնդրէք՝ և յայտ պիտանիք։ 45
Վ֊ն հինգ ատեանց՝ ենթագրելոյ։ 46
Վ֊ն վարժարանի մաղթանք կի-
րակէի յառաւօտուն։ 47
Վ֊ն վարժարանի մաղթանք կի-
րակէի յառաւօտուն։ 48
Վ֊ն վարժարանի մաղթանք կի-
րակէի յառաւօտուն։ 49
Վ֊ն վարժարանի մաղթանք յա-
մենայնում երեկոյի։ 50

ՏԷ ՔՆ յուսոյն մերոյ՝ փառք յաւիտեանս. Ամէն։

ՎԵՐՋ։

Յիշատակարան Տպագրութեան Մեծի Գըր-
քոյս ։

Փառք պատիւ և երկրպա-
գութիւն ամենասուրբ Երր-
որդութեան և միոյ Աստուածութեան
Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբ։
Որ ըստ խորին անհասանելի բա-
րերարութեան, և ամ. կարողութե,
և յաջողեաց, զի վերստին տպեց
մանք՝ բազմացի, և սփռեսցի յա
մենայն ուրեք՝ աւետարան և օգ-
տակար գիրքս աղօթից՝ կոչեց
եալ Նարեկացւոյ. որում յերգն երգ
հայկազուն և լուսաւորչականց՝ ջեր
մեռանդն աղօթ առնել աղօթ կենդանեաց։

Արդ՝ որք ընթեռնուք զսա,
և վայելէք ի պարագայսն ող
ջոյն սորին՝ փափկանայք ի հոգի,
և հրճուէք ի սիրտ, յիշման ար-
ժանի համարեսջիք զգարի պատ-
ճառն՝ կարկին տպագրեցման սորին

պատն

զտունկն օրհնութեն, աղօթաւէր
և մեծահամբաւ զմահտեսի պարոն
Յօհանն Պէհէնց, ի յականոյ քա
ղաքէն. որ ըստ իւրում բարեա-
ցապարտ առատաբարոյութեն՝
յանձն էառ զամ զծախսն սորին
լինալէս. և պայմանն այս յօժար կա
մօք, զի բովանդակ զամանակն զը-
բաղմ՝ ծախուց սորին՝ մշտնջենա
ւոր մնասցէ ներ առաքումնս. ո-
րով 'ի ժամանակս ժամանակս՝
քանիցս այնու զրամով գըւանք
տպեցին, բոլորն 'ի յիշատակ իւր-
եանն վերամնացելոյն. Արդ՝ այժէ-
նխազն ամծ՝ զտուրս և զօգնութիս
նորայ՝ և 'ի նորա սակս երգելոյն՝
'ի փառս իւր վերընկալցի, առ և
'ի հանդերձեալումն զանծախելին
պարգևեսցէ զկանձ. և զյիշատա
կըս նորա՝ յանընջելի մատեանս
իւր գրեսցէ.

Յիշեսջիք նաեւ՝ զվերոգրեալ
պատուական առն՝ Պէհէնց մահ
տուեալ պարոն Յօհաննի՝ զհայրն
Մարկոսն, զմայրն Հռիփսիմէն,
զեղբայրն Յօհաննէս, զկին պարոն
մահտուեալ Պաւղոսն, զխօջայ Յօ
հաննէս, զքոյրն Մարիամ, զբարե-
բարոյ զորդեան՝ զՅակոբն, ըզ
Մարտիրոսն, և զՄարկոսն, և
զհանգուցեալ որդիսն՝ զՀարու-
թիւնն, և զԳրիգորն և զայլ ամ
ենայն ազգայինս ու զմերձաւորս նոցին,
զընտանիսն և զմերձին ցեղայինս:
Եւ որք յիշէք, յիշեալ լիջիք
ի Քէ Յէ յաւուր մեծին՝ առա
ի հանդերձելումն. Ամէն: